

පටුන

සංකේත නාම හා අර්ථ දැක්වීම්	4
I හැඳින්වීම	6
I. වැඩසටහන් සන්දර්භය	6
1.1. හරය	6
1.2. වැඩසටහන් අරමුණු	7
1.3. වැඩසටහන් අන්තර්ගතය	7
1.3.1. වැඩසටහන් අන්තර්ගතය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය	7
1.3.2. සුදුසුකම් සහිත ආයතන	7
1.3.3. සුදුසුකම් ලත් ආයෝජන	8
II. E සහ S අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා වැඩසටහන් ප්‍රවේශය	9
2.1. E&S අවදානම් සහ බලපෑම්	9
2.2. පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රමිති	9
2.3. ESRM සඳහා AFD ප්‍රවේශය	13
2.3.1. සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM සඳහා AFD මූලධර්ම	14
2.3.2. අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM සඳහා AFD මූලධර්ම	15
2.3.3. තාක්ෂණික සහාය සඳහා ESRM සඳහා AFD මූලධර්ම	16
2.3.4. ESRM වෙත Proparco ප්‍රවේශය	17
2.3.5. සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM සඳහා Proparco මූලධර්ම	17
2.3.6. අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM සඳහා Proparco මූලධර්ම	18
2.3.7. තාක්ෂණික සහාය සඳහා ESRM සඳහා Proparco මූලධර්ම	19
2.5 ESRM වෙත GIZ ප්‍රවේශය	19
III. වැඩසටහන සඳහා E&S අවදානම් කළමනාකරණ යෝජනා ක්‍රමය	21
3.1. සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ව්‍යාපෘති මට්ටමේ ESRM	21
3.1.1. හඳුනා ගැනීම	22
3.1.2. උපදෙස්	25
3.1.3. කැපවීම	25
3.1.4. අධීක්ෂණය	28
3.1.5. පශ්චාත් ඇගයීම	28
3.2 අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ව්‍යාපෘති මට්ටමින් ESRM	28
3.2.1. හඳුනා ගැනීම	29
3.2.2. උපදෙස්	30

3.2.3.කැපවීම	32
3.2.4.අධීක්ෂණය.....	34
3.2.5.පශ්චාත් ඇගයීම.....	35
3.3. උප ව්‍යාපෘති අධියරේ ESRM	35
3.3.1.අදාළ ආරක්ෂණ	36
3.3.2.අවදානම් ඇගයීමේ නිර්ණායක.....	36
3.3.3.අවදානම් කාණ්ඩයකට අපේක්ෂිත ESDD.....	37
3.3.4.වැඩසටහනට සුදුසුකම් ලබන එක් අංශයක E&S අවදානම් සහ බලපෑම් පිළිබඳ දර්ශක ලැයිස්තුව	37
3.4. විශේෂිත E&S ගැටළු	39
3.4.1.ස්වේච්ඡාවෙන් තොර ප්‍රතිවාසනය	39
3.4.2.ආදිවාසීන්.....	39
3.4.3.පෞරව විවිධත්ව සංරක්ෂණය හා පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම	40
3.4.4.කම්කරු හා වැඩ කරන සබඳතා සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව.....	40
3.4.5.සංස්කෘතික උරුමය	40
IV. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම, පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ දුක්ගැනවිලි විසඳීම.....	41
4.1. පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ තොරතුරු අනාවරණය කිරීම	41
4.1.1.පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ තොරතුරු අනාවරණය කිරීම සඳහා AFD ප්‍රවේශය.....	41
4.1.2.පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ තොරතුරු අනාවරණය කිරීම සඳහා Proparco ප්‍රවේශය.....	42
4.1.3.වැඩසටහන සඳහා ප්‍රවේශය	42
4.2. E&S දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණ	42
4.2.1.AFD සහ Proparco E සහ S පැමිණිලි යාන්ත්‍රණය.....	43
4.2.3. ආයතන මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී GIZ දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණ	44
4.2.3. ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති මට්ටමින් දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණ	44
V. තාක්ෂණික සහාය අධියරේ ESRM.....	45
5.1. E සහ S තාක්ෂණික ආධාර වැඩසටහන් වල අන්තර්ගතය.....	45
5.2. TA බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය.....	45
5.3. “ප්‍රතිපත්ති ව්‍යාපෘති” අධියරේ ESRM.....	45
ඇමුණුම්.....	47
ඇමුණුම් 1 – AFD බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව.....	48
ඇමුණුම් 2 –AFD විසින් මූල්‍යාධාර සපයන මූල්‍ය අතරමැදියන් සඳහා E&S ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ආකෘතිය .	50
ඇමුණුම් 3 – අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා වාර්ෂික E සහ S අධීක්ෂණ වාර්තාවක් සඳහා දර්ශක ආකෘතිය.	52
ඇමුණුම් 4 – E සහ S බලපෑම් තක්සේරුකරණයේ දර්ශක දළ සටහන (ESIA)	56
ඇමුණුම් 5 –E සහ S කළමනාකරණ සැලැස්මේ (ESMP) දර්ශක දළ සටහන	58
ඇමුණුම් 6 – ප්‍රතිවාසන ප්‍රතිපත්ති රාමුව	59

ඇමුණුම් 7 – ප්‍රතිවාසනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (RAP) හෝ ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ සැලැස්මක් (LRP) සඳහා විෂය පථය යොමු කිරීමේ කොන්දේසි සහ TORs.....	67
ඇමුණුම් 8 – ආදිවාසී ජනතාව සැලසුම් කිරීමේ රාමුව.....	70
ඇමුණුම් 9 – ආදිවාසී මහජන සැලැස්මේ (IPP) දර්ශක දළ සටහන.....	74
ඇමුණුම් 10 – පාර්ශවකරුවන්ගේ සම්බන්ධතාවයේ දර්ශක දළ සටහන.....	77
ඇමුණුම් 11 _ පාරිසරික හා සමාජ බැඳීම් සැලැස්මේ (ESCP) මාර්ගකය	78
ඇමුණුම් 12_ පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ වාර්තාව සඳහා මාර්ගෝපදේශ.....	78

සංකේත නාම හා අර්ථ දැක්වීම් ලැයිස්තුව

'ව්‍යාපෘතියක්' හෝ 'ව්‍යාපෘති'	වැඩසටහනේ රාමුව තුළ මුදල් සැපයීම සඳහා මූල්‍ය පහසුකම් සහ / හෝ තාක්ෂණික සහාය පහසුකමක් යන අර්ථය ඇති AFD හෝ PROPARCO සහ දේශීය රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික ආයතනයක් අතර ඇති සම්බන්ධතාවය අදහස් කරයි.
'උප ව්‍යාපෘති'	වැඩසටහනේ රාමුව තුළ දේශීය සමාගම්වලට IE විසින් ලබා දී ඇති ණය ගැන සඳහන් වේ
'වැඩසටහන'	සමස්ත AFD-GCF මූලපිරුම 'ගොඩනැගිලි සහ සිසිලනය සඳහා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව සඳහා වූ වැඩසටහන (" PEEB Cool ")' යනුවෙන් අදහස් වේ
AFD	<i>Agence Française de Développement</i> (සංවර්ධනය සඳහා වන ප්‍රංශ ඒජන්සිය)
AFD සමූහය	AFD කණ්ඩායම් රැස්වීම් (i) AFD, ප්‍රංශ රාජ්‍ය මූල්‍ය ආයතනය , (ii) Proparco, පුද්ගලික ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කරන සංවර්ධන මූල්‍ය ආයතනය
CFA	ණය පහසුකම් ගිවිසුම
E&S	පාරිසරික හා සමාජීය
ESAP	පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වැඩසටහනේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වන පරිදි ඊ ඇන්ඩ් එස් අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ක්ෂමතාවය වර්ධනය කිරීම සහ අභ්‍යන්තර සංවිධානය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා IE විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් ගැන සඳහන් කරයි.
ESCP	පාරිසරික හා සමාජ කැපවීමේ සැලැස්ම
ESDD	E&S Due Diligence (E&S නිසි උද්යෝගය)
ESIA	පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම් තක්සේරුව යෝජිත ව්‍යාපෘතියක විභව ඊ ඇන්ඩ් එස් බලපෑම් හඳුනා ගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම, විකල්පයන් ඇගයීම සහ සුදුසු අවම කිරීම, කළමනාකරණය සහ අධීක්ෂණ පියවර සැලසුම් කිරීම සඳහා වූ මෙවලමක් අදහස් කරයි.
ESMF	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව ව්‍යාපෘතියක් වැඩසටහනක් සහ / හෝ උප ව්‍යාපෘති මාලාවකින් සමන්විත වන විට අවදානම් සහ බලපෑම් පරීක්ෂා කරන මෙවලමක් වන අතර, වැඩසටහන හෝ උප ව්‍යාපෘති විස්තර හඳුනා ගන්නා තෙක් අවදානම් සහ බලපෑම් තීරණය කළ නොහැක. පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් තක්සේරු කිරීම සඳහා වන මූලධර්ම, රීති, මාර්ගෝපදේශ සහ ක්‍රියා පටිපාටි ESMF විසින් දක්වා ඇත. අභිතකර අවදානම් සහ බලපෑම් අවම කිරීම, අවම කිරීම සහ / හෝ පියවා ගැනීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග සහ සැලසුම්, එවැනි ක්‍රියාමාර්ගවල පිරිවැය තක්සේරු කිරීම සහ අයවැය සැකසීම සඳහා වන විධිවිධාන සහ ව්‍යාපෘති අවදානම් සහ බලපෑම් ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු ඒජන්සිය හෝ ආයතන පිළිබඳ තොරතුරු, පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් කළමනාකරණය කිරීමේ හැකියාව ඇතුළු දෙයින් සමන්විත වේ. ප්‍රදේශයේ විභව පාරිසරික හා සමාජීය අවදානම් ඇතුළුව උප ව්‍යාපෘති ස්ථානගත කිරීමට අපේක්ෂා කරන ප්‍රදේශය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් තොරතුරු එයට ඇතුළත් ය; සහ සිදුවිය හැකි විභව බලපෑම් සහ භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂා කළ හැකි අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව තොරතුරු අන්තර්ගතය.
ESMP	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (a) අභිතකර E&S බලපෑම් ඉවත් කිරීම හෝ සමනය කිරීම හෝ ඒවා පිළිගත හැකි මට්ටමකට අඩු කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග; හා (b) මෙම පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග විස්තර කරන මෙවලම් යනුවෙන් අදහස් වේ.
ESMS	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ පද්ධතිය විශේෂයෙන් E&S ගැටළු සහ E&S අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සංවිධානයක් විසින් පිහිටුවා ඇති සමස්ත ක්‍රියා පටිපාටි, මෙවලම්, ක්‍රියාවලි සහ ආයතනික විධිවිධාන සඳහා හැකියාවන් ගැන සඳහන් කරයි.

ESRM	පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කළමනාකරණය
ESSR	පාරිසරික හා සමාජ පරීක්ෂණ වාර්තාව
FI	මූල්‍ය අතරමැදියා මූල්‍යමය වශයෙන් අතරමැදි ව්‍යාපෘතිවල රාමුව තුළ ණය පහසුකම් හරහා AFD විසින් මූල්‍යනය කරනු ලබන බැංකු, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන, අරමුදල් වැනි මූල්‍ය ආයතන වෙත යොමු වේ.
FPIC	නිදහස්, පෙර සහ දැනුම් දුන් කැමැත්ත
GCF	හරිත දේශගුණික අරමුදල
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
GHG	හරිතාගාර වායු
IE	ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය: වැඩසටහනේ රාමුව තුළ පිහිටුවා ඇති ගිවිසුමක් හෝ මූල්‍ය ගනුදෙනුවක විරුද්ධ පාර්ශ්වයක්. සුදුසුකම් ලත් ව්‍යාපෘති, මූල්‍ය ආයතන සහ හවුල්කාර රටවල ව්‍යාපෘති හිමිකරුවන්
IFC	ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සංස්ථාව
ILO	ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය
IPP	ආදිවාසී ජනතාවගේ සැලැස්ම
IPPF	ආදිවාසී ජනතාව සැලසුම් කිරීමේ රාමුව
LRP	ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ සැලැස්ම
NDC	ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ සැලැස්ම
Proparco	Proparco යනු සංවර්ධන මූල්‍ය ආයතනයක් වන අතර, එය අර්ධ වශයෙන් ප්‍රංශ සංවර්ධන ඒජන්සිය (AFD) සහ සංවර්ධිත රටවල සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල පෞද්ගලික කොටස් හිමියන් සතුය.
PS	කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිය
RAP	ප්‍රතිවාසනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම
RPF	ප්‍රතිවාසනය කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව
SEP	ඇල්මැනි පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සම්බන්ධතා සැලැස්ම
SESA	උපායමාර්ගික පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුව සාමාන්‍යයෙන් ජාතික මට්ටමින් පමණක් නොව කුඩා ප්‍රදේශවල ද ප්‍රතිපත්තියක්, සැලැස්මක් හෝ වැඩ සටහනක් හා සම්බන්ධ පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් සහ ගැටළු පරීක්ෂා කිරීම. SESA සාමාන්‍යයෙන් ස්ථාන විශේෂිත නොවේ. එබැවින් ඒවා සකස් කර ඇත්තේ ව්‍යාපෘතියේ අවදානම් සහ බලපෑම් තක්සේරු කරන ව්‍යාපෘති හා අඩවි විශේෂිත අධ්‍යයන සමඟ ය
TA(P)	තාක්ෂණික සහාය (වැඩසටහන)
TORs	යොමුකිරීමේ අනුදේශ
UN	එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය

හැඳින්වීම

1. වැඩසටහන් සන්දර්භය

1.1. භරය

බලශක්ති සම්බන්ධ කාබන්ඩයොක්සයිඩ් විමෝචනයෙන් 40% කට වගකිව යුත්තේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම හා එකී මෙහෙයුම් වල ක්‍රියාකරීත්වයයි. එබැවින් පැරිස් ගිවිසුමේ (2015 දෙසැම්බරයේ පැරිස් දේශගුණික සමුළුවේදී (COP21) සම්මත කරන ලද) අංශක 2හි ඉලක්කය කරා ළඟා වීමට ගොඩනැගිලි අංශයේ වේගවත් විසංයෝජනයක් අවශ්‍ය වේ.

ගොඩනැගිලිවල වැඩි බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවයකට ප්‍රගතියක් බොහෝ රටවල සිදු වෙමින් පවතින අතර, වැඩිදියුණු කිරීම් වර්ධනය වන අංශයට අනුකූල නොවන අතර බලශක්ති සේවා සඳහා ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යයි. ගොඩනැගිලිවල ආයු කාලය අවුරුදු 30-80 අතර වන අතර එම නිසා ඒවායේ බලශක්ති පරිභෝජනය සහ CO2 විමෝචනය දශක ගණනාවක් අවහිර වී ඇත. ජනගහන වර්ධනය, වේගවත් නාගරීකරණය සහ ආර්ථික සංවර්ධනය හේතුවෙන් ගොඩනැගිලිවල අවසාන බලශක්ති ඉල්ලුම 2015 වර්ෂයේ ව්‍යාපාර මට්ටමින් සසඳන විට 2050 වර්ෂයේදී 50% කින් ඉහළ යනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. ඒ අනුව 2050 වන විට ගෝලීය සිසිලනය සඳහා වන ඉල්ලුම තුන් ගුණයකින් වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම වර්ධනය බොහෝ දුරට සිදුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන්නේ වායු සමීකරණ භාවිතය ඉහළ යන උණුසුම් රටවල ය.

තවද, නව හා පවත්නා ගොඩනැගිලිවලට මෙන්ම උපකරණ සඳහා ද පුළුල් බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කරන්නේ නම්, අතිරේක බලශක්ති භාවිතයකින් තොරව 2040 වන විට ගෝලීය ගොඩනැගිලි අවකාශය 60% කින් ඉහළ යා හැකිය.

එබැවින් කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය වන අතර, වර්තමානයේ සහ අනාගතයේ ඉදිකර කිරීමට අපේක්ෂිත ගොඩනැගිලි සඳහා ඉහළම බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ප්‍රමිතිය අනුගමනය කළ යුතුය.

මෙම අභියෝගයට මුහුණ දීම සහ ගොඩනැගිලි අංශයේ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ජර්මනිය සහ ප්‍රංශය යන රටවල් ගොඩනැගිලිවල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ වැඩසටහන (PEEB) ආරම්භ කර ඇත.

ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම් සඳහා වන ගෝලීය සන්ධානය (Global ABC) විසින් උත්ප්‍රේරණය කරන ලද PEEB, ගොඩනැගිලි අංශය දේශගුණික න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කිරීම සහ ගොඩනැගිලිවල NDC ක්‍රියාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වන ගෝලීය ප්‍රයත්නයන් සඳහා සහාය වේ.

තම ගොඩනැගිලි අංශය පරිවර්තනය කිරීමේදී PEEB වැඩසටහන රටවල් වලට සහාය වේ. ඒ අනුව 2018 ආරම්භයේ සිට එය හවුල්කාර රටවල් 5 ක් සමඟ මෙහෙයුම් ආරම්භ කර ඇති අතර: මෙක්සිකෝව, මොරොක්කෝව, ටියුනීසියාව, සෙනෙගල් සහ වියට්නාමය සහ අනෙකුත් රටවල් දැනටමත් PEEB සහාය ලබා ගැනීමට කැමැත්ත ප්‍රකාශ කර ඇත.

තවදුරටත් PEEB වැඩසටහන හවුල්කාර රටවලට ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම, පුහුණුවීම් සහ දැනුම හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා මෙන්ම ඉහළ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ප්‍රමිතියකින් මහා පරිමාණ ගොඩනැගිලි ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මූල්‍යාධාර සපයනු ලබයි.

PEEB වැඩසටහන තවත් රටවල (නයිජීරියාව, ජෝර්දානය, ඉක්වදෝරය, ඉන්දුනීසියාව ආදී) විශාල ඉල්ලුමක් ඇති කර ඇති අතර, එහි ව්‍යාප්තීන් පුළුල් කිරීමට උත්සාහ කරයි. ඒ අනුව එකී රටවල් ගොඩනැගිලිවල වැඩි බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවයක් සඳහා ප්‍රතිපත්ති රාමුව වැඩිදියුණු කිරීමේ වැදගත්කම දකින අතර ඒ හා සමඟම EE ගොඩනැගිලි සඳහා මූල්‍ය දිරිගැන්වීමේ වැඩසටහන් සකස් කිරීම ද සිදු කරනු ලබයි.

ප්‍රතිපත්ති මට්ටමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වර්තමාන PEEB අයවැය වාර්තාව පළමු PEEB හවුල්කාර රටවල් 5 සඳහා වෙන් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, PEEB වැඩසටහන සිය පළමු හවුල්කාර රටවල් 5 න් පිටත මහා පරිමාණ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් හා ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘති සඳහා ආධාර සහ මූල්‍යකරණය ආරම්භ කර ඇත. මෙකී වැඩසටහන, රටවල් 11 ක මහා පරිමාණ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් හා ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘති 16 ක් සඳහා උපකාර කිරීම සහ මූල්‍යාධාර සැපයීම මේ වන විටත් ආරම්භ කර ඇති අතර, එයට යොදවා ඇති මුළු ආයෝජන ප්‍රමාණය 900MEUR පමණ වේ.

එහි කාර්යක්ෂමතාව නිරූපණය කිරීමෙන් පසුව, රටවල් 20 කට අධික සංඛ්‍යාවක යුරෝ බිලියන 1.6 ක් (PEEB සිසිල් රටවල යුරෝ බිලියන 1.2 ක්) වන හඳුනාගත් මහා පරිමාණ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් හා ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතිවල වර්තමාන නල මාර්ග වලට ගැලපෙන පරිදි මෙම වැඩසටහන සකස් වී ඇති අතර, එම ඉලක්කගත රටවල ගොඩනැගිලි අංශයේ පරිවර්තනයක් ඇති කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මට්ටම සහ තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම ද මෙමගින් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කර ඇත. එපමණක් නොව, බලශක්ති කාර්යක්ෂම සිසිලන පද්ධති වෙත විවිධාංගීකරණය කිරීමෙන් සහ භූගෝලීය විෂය පථය පුළුල් කරමින්, අඩු කාබන් හා ඔරොත්තු දෙන ගොඩනැගිලි පද්ධති දෙසට මාරුවීම සඳහා PEEB වැඩසටහනේ අත්දැකීම් ඉක්මවා ගොස් මෙම පියවර තවදුරටත් ගොඩනගා ගැනීමට AFD අපේක්ෂා කරනු ලබයි.

1.2. වැඩසටහනෙහි අරමුණු

මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණු පහත පරිදි වේ.

- තිරසාර ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් ගොඩනැගිලි අංශය සැලකිය යුතු ලෙස පරිවර්තනය කිරීම;
- ගොඩනැගිලිවල බලශක්ති ඉල්ලුම පිරිවැය එලදායී ලෙස අඩු කිරීම මෙන්ම අවම මට්ටමකට අඩු කිරීම සහ හැකි තරම් හරිතාගාර වායු විමෝචනය වළක්වා ගැනීම;
- භාවිතයට නොගත් සමාජ, පාරිසරික හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම;
- පිරිසිදු සිසිලන පද්ධති ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

1.3. වැඩසටහන් අන්තර්ගතය

1.3.1. වැඩසටහන් අන්තර්ගතය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය

වැඩසටහන අනුපූරක කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ:

හොඳම හරිත ගොඩනැගිලි ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පෝෂණය කිරීම සඳහා අනුවර්තනය කරන ලද මූල්‍ය දිරිගැන්වීම් සහිත රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වලට පහසුකම් සැපයීම මෙමගින් සිදු වේ. මෙම සංරචකය සඳහා භාවිතා කරන විවිධාකාර මූල්‍ය පහසුකම් මගින් මෙම නම්‍යශීලීභාවයට ඉඩ දෙනු ලැබේ. ඒවා ණය, සහන ණය හෝ ආයෝජන ප්‍රදාන විය හැකිය.

මෙකී මූල්‍ය පහසුකම් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ඇත:

- a) සාධන මට්ටමේ මූල්‍යකරණ ව්‍යාපෘති හඳුනා ගැනීම;
- b) හඳුනාගත් ව්‍යාපෘති සඳහා මූල්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කිරීම;
- c) මූල්‍ය ව්‍යාපෘති වල තාක්ෂණික සහාය අධීක්ෂණය කිරීම

ගොඩනැගිලි අංශය ජාතික මට්ටමින් පරිවර්තනය කිරීමට උපකාරී වන ප්‍රතිපත්ති පහසුකම පහත අංගයගෙන් සමන්විත වේ.

- a) ගොඩනැගිලි අංශයේ (NDC) මාර්ග සිතියම් සංවර්ධනය කිරීම;
- b) ගොඩනැගිලි අංශය සඳහා ප්‍රතිපත්ති යෝජනා විස්තරණය කිරීම;
- c) ගොඩනැගිලි අංශයේ වෘත්තිකයින් සඳහා ගොඩනැගිලි මිනුම් ධාරිතා පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1.3.2. සුදුසුකම් සහිත ආයතන

වැඩසටහන මගින් සිදු කරනු ලබන එක් එක් අංගයන් සඳහා සුදුසුකම් ලත් ආයතන ලැයිස්තුගත කර ඇත:

මූල්‍ය පහසුකම්: (i) බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා විභවයන් ඇතුළත් වන (ii) PEEB Cool හි ක්‍රියාත්මක කිරීමේ රටක (iii) AFD හෝ PROPARCO හි නල මාර්ගය තුළ සියලුම ව්‍යාපෘති හිමිකරුවන්. සුදුසුකම් ලත් ආයතනය පෞද්ගලික අංශයේ සමාගමක්, අමාත්‍යාංශයක්, රාජ්‍ය ආයතනයක්, රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික මූල්‍ය ආයතනයක් විය හැකිය.

ප්‍රතිපත්ති පහසුකම: ජාතික ගොඩනැගිලි අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය දරන PEEB Cool හි ක්‍රියාත්මක කරන රටවලින් එකක් වන ඕනෑම මහජන ආයතනයක් (රාජ්‍ය ආයතනය, අමාත්‍යාංශ, නියාමන ආයතනය ආදිය).

1.3.3. සුදුසුකම්ලත් ආයෝජන

මූල්‍ය පහසුකම්: සියලුම ගොඩනැගිලි (i) ඉදිකිරීම් / ප්‍රතිසංස්කරණය හෝ කර්මාන්ත බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සම්බන්ධ වන (ii) PEEB සිසිලන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ රටක (iii) AFD හෝ PROPARGO හි නල මාර්ගයේ ඇති සියලුම ව්‍යාපෘති, සහ (iv) AFD සමූහයේ පාරිසරික හා සමාජ අවදානම වර්ගීකරණය කිරීමෙන් A ලෙස අනුපාතික අගයක් නොගනී.

II. E&S අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා වැඩසටහන් ප්‍රවේශය

2.1. E&S අවදානම් සහ බලපෑම්

ලෝක බැංකු සමූහයේ E&S රාමුවට අනුකූලව, AFD විසින් නිසි උද්යෝගයෙන් සැලකිල්ලට ගත් E&S අවදානම් සහ බලපෑම් ව්‍යාපෘති හා සම්බන්ධ වන අතර පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් වේ:

පාරිසරික අවදානම් සහ බලපෑම් යටතට (i) ලෝක බැංකු සමූහයේ පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂිත මාර්ගෝපදේශ (EHSs) මගින් හඳුනාගෙන ඇති අය; (ii) ප්‍රජා ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධ (වේලි ආරක්ෂාව සහ පළිබෝධනාශක ආරක්ෂිතව භාවිතා කිරීම ඇතුළුව); (iii) දේශගුණික විපර්යාස සහ වෙනත් අන්තර් දේශසීමා හෝ ගෝලීය අවදානම් සහ බලපෑම් හා සම්බන්ධ (iv) ස්වාභාවික වාසස්ථාන සහ ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම, සංරක්ෂණය කිරීම, නඩත්තු කිරීම සහ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා කිසියම් භෞතික තර්ජනයක්; (v) ධීවර හා වනාන්තර වැනි පරිසර පද්ධති සේවා හා ජීවමාන ස්වාභාවික සම්පත් භාවිතය; අන්තර්ගත වේ.

සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් යටතට, (i) පුද්ගලික, වාර්ගික හෝ අන්තර් රාජ්‍ය ගැටුම්, අපරාධ හෝ ප්‍රචණ්ඩත්වය උත්සන්න කිරීම තුළින් මානව ආරක්ෂාවට ඇතිවන තර්ජන; (ii) අවාසි සහගත හෝ අවදානමට ලක්විය හැකි පුද්ගලයන් හෝ කණ්ඩායම් මත ව්‍යාපෘති බලපෑම් නිසා ඇති වන අවදානම්, යම් යම් තත්ත්වයන් නිසා, අසමාන ලෙස වැටේ; (iii) විශේෂයෙන් අවාසි සහගත හෝ අවදානමට ලක්විය හැකි, සංවර්ධන සම්පත් සහ ව්‍යාපෘති ප්‍රතිලාභ සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දීමේදී පුද්ගලයන් හෝ කණ්ඩායම් කෙරෙහි යම් අගතියක් හෝ වෙනස් කොට සැලකීමක්; (iv) ස්වේච්ඡාවෙන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ ඉඩම් පරිහරණය සීමා කිරීම සම්බන්ධ සාමාන්‍යමය ආර්ථික හා සමාජීය බලපෑම්; (v) ඉඩම් හා ස්වාභාවික සම්පත් සේවා කාලය හා භාවිතය හා සම්බන්ධ අවදානම් හෝ බලපෑම්, දේශීය ඉඩම් පරිහරණ රටාවන් සහ කාලානුරූපී විධිවිධාන, ඉඩම් ප්‍රවේශය සහ උපයෝජ්‍යතාවය, ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ ඉඩම් වටිනාකම්, සහ ඉඩම් හා ස්වාභාවික සම්පත් පිළිබඳ ගැටුම් හෝ තරඟකාරිත්වයට අදාළ ඕනෑම අවදානම් සහගත තත්ත්වයක්; (vi) කම්කරුවන්ගේ සහ ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රජාවන්ගේ සෞඛ්‍යය, ආරක්ෂාව සහ යහපැවැත්මට ඇති බලපෑම; සහ (vii) සංස්කෘතික උරුමයට ඇති අවදානම් අන්තර්ගත වේ.

2.1. පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රමිතීන්

PEEB සිසිල් වැඩසටහන සඳහා, AFD, Proparco සහ GIZ හි ESMS අදාළ වේ.

AFD සහ Proparco යන වැඩසටහන් අරමුදල් සපයන සියළුම මෙහෙයුම් වල තිරසාර හා සමානාත්මතා සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ එකී මෙහෙයුම් තිරසාර සංවර්ධනයේ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා ඵලදායී ලෙස දායක වන්නේද යන්න තහවුරු කිරීම අරමුණුකොට ගෙන ඇත. (දරිද්‍රතාවයට එරෙහිව සටන් කිරීම සහ මානව අවශ්‍යතා සපුරාලීම සහතික කිරීම, මිනිසුන් සහ ප්‍රදේශ අතර සහයෝගිතාව ශක්තිමත් කිරීම, ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම, වාසස්ථාන සහ ස්වාභාවික සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම, දේශගුණික විපර්යාසයන්ට එරෙහිව සටන් කිරීම). AFD සහ Proparco විසින් අරමුදල් සපයනු ලබන සියලුම මෙහෙයුම්, පාරිසරික හා සමාජීය ගැටළු ඇතුළුව, මෙහෙයුම ක්‍රියාත්මක කරන රටේ ජාතික රෙගුලාසිවලට අනුකූල වීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වේ. කෙසේ වෙතත්, AFD ක්‍රියාත්මක වන රටවල නෛතික රෙගුලාසි සමහර විට අසම්පූර්ණ හෝ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින බැවින්, සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සැකසුම් සංවිධාන විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද සහ මූල්‍යකරණයේ වසර 70 කට වැඩි පළපුරුද්දක් ඇති බව ඔප්පු කර ඇති නීති, යහපත් ක්‍රියාකලාපයන් සහ නියෝග ගණනාවක් AFD විසින් නිර්දේශ කරනු ලැබ ඇත.

මෙය ප්‍රධාන වශයෙන්

- රාජ්‍ය අංශයේ මූල්‍යකරණය සඳහා ලෝක බැංකු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති;
- වගකිවයුතු ආයෝජන සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ මූලධර්ම (UNPRI);
- IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන් සම්බන්ධයෙන් අවධාරණය කරනු ලබයි.

AFD ක්‍රියාත්මක වන රටවල් විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් ද නිර්දේශ ලෙස භාවිතා කරන අතර, ප්‍රධාන වශයෙන්,

- මානව හිමිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ විශ්ව ප්‍රකාශනය;
- කම්කරු නීතිය පිළිබඳ ILO මූලික සම්මුතීන්;
- කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලු ආකාරයේ වෙනස්කම් කිරීම තුරන් කිරීම පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතිය;
- බහුජාතික ව්‍යවසායන් සඳහා OECD මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කරනු ලබයි.

ප්‍රමිතීන් සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන විට E & S අවදානම් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන්, AFD සමූහයට

නිශ්චිත E & S ප්‍රමිතීන් නොමැත. ඒ අනුව, AFD සමූහය විසින් ලෝක බැංකුවේ පවත්නා පාරිසරික හා සමාජ මෙහෙයුම් ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කර ඇත¹. මෙකී ප්‍රමිතීන් ඉහළ හෝ සැලකිය යුතු පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වේ. වෙනත් මෙහෙයුම් සඳහා, මෙහෙයුම් සිදුවන රටේ පවත්නා ජාතික පාරිසරික හා සමාජ නියාමනයන්ට අනුකූලව ව්‍යාපෘති තක්සේරු කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. තවද, PROPARGO වැඩසටහන මගින් ප්‍රධාන E & S අවදානම් සහිත ව්‍යාපෘති සඳහා, IFC හි කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන් සහ අදාළ මාර්ගෝපදේශ සහ අර්ථ නිරූපණ සටහන් අදාළ කර ගැනීම සිදු කරනු ලබයි².

PEEB සිසිල් වැඩසටහන සඳහා E&S ප්‍රමිතීන් ජාතික නීති, IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිති සහ අදාළ මාර්ගෝපදේශ සටහන් නිර්දේශිත වනු ඇත.

මෙකී වැඩසටහන සඳහා මූලික වන **E&S** අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය මූල්‍ය අතරමැදියන්³ පිළිබඳ IFC අර්ථ නිරූපණ සටහන් අනුගමනය කරන අතර, එය නිරීක්ෂණ මූලධර්මවලට⁴ අනුකූල වේ. PEEB COOL වැඩසටහන සඳහා IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිවල අදාළත්වය පහත අංක 1 වගුවේ සාරාංශ කොට ඇත. මූල්‍ය අතරමැදියන් පිළිබඳ අර්ථ නිරූපණ සටහන් **E&S** අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ IE හි ප්‍රවේශයක පදනම සහිත මූල්‍ය ආයතනයක් විය යුතු අතර, IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිති යනු, ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති සඳහා නිර්දේශ කිරීම් වන අතර, එය වර්තමාන අත්පොතෙහි අර්ථ දැක්වා ඇති පරිදි අවදානම් සහිත ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වේ..

1 වන වගුව. PEEB සිසිල් වැඩසටහන සඳහා IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්හි අදාළතාවය

IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිති	අරමුණු	වැඩසටහන සඳහා අදාළත්වය
PS1 - පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් හඳුනා ගැනීම සහ ඇගයීම.. පූර්වාපේක්ෂා කිරීම සහ වළක්වා ගැනීම සඳහා අවම කිරීමේ ක්‍රමයක් අනුගමනය කිරීම, හෝ වළක්වා ගත නොහැකි අවස්ථාවන්හිදී, අවම කිරීම සහ ඉතිරිව ඇති බලපෑම් ඉතිරිව ඇති විට, කම්කරුවන්ට, බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන්ට සහ පරිසරයට සිදුවන අවදානම් සහ බලපෑම් සඳහා වන්දි / කපා හැරීම. කළමනාකරණ පද්ධති ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීම තුළින් සේවාදායකයින්ගේ වැඩිදියුණු කළ පාරිසරික හා සමාජීය ක්‍රියාකාරිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම. බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රජාවන්ගේ දුක්ගැන්වීම් සහ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන්ගේ බාහිර සන්නිවේදනයන් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහතික කිරීම සහ 	<p>ඔව්</p> <p>කර්මාන්ත හා ගොඩනැගිලි වැනි වැඩසටහන සඳහා සුදුසුකම් ලබන අංශවලට E & S බලපෑම් ඇති විය හැකිය. PS1 අරමුණු කරන්නේ E & S අවදානම් හඳුනා ගැනීම සහ එවැනි අවදානම් වළක්වා ගැනීම, අවම කිරීම හෝ වන්දි ගෙවීම සඳහා ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති සඳහා සුදුසු අවම කිරීමේ පියවර නිර්වචනය කිරීමයි. එය ව්‍යාපෘතියක් සඳහා E & S අවදානම් කළමනාකරණයේ අදාළ විෂය පථය, අවශ්‍ය ආයතනික ක්ෂමතාව සහ අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලීන් පිළිබඳ අර්ථ දැක්වීම්.</p> <p>එය පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇති අතර, තොරතුරු අනාවරණය කිරීම, ප්‍රජාවන්ගේ උපදේශනය සහ සහභාගිත්වය, ආදිවාසීන් සහ දුක්ගැන්වීම් යාන්ත්‍රණයන් ඇතුළත් වේ. IES වැඩසටහන මගින් සහාය දක්වන E & S අවදානම් සහ බලපෑම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා</p>

¹ <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework>

² https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/Topics_Ext_Content/IFC_External_Corporate_Site/Sustainability-At-IFC/Policies-Standards/Performance-Standards

³ https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/publications/publications_policy_interpretationnote-fi

⁴ <https://equator-principles.com/>

	<p>කළමනාකරණය කිරීම සහතික කිරීම.</p> <p>බලපෑමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන්ට බලපාන ගැටළු පිළිබඳව ව්‍යාපෘති වක්‍රය පුරා ප්‍රමාණවත් ලෙස සම්බන්ධ වීම සහ අදාළ පාරිසරික හා සමාජ තොරතුරු අනාවරණය කර බෙදා හැරීම සහතික කිරීම.</p>	<p>සුදුසු අවම කිරීමේ පියවරයන් ඇති ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති සඳහා පමණක් මුදල් යෙදවීමට අපේක්ෂා කෙරේ.</p>
<p>PS2 - කම්කරු හා සේවා කොන්දේසි</p>	<ul style="list-style-type: none"> සමාන ලෙස සැලකීම, වෙනස් කොට නොසැලකීම සහ කම්කරුවන්ට සමාන අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීම. සේවක-කළමනාකරණ සම්බන්ධතාවය ඇති කිරීම, නඩත්තු කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම. ජාතික රැකියා හා කම්කරු නීතිවලට අනුකූල වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම. ලමයින්, සංක්‍රමණික සේවකයින්, තෙවන පාර්ශවයන් විසින් සේවයේ යොදවා ඇති සේවකයින් සහ සේවාදායකයාගේ සැපයුම් දාමයේ කම්කරුවන් වැනි අවදානමට ලක්විය හැකි කම්කරුවන් ආරක්ෂා කිරීම. ආරක්ෂිත හා සෞඛ්‍ය සම්පන්න සේවා කොන්දේසි සහ සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම. බලහත්කාරයෙන් සේවයේ යෙදවීමෙන් වළක්වා ගැනීම. 	<p>ඔව්</p> <p>PS2 යනු ILO සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ඇතුළු ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් හා මෙවලම් අනුකූල වන්නකි. වැඩසටහන මගින් සහාය දක්වන IE ආයතන වලට ඔවුන්ගේ අභ්‍යන්තර සංවිධානයේ නිසි ශ්‍රම හා සේවා කොන්දේසි සහතික කළ යුතු අතර, ඔවුන් මූල්‍ය දායකත්වය සපයන ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති PS2 හි අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල බව සහතික කළ යුතුය, එනම් මෙම විධිවිධාන IE සේවාදායකයින්ට සහ ඔවුන්ගේ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට අදාළ වේ. උප ව්‍යාපෘතිවල ඉදිකිරීම් සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියර දෙකෙහිම PS2 අවශ්‍යතා අදාළ වේ.</p>
<p>PS3 - සම්පත් කාර්යක්ෂමතාව, පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම සහ අඩු කිරීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපෘති කටයුතුවලින් සිදුවන දූෂණය වළක්වා ගැනීමෙන් හෝ අවම කිරීමෙන් මිනිස් සෞඛ්‍යයට හා පරිසරයට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් වළක්වා ගැනීම හෝ අවම කිරීම. බලශක්තිය හා ජලය ඇතුළු සම්පත් වඩාත් තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම. ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත GHG විමෝචනය අඩු කිරීම. 	<p>ඔව්</p> <p>ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති මත සිදු කළ යුතු E&S අවදානම් තක්සේරු කිරීම මගින් ජල පරිභෝජනය වැනි ස්වාභාවික සම්පත් අධික ලෙස භාවිතා කිරීම ඇතුළුව ප්‍රජාවන්ට සහ පරිසරයට සියලු ආකාරයේ දූෂණයන්හි ඇති විය හැකි සාමාන්‍යමය අහිතකර බලපෑම් හඳුනාගත යුතුය. ඉදිකිරීම් අදියරවලට පමණක් සීමා නොවී, එවැනි බලපෑම් ඇති කළ හැකි සියලුම ව්‍යාපෘති සඳහා PS3 අදාළ වේ.</p>
<p>PS4 - ප්‍රජා සෞඛ්‍ය, ආරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව</p>	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපෘති ජීවිත කාලය තුළ බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රජාවේ සෞඛ්‍යයට හා ආරක්ෂාවට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් පූර්වපේක්ෂණය කිරීම හා වළක්වා ගැනීම. අදාළ මානව හිමිකම් මූලධර්මයන්ට අනුකූලව හා බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන්ට ඇති අවදානම වළක්වා හෝ අවම කරන අයුරින්, පිරිස් හා දේපළ ආරක්ෂා කිරීම සිදු කිරීම සහතික කිරීම. 	<p>ඔව්</p> <p>PS3 ට අනුකූලව, ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති පිළිබඳව සිදු කිරීමට E&S අවදානම් තක්සේරුව එකී ව්‍යාපෘති කාලය තුළ ව්‍යාපෘති හිමිකරුවන් සහ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය, ආරක්ෂාව සහ ආරක්ෂක අංශ සලකා බලනු ඇත.</p>

<p>PS5 - ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ස්වේච්ඡාවෙන් තොරව පදිංචි වීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ වළක්වා ගැනීමට, සහ වළක්වා ගැනීම පහසු නොවන විටක, විකල්ප ව්‍යාපෘති සැලසුම් ගවේෂණය කිරීමෙන් විස්ථාපනය අවම කිරීම . ○ බලහත්කාරයෙන් ඉවත් කිරීම වළක්වා ගැනීම. ○ (I) ආදේශන පිරිවැයෙන් වත්කම් අහිමිවීම සඳහා වන්දි ලබා දීම සහ (ii) නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු සුදුසු තොරතුරු අනාවරණය කිරීම සහ උපදේශනය සහ බලපෑමට ලක්වූවන්ගේ දැනුවත් සහභාගීත්වය මත ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම මගින් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමෙන් හෝ ඉඩම් පරිහරණයෙන් ඇති වන සීමාවන්ගෙන් ඇති විය හැකි අහිතකර සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම් අවම කිරීම අපේක්ෂා කිරීම සහ වළක්වා ගැනීම. ○ අවතැන්වූවන්ගේ ජීවනෝපායන් සහ ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම හෝ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම . ○ නැවත පදිංචි කිරීමේ ස්ථානවල සේවා කාලය තුළ, සුරක්ෂිතභාවය සහිතව ප්‍රමාණවත් නිවාස ලබා දීමෙන්, ශාරීරිකව අවතැන්වූවන් අතර ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම. 	<p>ඔව්</p> <p>සියලුම උප ව්‍යාපෘති මගින් අවතැන්වීම් වළක්වා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, නොහැකි නම්, බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන්ගේ සහ පුද්ගලයන්ගේ වන්දි ගෙවීමේදී PS5 සමඟ අනුකූල විය යුතුය.</p> <p>මෙය භෞතික විස්ථාපනය හා ආර්ථික විස්ථාපනය සඳහා අදාළ වේ. තවද වත්කම් හා ජීවනෝපායන් සඳහා වන බලපෑම් සැලකිල්ලට ගත යුතුය.</p>
<p>PS6 - ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ ජීවමාන ස්වාභාවික සම්පත් තිරසාර කළමනාකරණය</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම හා සංරක්ෂණය කිරීම ○ පරිසර පද්ධති සේවාවන්ගෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ පවත්වා ගැනීම. ○ සංරක්ෂණ අවශ්‍යතා සහ සංවර්ධන ප්‍රමුඛතා ඒකාබද්ධ කරන භාවිතයන් අනුගමනය කිරීම තුළින් ජීවමාන ස්වාභාවික සම්පත් තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම. 	<p>ඔව්</p> <p>මෙම වැඩසටහනේ පරමාර්ථය, පරිසර හිතකාමී ආර්ථිකයන් වෙත යුමට සංක්‍රමණයකට සහාය වීම වන අතර, දේශගුණික විපර්යාසයන්ට අනුවර්තනය වීම හා අවම කිරීම පිළිබඳව පමණක් නොව ජෛව විවිධත්වයට හා ස්වාභාවික සම්පත්වලට සිදුවන බලපෑම් වළක්වා ගැනීමට හෝ අවම කිරීමට ද අවධානය යොමු කරයි. හැකි සෑම විටම ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ ජීවමාන ස්වාභාවික සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ක්‍රියා කිරීම උප ව්‍යාපෘති වලට ඇතුළත් වේ .</p>
<p>PS7 - ආදිවාසීන්</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ මෙකී සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය ආදිවාසීන්ගේ මානව හිමිකම්, ගෞරවය, අභිලාෂයන්, සංස්කෘතිය සහ ස්වාභාවික සම්පත් මත පදනම් වූ ජීවනෝපායන් සඳහා පූර්ණ ගෞරවය ලබා දෙන බව සහතික කිරීම. ○ ආදිවාසීන්ගේ ප්‍රජාවන්ට ව්‍යාපෘති ලින් සිදුවන බලපෑම් වළක්වා ගැනීම සහ පූර්වාපේක්ෂණය කිරීම 	<p>ඔව්</p> <p>IP වලට බලපෑම් ඇති කළ හැකි සියලුම ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති සඳහා PS7 අදාළ වන අතර, එකී බලපෑම් මූලික E & S අවදානම් තක්සේරුව මගින් හඳුනාගෙන ඇත. PS7 විසින් නිර්වචනය කර ඇති තත්ත්වයන් යටතේ ව්‍යාපෘතියක් මගින් IP වලට බලපෑමක් ඇති වූ විට නිදහස්, පෙර</p>

	<p>හෝ මග හැරීමට නොහැකි වූ විට, එවැනි බලපෑම් අවම කිරීම සහ / හෝ වන්දි ගෙවීම.</p> <ul style="list-style-type: none"> සංස්කෘතිකමය වශයෙන් ආදිවාසීන් සඳහා තීරසාර සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ සහ අවස්ථාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම. ව්‍යාපෘතියේ ජීවන චක්‍රය පුරාවටම ව්‍යාපෘතියකින් බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් සමඟ දැනුවත් උපදේශනය සහ සහභාගීත්වය (ICP) මත පදනම් වූ අඛණ්ඩ සම්බන්ධතාවයක් ඇති කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම. මෙම කාර්ය සාධන ප්‍රමිතියේ විස්තර කර ඇති තත්වයන් පවතින විට ආදිවාසී ජනතාවගේ බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන්ගේ නිදහස්, පෙර සහ දැනුම් සම්මුතිය (FPIC) සහතික කිරීම. ආදිවාසීන්ගේ සංස්කෘතිය, දැනුම සහ භාවිතයන්ට ගරු කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම. 	<p>සහ දැනුවත් කැමැත්ත අදාළ කරගත යුතුය. අවශ්‍ය විටෙක නිශ්චිත සැලසුම් සකස් කළ යුතුය.</p>
<p>PS8 - සංස්කෘතික උරුමය</p>	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වල අහිතකර බලපෑම් වලින් සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම සහ එය සංරක්ෂණයට සහාය වීම. සංස්කෘතික උරුමයන් භාවිතා කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ සමානව බෙදා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම 	<p>ඔව්</p> <p>ස්පර්ශය වස්තූන් සහ අඩවි මෙන්ම අස්පාශ්‍ය සංස්කෘතීන් ද ඇතුළුව සංස්කෘතික උරුමය PS8 මගින් අර්ථ දක්වයි. ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘතිවල ආරම්භක ඊ ඇත්ති එස් තක්සේරුව මගින් සංස්කෘතික උරුමයට බලපෑම් කළ හැකිද යන්න හඳුනාගත යුතු අතර එවැනි අවස්ථාවකදී PS8 අදාළ වේ.</p>

2.3.ESRM වෙත AFD ප්‍රවේශය

AFD E&S අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශයේ අරමුණ වන්නේ:

- තීරණ ගැනීමේ ආයතන වෙත ඉදිරිපත් කරන සෑම ව්‍යාපෘතියකම පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් තක්සේරු කිරීම;
- මෙම අවදානම් සහ ඒවායේ බලපෑම් වළක්වා ගැනීමට, අඩු කිරීමට සහ / හෝ පියවා ගැනීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කිරීම;
- ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියරේදී මෙම ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම;
- අනපේක්ෂිත සිදුවීම් කළමනාකරණය කිරීම සහ;
- ව්‍යාපෘතිවල ගුණාත්මකභාවය සහ ප්‍රතිපූර්ණයන්ගේ පාරිසරික හා සමාජීය ක්‍රියාකාරිත්වය වැඩි දියුණු කිරීම.

AFD ආයතනය මඟින් පාරිසරික හෝ සමාජීය හේතූන් මත ව්‍යාපෘතියකට මුදල් සැපයීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකිය. AFD බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවට⁵ අනුකූලව, පාරිසරික හා සමාජීය හේතූන් මත මූල්‍ය සැපයීම සඳහා සුදුසුකම් නොලබන විශේෂිත කාර්යයන් තිබේ. එවැනි කාර්යයන් 1 ඇමුණුමෙහි AFD බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවේ විස්තරාත්මකව ලැයිස්තුගත කර ඇත. ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සහ බලාත්මක වන, ලෝක බැංකු සමූහ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තීන්, AFD අරමුදල් ඉල්ලා සිටින ඉහළ හෝ සැලකිය යුතු E&S අවදානම් සහිත සියලුම ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වේ. මෙම පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රමිතීන් මඟින්, ව්‍යාපෘති හිමිකරුට සහ ව්‍යාපෘතියට ජීවන චක්‍රය පුරාම අනුකූල විය යුතු මූලධර්ම තහවුරු කර ඇත. මෙම E&S ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට ව්‍යාපෘති හිමිකරුට උපකාර කිරීම සඳහා, ව්‍යාපෘතියට අදාළ අමතර අවශ්‍යතා AFD විසින් නියම කළ හැකිය. ඒ අනුව අදාළ වන ජාතික නීතිවලට අනුකූල වීම AFD අවශ්‍යතාවන්ගේ අනිවාර්ය අංගයකි. ව්‍යාපෘති හිමිකරුවන් සහ ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘති, ලෝක බැංකු සමූහයේ පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව (EHS) මාර්ගෝපදේශවල අදාළ වගකීම් වලට අනුකූල වීම අවශ්‍ය වේ.

තවද, නව පහසුකම් පිළිබඳ හෝ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව්‍යාපෘති සැලසුම් කළ යුත්තේ, පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන අයුරින් සහ ලෝක බැංකු සමූහය විසින් පිහිටුවන ලද පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂිත මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල වන අයුරිනි. AFD මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන අවස්ථාවේ දී මෙම ප්‍රමිතීන් හා මාර්ගෝපදේශ සපුරා නොමැති පවත්නා පහසුකම් හෝ ක්‍රියාකාරකම් (උදා: ප්‍රතිෂ්ඨාපනය, පුනරුත්ථාපනය හෝ ව්‍යාප්තිය) ව්‍යාපෘතියකට සම්බන්ධ වන්නේ නම්, ව්‍යාපෘති හිමිකරු AFD විසින් සතුටුදායක යැයි සැලකෙන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට බැඳී සිටී. එනම්, මෙම පහසුකම් හෝ ක්‍රියාකාරකම් පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සහ පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂිත මාර්ගෝපදේශ සාධාරණ කාල රාමුවක් තුළ ගෙන ඒම සඳහා තාක්ෂණිකව, මූල්‍යමය හා ආර්ථික වශයෙන් කළ හැකි ය.

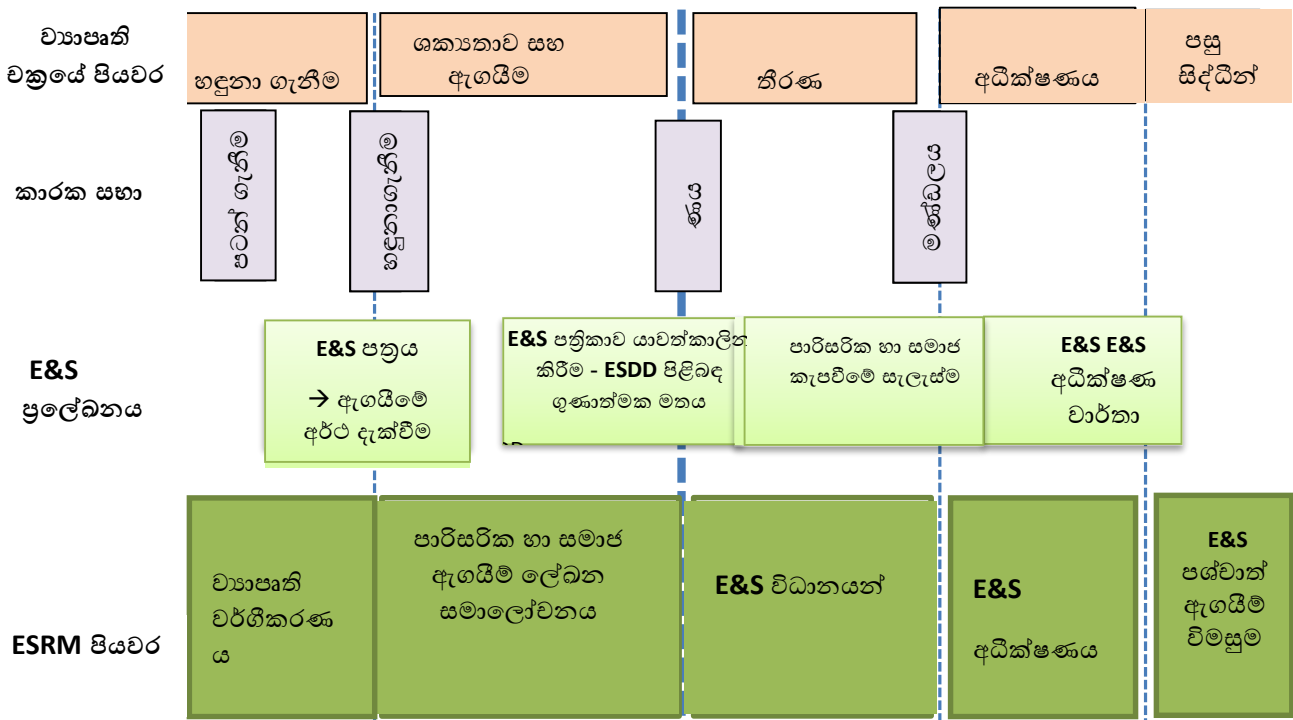
2.3.1. සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ERSM සඳහා AFD මූලධර්ම

ව්‍යාපෘතියක පාරිසරික හා සමාජීය තක්සේරුව සිදු කිරීම ව්‍යාපෘති හිමිකරුගේ වගකීම වේ. ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විවිධ අවස්ථා වලදී, (සකස් කිරීම, ඉදිකිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, ඉවත් කිරීම) අවශ්‍ය ප්‍රවේණිතාව සහ E & S සම්පත් බලමුලු ගන්වන අතර, ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේදී AFD සමඟ එකඟ වූ පාරිසරික හා සමාජ කාර්ය සාධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට ගිවිසුම්ගතව බැඳී සිටී. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීමේදී ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් E & S කළමනාකරණ පියවරයන් අධීක්ෂණය හා ලේඛනගත කිරීම සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව, AFD ආයතනය මඟින් වරින් වර අධීක්ෂණ වාර්තා මඟින් වර්ධනයන් පිළිබඳව දැනුවත් කළ යුතුය. AFD ආයතනය E & S කාර්ය සාධන ඉලක්ක නිර්වචනය කිරීමට ව්‍යාපෘති හිමිකරුට සහාය වන අතර, ව්‍යාපෘතියේ කාල සීමාව පුරාම ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරයි. මේ සඳහා, AFD මූල්‍යකරණය සඳහා වන සියළුම ඉල්ලීම් පාරිසරික හා සමාජීය නිසි උද්යෝගයට යටත් වේ. මෙකී ක්‍රියාවලිය ප්‍රධාන පියවර හතරක් වටා ගොඩනැගී ඇත.

1. ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය - AFD හි පාරිසරික හා සමාජීය නිසි උද්යෝගය ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය හා පරිමාණයට අනුවර්තනය වී ඇති අතර, එය E & S අවදානම් සහ බලපෑම් මට්ටමට සමානුපාතික වේ. මෙම අරමුණු සඳහා, දියුණු කල හැකි E & S අවදානම් මත පදනම්ව, AFD විසින් ව්‍යාපෘති පහත දැක්වෙන කාණ්ඩ හතරකට වර්ග කරයි: ඉහළ අවදානම් (A), සැලකිය යුතු අවදානම් (B +), මධ්‍යස්ථ අවදානම් (B) හෝ අඩු අවදානම් (C).
2. පාරිසරික හා සමාජ ඇගයීම් ලේඛන සමාලෝචනය - ව්‍යාපෘති කාණ්ඩය මත පදනම්ව, පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරු ලේඛන ලේඛනගත කිරීම හා ඇගයීම සඳහා AFD සම්බන්ධ වන අතර, E & S අවදානම් තක්සේරු කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශයේ මෙහෙයුම් දියත් කල හැකිය.
3. පාරිසරික හා සමාජ කැපවීම - ව්‍යාපෘති හිමිකරු සමඟ නිර්වචනය කිරීම සඳහා, පාරිසරික හා සමාජ කැපවීමේ සැලැස්මක් (ESPC) ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා AFD ආයතනය සිය මූල්‍යකරණ කොන්දේසින් ඇති කරගෙන තිබෙන අතර, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එය නිරන්තරයෙන් අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ.
4. E & S අධීක්ෂණය - AFD ආයතනය විසින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියරේදී, පාරිසරික හා සමාජ විධානයන් අධීක්ෂණයේ සොයාගැනීම් සමාලෝචනය කිරීම සිදු කරනු ලබයි. මෙහෙයුම අවසන් වූ පසු, AFD විසින් ව්‍යාපෘති හිමිකරු සමඟ හවුල්කාරිත්වයෙන් යුතුව, පශ්චාත් ඇගයීම් මෙහෙයුම් අධීක්ෂණය කරයි.

⁵ <https://www.afd.fr/en/ressources/exclusion-list-afd-group-foreign-countries>

වැඩසටහනේ රාමුව තුළ, සියලු ව්‍යාපෘතීන් මෙම පියවර හතර සඳහා මූල්‍යමය කරුණු ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

1 රූපය. සෘජු අරමුදල් සඳහා AFD ESRM

2.3.2. අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM සඳහා AFD මූලධර්ම

බැංකු, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන, ආයෝජන අරමුදල්, රක්ෂණ සමාගම්, උකස් සමාගම් යනාදිය වැනි මූල්‍ය අතරමැදියන් (FI) හරහා අරමුදල් සපයන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන්, AFD නිශ්චිත ප්‍රවේශයක් ක්‍රියාත්මක කරන අතර, ජාත්‍යන්තර හොඳම භාවිතයන්ට අනුකූල වීමට E & S කළමනාකරණ පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා හවුල්කාර මූල්‍ය අතරමැදියන්ට සහාය වේ. එවැනි ප්‍රවේශයක පරමාර්ථයන් වන්නේ, මුදල් සපයන මූල්‍ය අතරමැදියන් (FI) හට ඔවුන්ගේ ආයෝජනයන්හි, E & S අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට හැකි වීම සහ ඔවුන්ගේ අභ්‍යන්තර E & S කළමනාකරණය සමාජමය වශයෙන් සතුටුදායක බව සහතික කිරීමයි. එනම්, නීතිමය, මූල්‍ය හා කීර්තිනාම අවදානම් සීමා කිරීම සහ තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සහභාගී වීම සඳහා දේශීය නීති සම්පාදනයට අනුකූල වීම සහ හැකි නම් අභ්‍යන්තර E & S හොඳම භාවිතයන් වෙත නැඹුරු වීමයි. එබැවින් E & S අවදානම් තක්සේරුව AFD අරමුදල් සපයන ව්‍යාපෘතිය මගින් ඇති කළ හැකි E & S අවදානම් වලට පමණක් සීමා නොවේ. සෘජු මූල්‍යකරණයට අනුව, E & S නිසි උද්යෝගය AFD විසින් සමාලෝචනය හා ව්‍යාපෘතිය සමස්තයක් ලෙස අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා, ඒකාබද්ධ කර ඇති අතර ක්‍රියාවලිය ප්‍රධාන පියවර හතරක් ඔස්සේ ගොඩනැගී ඇත:

1. ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය - FI කළමනාකරණ E & S අවදානම් මට්ටම මත පදනම්ව, AFD විසින් ව්‍යාපෘති පහත දැක්වෙන කාණ්ඩ තුනකට වර්ග කරයි: FI-A (ඉහළ E & S අවදානම් කළමනාකරණ), FI-B (මධ්‍යස්ථ E & S අවදානම් කළමනාකරණ), හෝ FI-C (අඩු E & S අවදානම් කළමනාකරණ). එවැනි කාණ්ඩයන් මගින් තම ආයෝජනයන්හි E & S අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ආයෝජන ආයතනයන්හි හැකියාව පිළිබිඹු නොවන අතර, එය පහත සඳහන් ESDD සඳහා තීරණාත්මක වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, E & S අවදානම් කාණ්ඩය මගින් :
 - o සිදු කළ යුතු IE හි E & S කළමනාකරණ පද්ධතියේ විශ්ලේෂණ මට්ටම;
 - o E & S කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් IE සම්බන්ධයෙන් AFD හි ඉල්ලුම මට්ටම;
 - o ව්‍යාපෘතිය අතරතුර ක්‍රියාත්මක කළ යුතු E & S අධීක්ෂණ මට්ටම සලකා බලනු ලබයි.

2. පාරිසරික හා සමාජ ඇගයීම් ලේඛන සමාලෝචනය - ව්‍යාපෘති අවදානම් කාණ්ඩය (FI-A, FI-B, හෝ FI-C) මත පදනම්ව, AFD හි E & S විශේෂඥයන් E & S ක්‍රියා පටිපාටි සහ මෙවලම් විශ්ලේෂණය කිරීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම, සංවිධානාත්මක සැකසුම හරහා FI හි ESMS පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක සමාලෝචන පැවැත්වීම සහ ESRM සඳහා, ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ E & S ප්‍රමිතීන්, ජාතික නීති රාමුව යනාදිය විවරණය කිරීම සිදු කරනු ලබයි.
3. පාරිසරික හා සමාජ කැපවීම - FI-A සහ FI-B ව්‍යාපෘති සඳහා, AFD හි අවධානය සහ FI හි ESMS අතර හිඬක් හඳුනාගෙන තිබේ නම්, AFD සිය මූල්‍යකරණය ව්‍යාපෘති හිමිකරු සමඟ අර්ථ දැක්වීම සඳහා පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (ESAP) ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කොන්දේසි සකස් කිරීම සිදු කරනු ලබයි. එය ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී නිරන්තරයෙන් අධීක්ෂණය කළ යුතුය. මෙම ESAP හි අරමුණ වන්නේ AFD හි අවධානයන් සහ ජාත්‍යන්තර හොඳම භාවිතයන්ට අනුකූල වීම සඳහා FI හි ESMS ශක්තිමත් කිරීමයි.
4. E & S අධීක්ෂණය - ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවධියේදී, AFD මගින් පාරිසරික හා සමාජ බැඳීම් අධීක්ෂණයේ සොයාගැනීම් සමාලෝචනය කරයි. මෙහෙයුම අවසන් වූ පසු, AFD විසින් ව්‍යාපෘති හිමිකරු සමඟ හවුල්කාරිත්වයෙන් යුතුව, පශ්චාත් ඇගයීම් මෙහෙයුම අධීක්ෂණය කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

එබැවින්, AFD මූල්‍යමය ව්‍යාපෘති සඳහා AFD ක්‍රියාත්මක කරන සමාන ප්‍රවේශයකින් හවුල්කාර මූල්‍ය අතරමැදියන් විසින් පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවම වශයෙන් පහත සඳහන් අංගයන්ගෙන් සමන්විත විය යුතු බව නියම කර ඇත.

බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවක්;

- FI හි ඉහළ කළමනාකාරිත්වය විසින් වලංගු කරන ලද E & S ප්‍රතිපත්තියක්;
- E & S අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටිය:
 - ආයෝජන E & S අවදානම් මට්ටමට අනුව වර්ගීකරණය කිරීම;
 - ණය චක්‍රයට සම්පූර්ණයෙන්ම ඒකාබද්ධ වූ E & S නිසි උද්යෝගය
 - සහ රට විසින් අනුමත කරන ලද ILO සම්මුතීන් ඇතුළුව ජාතික නීති සම්පාදනයේ E & S අවධානයන්ට අනුකූල වීම සහ FI-A ව්‍යාපෘති සඳහා ලෝක බැංකු සමූහයේ E & S ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම.
- පුහුණුව ලැබූ හා පූර්ණ ලෙස සම්බන්ධ වූ E & S කළමනාකරුවෙකු සහ කණ්ඩායම්;
- සේවාදායකයින් සමඟ අත්සන් කරන ලද ගිවිසුම්වල අඩංගු E & S කොන්දේසි;
- E & S කළමනාකරණය පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාකරණය;
- FI තුළ තෘප්තිමත් සේවා කොන්දේසි.

වැඩසටහනේ රාමුව තුළ සහ මූල්‍ය අතරමැදියන් සමඟ වැඩ කිරීමේදී AFD විසින් මෙම ESRM ප්‍රවේශය දැඩි ලෙස ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

2.3.3. තාක්ෂණික සහාය සඳහා ESRM සඳහා AFD මූලධර්ම

තාක්ෂණික සහායකයින් බොහෝ විට කැඳවනු ලබන්නේ, ඒවා වර්ගීකරණය කිරීම සැමවිටම පැහැදිලිව නොපෙන්වා, සමාන්තරව හෝ අනුප්‍රාප්තිකව විවිධාකාර මෙහෙයුම්වල යෙදීමට ය. කෙසේ වෙතත් ඒවා ප්‍රධාන කාර්යයන් හයකට බෙදිය හැකිය:

- ආදේශනය / ක්‍රියාත්මක කිරීම: සංවිධානයක් එහි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහාය වීම සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම
- උපදෙස්: නිශ්චිත විෂයයක් පිළිබඳ විශේෂඥ දැනුම ලබා දීම;
- ක්ෂමතා වර්ධනය: පුද්ගලයන්ට, සංවිධානවලට හෝ පද්ධතිවලට ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීමට සහ වැඩිදියුණු කිරීමට සහාය වීම;
- වෙනස් කිරීම සඳහා සහාය වීම / සහායත භූමිකාව: වෙනස් කිරීම සඳහා සහායක / සහාය: භූමිකාව: මැදිහත්වීම, පහසුකම් සැපයීම, සාකච්ඡා කිරීම, ආයතන / සංවිධාන වෙනස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය වීමට ඉඩ සලසන බලපෑම් වලින් ආරක්ෂා වීම;
- IE හි සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා විනිවිදභාවයෙන් යුතුව භාවිතා කිරීම සඳහා පාලනය කිරීම;
- බලපෑම: පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ උපාය මාර්ග සම්බන්ධව ප්‍රතිපත්ති නිර්වචනය කිරීම සඳහා සහාය වීම.

වැඩසටහනේ රාමුව තුළ, AFD විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලබන තාක්ෂණික සහාය මගින් මූල්‍යකරණ පහසුකම් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වේ. උපදේශකයන් විසින් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ඇත:

- තාක්ෂණික අධ්‍යයන සාක්ෂාත් කර ගැනීම, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා පියවර යෝජනා කිරීම සහ ඒවායේ පිරිවැය තක්සේරු කිරීම තුළින් ශක්‍ය මූල්‍ය ව්‍යාපෘති හඳුනා ගැනීම සඳහා සහභාගී වීම.
- උපදේශකයින්ගේ ක්‍රියාකාරකම් අතරට සැලසුම් සහ ප්‍රසම්පාදන ලේඛන සමාලෝචනය කිරීම, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවයේ ව්‍යාපෘති හිමිකරුගේ තාක්ෂණික හැකියාවන් හඳුනා ගැනීම සහ ක්ෂමතාවය ශක්තිමත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සකස් කිරීම ඇතුළත් වේ.
- ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියරේදී, ව්‍යාපෘති හිමිකරුට සහාය ලබා දීමෙන් මූල්‍යකරණ ව්‍යාපෘතියේ අධීක්ෂණයට සහ තාක්ෂණික සහාය සඳහා සහභාගී වීම.

ප්‍රතිසම්පාදන නීතිරීති අනුව AFD විසින් උපදේශකයින් බඳවා ගනු ලබන අතර, PEEB Cool හි වැඩසටහන් කළමනාකරණ ඒකකයේ ඉල්ලීම පරිදි මෙහෙයුම් සිදු කරනු ලැබේ.

AFD හි තාක්ෂණික සහාය (TA) ව්‍යාපෘති සංරචක තුළට ඇතුළත් කර ගැනීම හෝ එකී ව්‍යාපෘතිය තුළම එකී තාක්ෂණික සහාය ඇතුළත් කර තිබිය හැකිය. මෙම අවස්ථා දෙකෙහිම, සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සහ අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM අනුගමනය කරමින් තාක්ෂණික සහාය සම්බන්ධ පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් කළමනාකරණය කරනු ලැබේ (ඉහත බලන්න). තාක්ෂණික සහාය බුද්ධිමය සේවාවන්ගෙන් සමන්විත බැවින්, ඒවා ප්‍රධාන වශයෙන් අඩු අවදානම් ව්‍යාපෘති (C) ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත.

2.4.ESRM හි Proparco ප්‍රවේශය

Proparco E&S අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය AFD විසින් අනුගමනය කරන ලද ක්‍රමයට සමානය. ඒ අනුව, සියලුම ව්‍යාපෘති ජාතික නීතිවලට අනුකූල වීම අවශ්‍ය වේ. ඊට අමතරව, පාරිසරික හා සමාජීය වශයෙන් සැලකිය යුතු හා ඉහළ අවදානම් සහිත ව්‍යාපෘති IFC E&S කාර්ය සාධන ප්‍රමිති (PS) සහ ලෝක බැංකු සමූහයේ පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව (EHS) මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල වීම අවශ්‍ය වේ.

ඒ අනුව, Proparco හි ESRM ප්‍රවේශයට පහත පියවර ඇතුළත් වේ:

- සිදුවිය හැකි E&S අවදානම් සහ බලපෑම් පිළිබඳ මුල් අවධියේ පරීක්ෂණයක් Proparco පාරිසරික, සමාජ හා පාලන විශේෂඥයින් විසින් සිදු කරනු ලැබේ. එවැනි පරීක්ෂණ මගින් AFD බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවට අනුකූල වීම තහවුරු කිරීම මෙන්ම, සිදුවියහැකි E&S අවදානම් සහ බලපෑම් පිළිබඳ ප්‍රමාණය මත පදනම්ව ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණයක් සැපයීම අරමුණු කර ඇත.
- තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී සිදු කරන ලද, E&S නිසි උද්යෝගයෙහි මට්ටම සිදුවියහැකි E&S අවදානම් මට්ටමට (එනම් ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණයට) අනුකූල වේ.
- එවැනි නිසි උද්යෝගයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විභව බලපෑම් වළක්වා ගැනීම, අවම කිරීම සහ / හෝ වන්දි ගෙවීම සඳහා මෙන්ම ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත E&S කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා E&S කළමනාකරණ පියවර සමූහයක් අර්ථ දැක්වේ.
- කම්බු මණ්ඩලයට විසින්, ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණයට අනුකූලව අධීක්ෂණ පියවර ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. එවැනි අධීක්ෂණයක අරමුණු වන්නේ, IFC PS හා සමස්ත E&S කාර්යසාධනය සමඟ ව්‍යාපෘති අනුකූලතාවය තක්සේරු කිරීමයි.

AFD ප්‍රවේශයට සමානව, Proparco විසින්, E & S අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව E&S බලපෑම් තක්සේරු කිරීමට නියම කරමින් සියලුම නව පහසුකම් හෝ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා Proparco E&S අවශ්‍යතාවන්ට ක්ෂණිකව අනුකූල වීම සහතික කරනු ඇත. මූල්‍ය සැපයීමේදී Proparco E&S අවශ්‍යතා සපුරාණු නොලබන, දැනට පවතින පහසුකම් හෝ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සාධාරණ කාල රාමුවක් තුළ ව්‍යාපෘති අනුකූලතාව සහතික කිරීම සඳහා, අතිරේක E&S පියවරයන් අනුගමනය කළ යුතුය.

2.4.1. සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM සඳහා Proparco මූලධර්ම

සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා E&S නිසි උද්යෝගය සහ E&S අවශ්‍යතා, සිදුවිය හැකි පාරිසරික හා සමාජීය අවදානම් සහ බලපෑම් මට්ටමට අනුකූල වේ. Proparco විසින් සියලුම ව්‍යාපෘති වර්ග හතරකට වර්ගීකරණය කරයි, එය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය අවදානම් වලට අදාළ වේ: ඉහළ අවදානම් (A කාණ්ඩය), සැලකිය යුතු අවදානම් (B +), මධ්‍යස්ථ අවදානම් (B) හෝ අඩු අවදානම් (C).

A හෝ B + ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද සෘජුවම මූල්‍ය සපයන ලද, සියලුම ව්‍යාපෘති Proparco E&S විශේෂඥයින් විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලබන පුළුල් නිසි උද්යෝගයන්ට යටත් වේ.

එම සියලු ව්‍යාපෘති සඳහා, Proparco අවශ්‍යතාවයන්ට එරෙහිව සේවාදායකයා / ව්‍යාපෘති අනුකූලතාවය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තක්සේරුවක් සිදු කිරීම සඳහා, Proparco වෙනුවෙන් සේවාදායකයා / ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් E&S උපදේශකයින් පත් කර ගැනීම අනිවාර්ය කර ඇත. එවැනි තක්සේරුවකට දැනට පවතින සියලුම E&S ලියකියවිලි සමාලෝචනය කිරීම මෙන්ම ස්ථාන පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම ද ඇතුළත් වේ (සියලුම A කාණ්ඩවල ව්‍යාපෘති Proparco E&S විශේෂඥයන් සහ උපදේශකයින් විසින් සිදු කරනු ලබන ස්ථාන පරීක්ෂණයට යටත් වේ).

එබඳු නිසි උද්යෝග ක්‍රියාවලියක්, ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හඳුනාගත් සියලුම E&S අවදානම් වලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු E&S ක්‍රියාමාර්ග සහ කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග ලැයිස්තුවක් සහ Proparco E&S අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ව්‍යාපෘති සහතික කිරීම කල යුතුය. සේවාදායකයා / ව්‍යාපෘති හිමිකරු සහ Proparco අතර එකඟතාවයකට පැමිණ, මූල්‍ය ගිවිසුමට අමුණා ඇති E&S ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ (ESAP) අර්ථ දැක්වීම යටතේ මෙම ක්‍රියාකාරී ලැයිස්තුව විධිමත් කර ඇත. සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘතිවල කොටසක් ලෙස ඇතුළත් කර ඇති Proparco විසින් සම්මුතික පාරිසරික හා සමාජීය E&S අවශ්‍යතා සාමාන්‍යයෙන් ESAP ව්‍යාපෘති විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ පද්ධතියේ සංවර්ධනය, E&S සම්පත් බඳවා ගැනීම, ජෛව විවිධත්වය හෝ නැවත පදිංචි කිරීම වැනි නිශ්චිත සමාජ හෝ පාරිසරික අවදානම් වලට විසඳුම් සෙවීමේ සුවිශේෂී ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සංවර්ධනය කිරීම හා සම්බන්ධ වේ. ඒ අනුව, ESAP ක්‍රියාත්මක කිරීම සේවාදායකයාගේ / ව්‍යාපෘති හිමිකරුගේ වගකීම වේ. තවද, අනපේක්ෂිත සිදුවීම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ද, මූල්‍ය ගිවිසුමට ඇතුළත් වේ.

ESAP (සහ ඕනෑම නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක්) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය, සේවාදායකයා / ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් වාර්ෂිකව වාර්තා කරනු ලබන අතර, Proparco වෙනුවෙන් සේවාදායකයා / ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් නියම කරන ලද, බාහිර පාර්ශවයක් විසින් සිදු කරනු ලබන අධීක්ෂණයකට ද යටත් වේ. A සහ B + ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද Proparco හි, සෘජු මූල්‍යමය ව්‍යාපෘති සාමාන්‍යයෙන් ඉදිකිරීම් අතරතුර කාර්තුමය අධීක්ෂණයට සහ මෙහෙයුම් අතරතුර වාර්ෂික අධීක්ෂණයට යටත් වේ.

2.4.2. අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM සඳහා Proparco මූලධර්ම

මූල්‍ය අතරමැදියන් (FI) හරහා අරමුදල් සපයනු ලබන ව්‍යාපෘති, AFD විසින් සංවර්ධනය කරන ලද ව්‍යාපෘතියට සමාන ප්‍රවේශයකට යටත් වේ. අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා E&S නිසි උද්යෝගය සහ E&S අවශ්‍යතා, IFFI ආයෝජන කළඹ හා සම්බන්ධ E&S සිදුවිය හැකි අවදානම් සහ බලපෑම් මට්ටමට අනුකූල වේ (සහ Proparco හි අරමුදල් සපයන ව්‍යාපෘති මගින් ඇතිවිය හැකි E&S අවදානම් වලට පමණක් සීමා නොවේ).

සියළුම FIIF ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය කර ඇත්තේ, ඔවුන්ගේ IF ආයෝජන කළඹ හා සම්බන්ධ E&S අවදානම් මට්ටම අනුව ය. ඒ අනුව, අවදානම් කාණ්ඩ තුනක් හඳුනාගෙන ඇත: FI-A (ඉහළ E&S අවදානම් කළඹ), FI-B (මධ්‍යස්ථ E&S අවදානම් කළඹ) හෝ FI-C (අඩු E&S අවදානම් කළඹ). FI-A හෝ FI-B ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද සියලුම අතරමැදි ව්‍යාපෘති, IFC E&S PS 1 & 2 යන කාණ්ඩයන්ට එරෙහිව E & S නිසි උද්යෝගයට යටත් වේ. එකී නිසි උද්යෝගය, සියළුම FI-A ව්‍යාපෘති සඳහා සහ FI-B ව්‍යාපෘතිවල සැලකිය යුතු අඩුපාඩු ඇති අවස්ථාවක දී Proparco E&S විශේෂඥයෙකු විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ. IFFI හි ආයෝජන කළඹ සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම්වල E&S අදාළත්වය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක E&S විශ්ලේෂණයක් සහ IFC E&S PS වලට අනුකූලව, එහි ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ පාරිසරික හා සමාජීය අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට IFI හි හැකියාව ඊට ඇතුළත් ය.

E&S ක්‍රියාකාරී කඩසර ක්‍රියාවලිය මගින්, E&S ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (ESAP) අර්ථ දැක්විය හැකිය. ESAP අවශ්‍යතා සාමාන්‍යයෙන් අවධානය යොමු කරන්නේ, IFFI E&S හැකියාවන් සංවර්ධනය කිරීම සහ නෛතික, මූල්‍ය හා කීර්තිනාමයට ඇති අවදානම් සීමා කිරීම සහ සියලු දෙනාගේ සහ තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා එහි පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි ය. ESAP (පාරිසරික හා සමාජීය ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම) මූල්‍යකරණ ලියකියවිලි වලට ඇතුළත් කර ඇති අතර, එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සාමාන්‍යයෙන් Proparco හි මූල්‍ය බෙදාහැරීම් සමඟ සම්බන්ධ වේ.

ESAP (පාරිසරික හා සමාජීය ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම) ක්‍රියාවට නැංවීමේ ප්‍රගතිය සහ IFI හි සමස්ත E&S කාර්ය සාධනය වාර්ෂිකව Proparco වෙත සපයනු ලැබේ. තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී Proparco E&S විශේෂඥයන් විසින් අවශ්‍ය යැයි සලකන්නේ නම්, Proparco වෙනුවෙන් IFI විසින් නියම කරන ලද ස්වාධීන උපදේශකයෙකු විසින් මෙහෙයවනු ලබන බාහිර අධීක්ෂණය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

2.4.3. තාක්ෂණික සහාය සඳහා ESRM සඳහා Proparco මූලධර්ම

තාක්ෂණික සහාය (TA) Proparco විසින් සෘජුවම මූල්‍යනය කරන ලද ව්‍යාපෘති හෝ අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා යෝජනා කළ හැකි අතර, බුද්ධිමය සේවාවන් බලමුලු ගැන්වීමේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීමේ මැදිහත්වීම් තුළින්, බලපෑම් උත්ප්‍රේරණය කිරීම අරමුණු කරයි.

මෙකී ව්‍යාපෘති සාමාන්‍යයෙන් අවධානය යොමු කරනුයේ, පුද්ගලික අංශයේ සගයන් වඩාත් ක්‍රියාකාරී කරවීම (මෙහෙයුම් විශිෂ්ටත්වය, නිෂ්පාදන හා සේවා ගුණාත්මකභාවය, පාලනය, මානව ප්‍රාග්ධනය) සහ / හෝ හරිතකරණය සඳහා වඩා ඇතුළත් කරගැනීම (පාරිසරික හා සමාජ වගකීම, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව සහ දේශගුණික මූල්‍ය, ලිංග භේදය ඇතුළත් කිරීම, මූලික භාණ්ඩ සඳහා ප්‍රවේශය) හා සේවා සඳහාය. PEEB Cool යටතේ, ඔවුන් මූලික වශයෙන් බලශක්ති විගණනය, කාබන් තක්සේරු කිරීම හෝ පාරිසරික හා බලශක්ති කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීමේ අධ්‍යයනයන්හි මෙහෙයුම් සඳහා සහාය වනු ඇත. TA ව්‍යාපෘති ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ අපේක්ෂකයින්ට හෝ පවතින සේවාදායකයින්ට පමණක් බැවින්, ඒවා සංරචකයක් හෝ Proparco සෘජු ව්‍යාපෘතියට හෝ FI මූල්‍යකරණයට සමාන්තර අංගයක් ලෙස පමණි. තාක්ෂණික සහාය සඳහා ESRM මූලික වශයෙන් ගොඩ නගා ඇත්තේ, සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති හෝ අතරමැදි ව්‍යාපෘති අතර, ප්‍රධාන මූල්‍ය මෙහෙයුම් සඳහා ESRM වෙනත් සොයා ගැනීම් මත ය.

TA ව්‍යාපෘති නිශ්චිත E&S අවදානම් වර්ගීකරණයකට යටත් නොවුවද, ඔවුන් ස්වාධීන උපදෙස් පිළිපැදිය යුතු අතර, ඇතිවිය හැකි අවදානම් සමාලෝචනය කිරීම හා හඳුනා ගැනීම TA නිලධාරියෙකු විසින්, ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම සමඟ සිදු කරයි. TA බුද්ධිමය සේවාවන්ගෙන් (තාක්ෂණික විශේෂඥතාව, හැකියා වර්ධනය, පුහුණුව, අධ්‍යයන, උපදේශනය යනාදිය) සමන්විත වන අතර, මූල්‍ය මෙහෙයුම් ව්‍යාපෘතියක කාර්ය සාධනය සහ / හෝ ධනාත්මක බලපෑම් ශක්තිමත් කිරීමට පමණක් සුදුසුකම් ඇති බැවින්, ඒවා බොහෝ දුරට අඩු අවදානම් මට්ටමක් ඇති කාණ්ඩය ලෙස වර්ගීකරණය කෙරේ. TA ව්‍යාපෘති වලට ESAP මිනුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ ESMS සැකසීමට පවා සහාය විය හැකිය.

TA ක්‍රමලේඛන ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාකරණය, ව්‍යාපෘති හිමිකරු සහ මෙහෙයුම් සඳහා තෝරාගත් උපදේශකයන් විසින් සිදු කරනු ලබන අතර, එය වලංගු වන්නේ Proparco TA නිලධාරියා සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරු විසිනි. ඊට අමතරව, ස්වාධීන උපදේශකයෙකු විසින් සිදු කරනු ලබන TA වැඩසටහනේ බාහිර අධීක්ෂණය, ව්‍යාපෘතියේ Proparco මූල්‍යකරණ කොන්දේසි හෝ IF ඇතුළුව දැනට පවත්නා අධීක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගවල කොටසක් ලෙස ව්‍යාපෘති තෝරා ගැනීම සඳහා ගිවිසුම්ගත කළ හැකිය.

2.5. ESRM වෙත GIZ ප්‍රවේශය

PEEB Cool තුළ, ප්‍රතිපත්ති පහසුකම් හරහා තාක්ෂණික සහාය කටයුතු සඳහා GIZ වගකීම දරනු ලබයි. පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා GIZ හි ප්‍රවේශය පදනම් වී ඇත්තේ, එහි “ආරක්ෂණ + ස්ත්‍රී පුරුෂ කළමනාකරණ පද්ධතිය” මත ය.

කළමනාකරණ පද්ධතිය, සියළුම GIZ ව්‍යාපාරික ප්‍රදේශ සහ පැවරීමේ පාර්ශවයන් සඳහා අවම ප්‍රමිතියක් ඇති පද්ධතියක් ලෙස සැලකේ. ව්‍යාපෘති සඳහා නිශ්චිත තාක්ෂණික උපදෙස් සැපයීමට සහ හැකියාවන් ප්‍රවර්ධනය කරන අතරම, ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇතිවිය හැකි අවදානම් වළක්වා ගැනීමට හෝ අවම කිරීමට GIZ හට හැකියාව ලැබේ.

අරමුණු

ආරක්ෂිත + ස්ත්‍රී පුරුෂ කළමනාකරණ පද්ධතියට පහත අරමුණු ඇත:

1. සියලු ආරක්ෂිත ක්‍රියාවන් සඳහා අනපේක්ෂිත බලපෑම් සහ බාහිර අවදානම් මෙන්ම, මුල් අවධියේදී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවයේ හැකියාවන් හඳුනා ගැනීම සහ ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේදී ඉලක්කගත පියවරයන් මගින් මේවා විසඳීම.
2. සමස්ත ව්‍යාපෘති වක්‍රය පුරා හඳුනාගත් අවදානම් නිරීක්ෂණය කිරීම. මේ මත පදනම්ව, සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ඉක්මණින් ගත හැකි අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී නිවැරදි කිරීමේ පියවර ගත හැකිය.

3. GIZ හි ව්‍යාපෘතිවල සාමාන්‍ය ගුණාත්මකභාවය සහ තිරසාර බව වැඩි දියුණු කිරීම.
4. තනි කළමනාකරණ පද්ධතියක් තුළ GIZ සහ එහි බලයලත් පාර්ශව දෙකෙහිම පවත්නා ක්‍රියාවලීන් හා අවශ්‍යතා ඒකාබද්ධ කිරීම හා ප්‍රමිතිකරණය කිරීම.

S&G කළමනාකරණ පද්ධතියේ ආවරණය

S&G කළමනාකරණ පද්ධතිය පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කරයි.

පරිසරය: පරිසරය ආරක්‍ෂාවක් ලෙස සැලකේ, මන්ද ස්වාභාවික සම්පත්වල ගුණාත්මකභාවය, උපයෝජ්‍ය බව සහ සේවාවන් තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා පදනම වන බැවිනි. ආහාර සුරක්‍ෂිතතාව, පිරිසිදු ජලය සඳහා ප්‍රවේශය සහ සෞඛ්‍යය වැනි සංවර්ධන අරමුණු නොවෙනස්ව පවතින පරිසරයකින් තොරව සාක්ෂාත් කරගත නොහැකිය.

දේශගුණය: දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ බලපෑම් මගින් සංවර්ධන හැකියාවන් සීමා කිරීමට හෝ දැනටමත් ලබා ඇති ප්‍රගතිය ආපසු හැරවීමට පවා හැකි බව හේතුවෙන් දේශගුණය ආරක්‍ෂාවක් ලෙස සැලකේ. දේශගුණික විපර්යාස නොතකා සංවර්ධනයට පහසුකම් සැලසීම සඳහා අභිලාෂක විමෝචන අඩු කිරීම් සහ දේශගුණික විපර්යාස අනුවර්තන පියවර අවශ්‍ය වේ.

ගැටුම් සහ සන්දර්භය සංවේදීතාව: ගැටුම් හා සන්දර්භය සංවේදීතාව ආරක්ෂා කිරීම මගින් අරමුණු කරන්නේ, දුර්වල සන්දර්භයන් හෝ ගැටුම් හා ප්‍රවණත්වයෙන් සංලක්ෂිත වූ අය කෙරෙහි අනපේක්ෂිත සාමාන්‍ය බලපෑම් අවම කිරීම හෝ වළක්වා ගැනීමයි. GIZ හි හවුල්කාර රටවලින් තුනෙන් දෙකක් පමණ ගැටුම්, අස්ථාවරත්වය, ප්‍රවණත්වය හෝ උග්‍ර අර්බුදයන්ගෙන් පීඩාවට පත්ව ඇත.

මානව හිමිකම්: මානව හිමිකම් සුරක්‍ෂිතතාවයක් ලෙස සැලකෙන අතර, සංවර්ධන ක්‍රියාමාර්ග මගින් මානව හිමිකම් සාක්ෂාත් කර ගැනීම කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ඇති නොවිය යුතුය යන්න පිළිගත් සංකල්පයකි. ඒ අනුව මානව හිමිකම් මගින්, ලිංගිකත්වය, වයස, ජනවාර්ගිකත්වය, ආගම, ආබාධිතභාවය, ලිංගික හැඩගැස්ම, ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය හෝ වෙනත් සමාජ තත්වයක් නොසලකා නිදහස, සමානාත්මතාවය සහ ගෞරවය භුක්ති විඳිය හැකි ස්වයං-නිර්ණායක ජීවිතයක් සහතික කරයි.

ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය: ධනාත්මක හා තිරසාර ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය අත්‍යවශ්‍ය කොන්දේසියකි. ලිංගභේදය සම්බන්ධයෙන්, GIZ අවදානම් විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන අතර, සියලු බලයලත් පාර්ශවයන්ගේ ව්‍යාපෘතිවල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ හැකියාව තක්සේරු කරයි. මෙයින් අදහස් කරන්නේ, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදය නිරන්තරයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා තක්සේරු කිරීම් අවදානම් සහ අනපේක්ෂිත සාමාන්‍ය බලපෑම් පමණක් නොව, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ගැටළු ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ වෙනස්කම් කිරීම් සහ අවාසි ජය ගැනීමට ඇති හැකියාව ද සලකා බලන බවයි.

ව්‍යාපෘති සන්දර්භය හෝ පරිසරය නිසා ඇතිවිය හැකි බාහිර අවදානම් සහ ව්‍යාපෘති මගින් මිනිසුන්ට හෝ වෙනත් සම්පත් වලට ඇතිවිය හැකි අනපේක්ෂිත සාමාන්‍ය බලපෑම්, හඳුනා ගැනීම සඳහා සියලුම ව්‍යාපෘති මෙම ප්‍රදේශවල තක්සේරු කරනු ලැබේ. සෑම ව්‍යාපෘතියකටම අවදානම් කාණ්ඩයක් විශ්ලේෂණය කිරීමට මෙය ඉඩ සලසයි.

බලය පැවරීමේ විවිධ අවස්ථා වල භාවිතය

මූලික සුදානම, දීමනා සකස් කිරීම, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ව්‍යාපෘති නිම කිරීම වැනි පලය පැවරීම කළමනාකරණයේ සෑම අදියරකදීම, GIZ විසින් ආරක්ෂිත + ස්ත්‍රී පුරුෂ කළමනාකරණ පද්ධතිය භාවිතා කිරීම සිදු කරනු ලබයි. බලය පැවරීමේ පාර්ශවයේ අවශ්‍යතා මත පදනම්ව, තක්සේරුකරණයේ එක්-පියවරක් හෝ බහු-පියවර ක්‍රියා පටිපාටියක් ඇතුළත් වේ; හැකියාවන් තක්සේරු කිරීම ද අවශ්‍යතාවයට යටත්ව සිදු කරනු ලැබේ. තක්සේරුකරණ සොයාගැනීම් වලදී, වගකීම් ප්‍රමාණවත් ලෙස අර්ථ දැක්වීමේ අරමුණින්, ආරක්ෂණ අවදානම් කාණ්ඩ හතරෙන් එකකට ව්‍යාපෘති පවරා ඇත.

ආරක්ෂිත + ස්ත්‍රී පුරුෂ කළමනාකරණ පද්ධතිය ජාත්‍යන්තර සේවා (InS) කොමිෂන් සභා, පුද්ගලික අංශය හා සියලුම ජර්මානු රාජ්‍ය අංශයේ සේවාදායකයින් සමඟ හවුල්කාරිත්වයට මෙන්ම GIZ ස්වයං ආරම්භක පියවරයන්ට ද අදාළ වේ. මෙහි වටිනාකම සීමාව යුරෝ මිලියනයක් හෝ පුද්ගලික අංශය සමඟ හවුල්කාරිත්වය සඳහා යුරෝ 200,000 කි.

කළමනාකරණය

GIZ විසින් ආරක්ෂක + ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ කාර්යාංශයක් පිහිටුවා ඇති අතර, එය ආරක්ෂක + ස්ත්‍රී පුරුෂ කළමනාකරණ පද්ධති නිර්ණායකයන්ට එරෙහිව නව සහ පසු විපරම් ව්‍යාපෘති තක්සේරු කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ උපදෙස් සැපයීම සිදු කරයි. ව්‍යාපෘතිවල අවදානම් වර්ගීකරණයට මැදිහත් වී නිෂේධ බලය පැවරීමට මෙම කාර්යාංශයට අයිතියක් ඇත.

මෙම පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති කළමනාකරුවන් වගකිව යුතු අතර, මෙය ඔවුන්ගේ රේඛීය කළමනාකරුවන් විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

III. වැඩසටහන සඳහා E&S (පාරිසරික හා සමාජීය) අවදානම් කළමනාකරණ යෝජනා ක්‍රමය

වැඩසටහන යටතේ, ව්‍යාපෘතියක් යනු කුමක්ද යන්න පහත පරිදි දක්වා ඇත:

- **සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති:** ගොඩනැගිලි හෝ කාර්මික අංශයේ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ආයෝජන සඳහා මුදල් සහ සහාය ලබා දීම සඳහා ණය, සමනතම සහභාගීත්වය හෝ ප්‍රදාන මෙය ඇතුළත් වේ. ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතන පොදු ආයතන, සිවිල් සමාජයේ සංවිධාන හෝ පෞද්ගලික සමාගම් වලට අනුරූප වේ.

මේ යටතට,

- AFD සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රදාන;
- AFD සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ණය;
- AFD සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා තාක්ෂණික සහාය;
- Proparco සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රදාන;
- Proparco සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ණය;
- Proparco සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා සමාන සහභාගීත්වය;
- Proparco සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා තාක්ෂණික සහාය ඇතුළත් වේ.

අතරමැදි ව්‍යාපෘති: ණය පහසුකමක් හෝ පුද්ගලික කොටස් අරමුදලක් යන අර්ථය ඇති AFD හෝ Proparco සහ මූල්‍ය අතරමැදියෙකු අතර හවුල්කාරිත්වය මෙයට ඇතුළත් වේ. මෙම ණය පහසුකම දේශීය සමාගම්වලට IE විසින් ලබා දෙන ණය වර්ග කිහිපයකට බෙදා ඇත. එවැනි ණය ‘උප ව්‍යාපෘති’ ලෙස හැඳින්වේ. අතරමැදි ව්‍යාපෘතියට පවත්නා Proparco හිමිකාරිත්වය සහිත සමාන අරමුදලක් ද ඇතුළත් විය හැකි අතර, ගොඩනැගිලි හෝ කර්මාන්තවල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව සම්බන්ධ ව්‍යාපෘති සඳහා ආයෝජනය කරනු ලැබේ. පුද්ගලික කොටස් අරමුදල පසුව IE විසින් කොටස් කිහිපයකට බෙදා දේශීය සමාගම්වලට බෙදා දෙනු ලැබේ. එවැනි කොටස් උප ව්‍යාපෘති ලෙස හඳුන්වනු ලබයි.

මේ යටතට,

- AFD අතරමැදි ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රදාන;
- මූල්‍ය අතරමැදියන් හරහා AFD අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ණය;
- AFD අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා තාක්ෂණික සහාය;
- Proparco අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රතිපාදන;
- මූල්‍ය අතරමැදියන් හරහා Proparco අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ණය;
- Proparco අතරමැදි මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා සමාන සහභාගීත්වය;
- Proparco අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා තාක්ෂණික සහාය ඇතුළත් වේ.

“ප්‍රතිපත්ති” ව්‍යාපෘති: එනම්, GIZ විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද, වැඩසටහනේ 2 වන සංරචකය (ප්‍රතිපත්ති පහසුකම) යටතේ PEEB Cool තුළ ලබා දෙන තාක්ෂණික සහායයි. එයට,

- තාක්ෂණික සහාය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

AFD කණ්ඩායම AFD සහ Proparco එකතු කිරීම සිදු කරයි. මෙම කොටස යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති ESRM යනු AFD කාණ්ඩයේ ESRM ලෙස වටහා ගනු ඇත.
--

3.1. සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ව්‍යාපෘති මට්ටමින් ESRM

1 වන වගුව - සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ESRM ව්‍යාපෘති වක්‍රය

ව්‍යාපෘති වක්‍රයේ පියවර	ESRM ක්‍රියාකාරකම්	භූමිකාව සහ වගකීම්
හඳුනාගැනීම	AFD කණ්ඩායම් බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව හරහා ව්‍යාපෘති ආවරණය කිරීම	AFD සමූහය ප්‍රාදේශීය කාර්යාල
	E&S වර්ගීකරණය (A, B+, B, C) ව්‍යාපෘති ඇගයීමේදී ESDD පැවැත්විය යුතුය.	AFD සමූහය E&S විශේෂඥයින් (HQ මට්ටම)
උපදෙස් (ශක්‍යතාව සහ ඇගයීම)	E&S නිසි උද්යෝගය ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය හා විෂය පථයට අනුවර්තනය වී ඇති අතර, E&S අවදානම් මට්ටමට සමානුපාතික වේ.	AFD සමූහය E&S විශේෂඥයන්, E&S උපදේශක, ශක්‍යතා අධ්‍යයන උපදේශක
	E&S වගකීම්හි සැලැස්ම කෙටුම්පත් කිරීම (ESCP)	AFD සමූහය E&S විශේෂඥයන්
දායකත්වය	E&S කැපවීම් සැලැස්ම අවසන් කිරීම සහ මූල්‍ය ගිවිසුමට ඒකාබද්ධ වීම	AFD සමූහය E&S විශේෂඥයන් සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරු
අධීක්ෂණය	ESCP සහ පාරිසරික හා සමාජීය අධීක්ෂණ වාර්තාව පදනම් කරගත් පාරිසරික හා සමාජීය පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම	AFD සමූහය E&S විශේෂඥයන් සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරු, සහ E&S උපදේශක
ඇගයීම	E&S පසු සිද්ධීන් ඇගයීම (සෑම විටම අදාළ)	AFD සමූහය හෝ බාහිර උපදේශකයන්

3.1.1 හඳුනා ගැනීම

බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව

IE සමඟ ව්‍යාපෘතියක් හඳුනාගැනීමේදී, AFD සමූහය ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මට්ටමින් කළ යුතු පළමු පරීක්ෂාව බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවයි⁶. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් AFD GROUP හි බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවට යටත් වුවහොත්, ව්‍යාපෘතිය බැහැර කරනු ලැබේ.

මූලික වර්ගීකරණය

ව්‍යාපෘතියක හඳුනාගැනීමේ අවධියේදී, කොන්ත්‍රාත් අධිකාරියෙන් ලබාගත් තොරතුරු සහ අදාළ පරිපාලන සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ගේ උපදෙස් මත පදනම්ව AFD GROUP විසින් ව්‍යාපෘතියේ මූලික පාරිසරික හා සමාජ විශ්ලේෂණයක් සිදු කරනු ලැබේ.

මෙම පළමු පියවර මගින් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ඇතිවන ප්‍රධාන පාරිසරික හා සමාජීය අභියෝග නිර්වචනය කිරීමට සහ සිදුවිය හැකි අවදානම් පිළිබඳ මූලික හඳුනා ගැනීමකට අවස්ථාව සලසයි. ලබා ගත හැකි තොරතුරු මත පදනම්ව සිදුවියහැකි පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කාණ්ඩ හතරකට වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ: ඉහළ අවදානම් (A කාණ්ඩය), සැලකිය යුතු (B කාණ්ඩය), මධ්‍යස්ථ (B කාණ්ඩය) සහ අඩු (C කාණ්ඩය).

මෙම වර්ගීකරණය මගින්, සිදු කළ යුතු පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය තීරණය වේ. නියෝජිත ආයතනයේ විශ්ලේෂණයෙන් හා යෝජනාවෙන් පසුව, එය AFD GROUP හි පාරිසරික හා සමාජ ආධාර අංශය වලංගු භාවයට පත් කරනු ලැබේ. පවත්නා තොරතුරු මත සහ ස්වභාවය මත ව්‍යාපෘතියක පාරිසරික හා සමාජ වර්ගීකරණය ව්‍යාපෘතියේ කාලසීමාව තුළ වෙනස් විය හැකිය.

⁶ See Annex 1

වගුව 2 - සෘජු ව්‍යාපෘති- E&S අවදානම් වර්ගීකරණය

High Risks - A	Substantial Risks- B+	Moderate Risks - B	Low Risks - C
<p>කාණ්ඩ අංක A (ඉහළ අවදානම්) යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති ව්‍යාපෘති, සෘණාත්මක පාරිසරික හෝ සමාජීය බලපෑම් ඇති කළ හැකි කාණ්ඩය ලෙස සැලකේ.</p> <p>මේවා යටිතල පහසුකම් හෝ ස්ථාපනයන්හි බලපෑමෙන් හෝ ඉදිකිරීම් කාල සීමාවෙන් සහ මෙහෙයුම් කාල සීමාවෙන් ඔබ්බට විහිදිය හැකිය.</p> <p>ව්‍යාපෘතිය වර්ගීකරණය කිරීමේදී, බලපෑම් පහසුවෙන් හඳුනා ගැනීමට හෝ තක්සේරු කිරීමට නොහැකි අතර එම නිසා මෙම බලපෑම් තක්සේරු කිරීම සඳහා විධිමත්, සහභාගීත්ව සහ ස්වාධීන ක්‍රියාවලියක් අවශ්‍ය වේ.</p>	<p>කාණ්ඩ අංක B (සැලකිය යුතු අවදානම්) යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති ව්‍යාපෘති සැලකිය යුතු සෘණාත්මක පාරිසරික හෝ සමාජීය බලපෑම් ඇති කළ හැකි කාණ්ඩය ලෙස සැලකේ.</p> <p>මේවා යටිතල පහසුකම් හෝ ස්ථාපනයන්හි බලපෑමෙන් හෝ ඉදිකිරීම් කාල සීමාවෙන් සහ මෙහෙයුම් කාල සීමාවෙන් ඔබ්බට විහිදිය හැකිය. A කාණ්ඩයේ ව්‍යාපෘති මෙන් නොව, සෘණාත්මක බලපෑම් කෙසේ වෙතත් හඳුනා ගෙන අඩු කරගත හැකි අතර, සුදුසු සහ දන්නා පියවර, හෝ වෙනත් සමාන ව්‍යාපෘති සඳහා කොන්ත්‍රාත් අධිකාරිය විසින් යොදවනු ලැබේ. ස්වාධීන පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරු කිරීම් සඳහා වන අවශ්‍යතා ව්‍යාපෘතිය අනුව වෙනස් විය හැකි අතර ඒවා එක් සිද්ධිය අනුව AFD GROUP විසින් තීරණය කරනු ලැබේ.</p>	<p>B කාණ්ඩය යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති ව්‍යාපෘතියක් [මධ්‍යස්ථ අවදානම්] වෙනස්කළ හැකි සෘණාත්මක පාරිසරික හෝ සමාජීය බලපෑම් ඇති කළ හැකි හෝ සංවේදීතාව අඩු හෝ ඉදිකිරීම් කාල සීමාවට සීමා වූ කාණ්ඩය ලෙස සැලකේ.</p> <p>ව්‍යාපෘතියේ සෘණාත්මක බලපෑම් පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකි අතර, සුදුසු පියවර මගින් අවම කර ගත හැකිය. ව්‍යාපෘතියේ ඇගයීම අතරතුර, සීමිත පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුවක් සිදු කිරීමෙන් මෙම පියවර පහසුවෙන් අර්ථ දැක්විය හැකිය.</p>	<p>C කාණ්ඩය යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති ව්‍යාපෘතියක් [අඩු අවදානම්] ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති අතර, විය හැකි සෘණාත්මක පාරිසරික හෝ සමාජීය බලපෑම් අවම හෝ නොපවතින විය හැකි අතර, මෙහෙයුම් කාලය සඳහා ආරක්ෂාව, වන්දි හෝ නිශ්චිත පසු විපරමක් අවශ්‍ය නොවේ.</p> <p>C කාණ්ඩයේ ව්‍යාපෘති, වර්ගීකරණය කිරීමෙන් පසු ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් අතිරේක පාරිසරික හෝ සමාජ තක්සේරුවක් අවශ්‍ය නොවේ.</p>

හඳුනාගැනීමේ කමිටුවේ දී ලබා ගත හැකි තොරතුරු මත පදනම්ව, AFD GROUP E&S විශේෂඥයන් විසින් ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අවධියේදී සිදු කළ යුතු E&S කඩිනම් කාර්යයන් නිර්වචනය කිරීම සිදු කරයි. මෙම කාර්යයන් මෙන්ම E&S අවදානම් කාණ්ඩය ද ව්‍යාපෘතියේ ESDD පසු විපරම් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන අභ්‍යන්තර ලේඛනයක් වන E&S පත්‍රිකාවේ දක්වා ඇත.

වගුව 3 - වැඩසටහනට සුදුසුකම් ලබන එක් අංශයකට E&S අවදානම් සහ බලපෑම පිළිබඳ දර්ශක ලැයිස්තුව

අංශය	ව්‍යාපෘති සඳහා උදාහරණ	පාරිසරික අවදානම් / බලපෑම්	සමාජ අවදානම් / බලපෑම්
සමාජ නිවාස හා නිවාස වැඩිදියුණු කිරීම	ග්‍රීන්ෆීල්ඩ් නිවාස පහසුකම් ඉදිකිරීම, පවත්නා නිවාස අලුත්වැඩියා කිරීම (උදා: නිවාස ව්‍යාපෘතිවල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව)	මතුපිට ජලය ගලා යාමේ වෙනස්වීම් ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි බලපෑම් දූෂණ කාරක නිදහස් කිරීම. උපද්‍රවකාරී හා අනතුරුදායක නොවන අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය කිරීම.	ශ්‍රමිකයන් හා සේවා කොන්දේසි සම්බන්ධ සියලු අවදානම් ශබ්ද දූෂණය වැඩි වීම. පවත්නා යටිතල පහසුකම් සහ ජාල කෙරෙහි බලපෑම් සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ අවදානම වැඩි දියුණු වීම.
සෞඛ්‍යය	සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් හෝ රෝහලක් ඉදිකිරීම හෝ නව කොටස් ඉදි කිරීම, සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානය අලුත්වැඩියා කිරීම හෝ නව කොටස් ඉදිකිරීම	සම්පත් පරිභෝජනයට (බලශක්තිය හා ජලය) බලපෑම් දේශගුණික විපර්යාස සඳහා දායකත්වය (GHG විමෝචනය)	ව්‍යාපෘති හා පළාත් පාලන, පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය, ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් හා සම්බන්ධ අවදානම්
අධ්‍යාපනය	පාසල්, විශ්ව විද්‍යාල, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පන්ති කාමර, විද්‍යා සංකීර්ණය ආදිය ඉදිකිරීම. පුහුණු මධ්‍යස්ථාන අලුත්වැඩියා කිරීම, විශ්වවිද්‍යාලය පුළුල් කිරීම	ජෛව විවිධත්වයට සහ ස්වාභාවික ප්‍රදේශවලට ඇති බලපෑම් සංස්කෘතික උරුමයට ඇති බලපෑම්	පාරිසරික රෝග (උදා: රියම්, ඇස්බ්ලැස්ටෝස් වලට නිරාවරණය වීම)
පොදු ගොඩනැගිලි	පරිපාලන මධ්‍යස්ථානයන්හි පොදු ගොඩනැගිලිවල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා පියවර		ඉඩම් භුක්තියට ඇති පීඩනය සහ ඉඩම් පිරිවැය හෝ කුලී පිරිවැය වැඩි කිරීම), සමාජ පිළිගැනීම
කර්මාන්ත	කාර්මික ක්‍රියාවලීන්හි බලශක්ති පරිභෝජනය හෝ ජල පරිභෝජනය වැඩි දියුණු කිරීම (කෘෂි ව්‍යාපාර, සිමෙන්ති කම්හල ආදිය)		ස්වේච්ඡාසහගත නොවන අවතැන් වීම. සමාජ පුරුදු හා සමාජ සංවිධානයේ වෙනස්කම්
ප්‍රවාහන පහසුකම්	දුම්රිය ස්ථාන, බස් නැවතුම්පොළේ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ ග්‍රීන්ෆීල්ඩ්හි ඔවුන්ෆීල්ඩ් ව්‍යාපෘති		
වෙනත් ගොඩනැගිලි අංශයන්	වෙළඳපොළ, සාප්පු සංකීර්ණය, කාර්යාලවල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව සහ හරිත ගොඩනැගිලි පරිසර පද්ධති නවෝත්පාදන සහාය		

3.1.2. උපදෙස්

AFD GROUP විසින් අරමුදල් සැපයීම සඳහා යෝජනා කර ඇති සියලුම ව්‍යාපෘති සඳහා පාරිසරික හා සමාජීය වශයෙන් නිසි උද්යෝගයෙන් කටයුතු කරයි. AFD GROUP හි පාරිසරික හා සමාජ කාර්ය සාධන අරමුණු වලට අනුකූලව ව්‍යාපෘතිය සංවර්ධනය කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ තිබේද යන්න තක්සේරු කිරීමට එමඟින් හැකියාව ලැබේ. E&S කඩිසරකම ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය හා විෂය පථයට අනුවර්තනය වී ඇති අතර E&S අවදානම් මට්ටමට සමානුපාතික වේ.

වගුව 4 - අවදානම් කාණ්ඩයකට අපේක්ෂිත ESDD

	වැඩි අවදානම් - A	සැලකිය යුතු අවදානම් - B+	මධ්‍යස්ථ අවදානම් - B	අඩු අවදානම් - C
සම්මත රාමුව	රට තුළ අදාළ වන ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර රෙගුලාසි (ILO සම්මුතීන් ඇතුළුව) සහ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ ලෝක බැංකුවේ පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ පොදු මාර්ගෝපදේශ	රට තුළ අදාළ වන ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර නියාමනයන් (ILO සම්මුතීන් ඇතුළුව) (+ AFD GROUP අදාළ වන්නේ නම් නිශ්චිත අවශ්‍යතා)	රට තුළ අදාළ වන ජාතික හා ජාත්‍යන්තර නියාමනයන්	
E&S නිසි උද්යෝගය	- ESIA, ESMP හෝ ESMF - RAP or නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව - ESCP	- ESSR සහ ESMP - ESCP	- නැත	

3.1.3. කැපවීම

AFD GROUP සහ IE අතර අත්සන් කිරීමට නියමිත මූල්‍ය ගිවිසුමට ඇතුළත් කළ යුතු E&S වගන්ති සමඟ කැපවීමේ අදියර කටයුතු කරයි.

ඉහළ, සැලකිය යුතු හෝ මධ්‍යස්ථ ලෙස ශ්‍රේණිගත කර ඇති අවදානම් සහිත ව්‍යාපෘති සඳහා, AFD GROUP විසින් පාරිසරික හා සමාජ බැඳීම් සැලැස්ම (ESCP) නමින් ලේඛනයක්, ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික හා සමාජීය බැඳීම් විධිමත් කිරීම සඳහා පවත්වාගෙන යන ලෙස ව්‍යාපෘති හිමිකරුගෙන් ඉල්ලා සිටී⁷.

ESCP සැලසුම් කර ඇත්තේ, එක් ලේඛනයකින් සහ වගුගත ස්වරූපයෙන්, නිශ්චිත කාල රේඛාවක් තුළ සහ AFD සමූහය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද, පාරිසරික හා සමාජ කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සඳහා ව්‍යාපෘතියට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යමය ක්‍රියාමාර්ග සහ ක්‍රියාමාර්ගයන් AFD GROUP සඳහා සතුටුදායක ලෙස කෙටියෙන් ඒකාබද්ධ කිරීමටය. එකී ක්‍රියාමාර්ග හෝ ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අරමුදල් සපයන ප්‍රභවයන් ද ESCP විස්තර කරයි.

ESIA සකස් කිරීම සඳහා වගකිව යුතු උපදේශකයන් විසින් ESCP කෙටුම්පත් ආකාරයෙන් සංවර්ධනය කරනු ලැබේ. AFD විසින් සිදු කරනු ලබන නිසි උද්යෝගය සහ පාර්ශවකරුවන් සමඟ කළ උපදේශනවල ප්‍රතිඵල පිළිබිඹු කිරීම සඳහා, AFD GROUP සහ ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් එය අවසන් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

AFD GROUP අරමුදල් ලබා දීමට තීරණය කිරීමට පෙර, ESCP අවසන් කර ඇති අතර, එය ණය කමිටු රැස්වීමේදී සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. ESCP යනු ඉහළ, සැලකිය යුතු හෝ මධ්‍යස්ථ අවදානම් ව්‍යාපෘති සඳහා වන නෛතික ලියකියවිලි වල කොටසක් වන අතර, එය මූල්‍ය ගිවිසුමට එකතු වේ. ESCP හි විධිවිධානවලට සහය දක්වමින්, මූල්‍ය ගිවිසුම මගින් AFD GROUP විසින් එවැනි වියපැහැදීම් සිදුකිරීමට පෙර සැහීමකට පත්විය යුතු, වියපැහැදීම් වලට පූර්වාදර්ශයක් වන E&S කොන්දේසි විස්තර කරයි.

⁷ See Annex 11

වගුව 5 - මූල්‍ය ගිවිසුම තුළ E & S වගන්තිය

E&S වගන්ති	විස්තරය	විකල්ප (ඔව්/නැත)
පාරිසරික හා සමාජීය වගකීම්	<p>පාරිසරික හා සමාජීය පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම නිරසා සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා, ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ (“ILO”) මූලික සම්මුතීන් සහ ණය ගැනුම්කරුගේ සංස්ථාගත කිරීමේ අධිකරණ බලයට අදාළ වන, ජාත්‍යන්තර පාරිසරික නීති සහ රෙගුලාසි ඇතුළුව, ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් පාරිසරික හා කම්කරු ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම අවශ්‍ය බව පාර්ශ්වයන් එකඟ වේ.</p> <p>එවැනි අරමුණු සඳහා සහ එහි ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට අදාළව, ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන රටේ අදාළ වන නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලව, ණය ගැනියා [සහ එහි අනුබද්ධ සමාගම් සහතික කරනු ඇත] පරිසරය හා කම්කරු නීති ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන බවට සහතික විය යුතුය. ණය ගැනුම්කරු [එහි එක් එක් අනුබද්ධ සමාගම්] තම ව්‍යාපාරයේ හැසිරීමේදී ප්‍රතිලාභී සේවාදායකයින් එවැනි ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන ලෙස [ප්‍රතිපාර්ශ්වීය මූල්‍ය ආයතන ඉල්ලා සිටින ලෙස] ඉල්ලා සිටිය හැකිය.</p>	<p>No</p> <p>සියලු ව්‍යාපෘතීන් සඳහා අදාළ වේ.</p>
ESMP හෝ ESMF ක්‍රියාත්මක කිරීම	<p>1 වන විකල්පය :</p> <p>ඉහත දක්වා ඇති පාරිසරික හා ශ්‍රම ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සඳහා, IE විසින් ESMP හෝ EMSF ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇත. ESMP සහ EMSF හි සැලැස්මක් ලෙස, ගිවිසුම්කරුවන් විසින් අවශ්‍යතා සපුරාලීම සහ අවම කිරීමේ පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම IE විසින් සහතික කළ යුතුය.</p>	<p>ඔව්</p> <p>AFD GROUP හි E&S විශේෂඥයන් විසින් සිදු කරන ලද E&S ඇගයීමේ පදනම මත.</p>
E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණය	<p>a) ණය ගැනුම්කරු (i) විසින් E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටියේ පිටපතක් ලැබී ඇති බව සනාථ කරන අතර, තෙවන පාර්ශ්වයක් දුක්ගැනවිලි ඉදිරිපත් කළහොත්, ණය ගිවිසුම විසින් ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් විශේෂයෙන් එහි නියමයන් පිළිගෙන තිබේ. (ii) ණය ගැනුම්කරු සහ ණයගිවිසුම්කරු අතර මෙන්ම E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටිය මෙම ගිවිසුමට සමාන ගිවිසුම්ගත බැඳීම් බලපෑමක් ඇති බව පිළිගනී.</p> <p>b) විශේෂඥයින්ට (E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටියේ අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි) සහ අනුකූලතා විගණනයට සම්බන්ධ පාර්ශ්වයන්ට සහ / හෝ ආරවුල් විසඳීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය, ඇමුණුම 11 හි ලැයිස්තුගත කර ඇති ඒවා ඇතුළුව, සීමාවකින් තොරව, පාරිසරික හා සමාජ දුක්ගැනවිලි (E&S) දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටිවල අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි) සැකසීමට අවශ්‍ය පාරිසරික හා සමාජීය කරුණු පිළිබඳ, ව්‍යාපෘති ලේඛන හෙළි කිරීමට ණයගැනියා ණයගිවිසුමට පැහැදිලිවම බලය පවරයි.</p>	<p>ඔව්</p> <p>මෙම වගන්තිය බෙහෙවින් නිර්දේශ කර ඇති නමුත් අනිවාර්ය නොවේ. කෙසේ වෙතත්, AFD GROUP හි E&S දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය අදාළ වේ.</p>

1A උපලේඛනය - අර්ථ දැක්වීම්		ඔව් අවශ්‍ය නම් E&S අවදානම් කළමනාකරණයට අදාළ අර්ථ දැක්වීම් මෙම උපලේඛනයට ඇතුළත් ය; උදාහරණයක් ලෙස ESAP අවශ්‍ය නම් එය මෙහි අර්ථ දක්වා ඇත.
උපලේඛනය 2 - ව්‍යාපෘති විස්තරය	අරමුණු, ප්‍රධාන කොටස්, සුදුසුකම් නිර්ණායක වැනි ව්‍යාපෘති අන්තර්ගතයන් විස්තර කරයි.	ඔව් අවශ්‍ය නම්, E&S තාක්ෂණික ආධාර ක්‍රියාකාරකම්, ලබා ගත යුතු E&S ලියකියවිලි ලැයිස්තුව වැනි E&S සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් මෙම උපලේඛනයට ඇතුළත් කළ හැකිය..
3 වන උපලේඛනය - බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව	ඇමුණුම 1 - AFD GROUP බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව බලන්න	ඔව් සියලුම ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වේ.
4 වන උපලේඛනය - කොන්දේසි පූර්වාදර්ශ	ව්‍යාපෘතියේ විවිධ අවස්ථා වලදී සැඟිලිකට පත්විය හැකි කොන්දේසි විස්තර කරයි (අත්සන, පළමු පෙළඹවීම)	ඔව් ව්‍යාපෘතියට අනුව, E&S කොන්දේසි පූර්වාදර්ශය මෙම උපලේඛනයට ඇතුළත් කළ හැකිය
10 වන උපලේඛනය - ESCP	ඇමුණුම 11 බලන්න - පාරිසරික හා සමාජ කැපවීමේ ආකෘතිය	ඔව් A, B + සහ B ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද ව්‍යාපෘති සඳහා අනිවාර්ය නමුත් C සඳහා නොවේ..
11 වන උපලේඛනය -	[ව්‍යාපෘතිය මත පදනම්ව සම්පූර්ණ කළ යුතුය] - E&S විෂය පථය වාර්තාව	ඔව්
ණය ගැනුම්කරුට අවසර දී ඇති E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටි සම්බන්ධයෙන් අනාවරණය කරන E&S ලේඛනවල නිරවශේෂ නොවන ලැයිස්තුව	<ul style="list-style-type: none"> - පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම් ඇගයීම - (ESIA) පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම - (ESMP) පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව (ESMF) - නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (RAP) - නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව (RPF) - පාරිසරික හා සමාජ සම්බන්ධතා සැලැස්ම (ESEP) - සීමිත පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුව - පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - පාරිසරික හා සමාජ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයේ පරිච්ඡේදය - පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ වාර්තාවල පරිච්ඡේද - ESEP ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධීක්ෂණ වාර්තා 	E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ වගන්තිය ගැන සැලකිලිමත් වන්නේ නම් ඉහත විස්තර කර ඇති පරිදි අදාළ වේ.

3.1.4. අධීක්ෂණය

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, ව්‍යාපෘති ලේඛනවලට අනුකූලව සැලසුම් කර ඇති පාරිසරික හා සමාජීය ක්‍රියාමාර්ග, මෙම අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවල තත්ත්වය සහ ලබාගත් ප්‍රතිඵල පිළිබඳව ව්‍යාපෘති හිමිකරු AFD GROUP වෙත වාර්තා කරනු ලබයි. එහිදී, ESCP අධීක්ෂණ අනුකෘතියක් ලෙස භාවිතා කරයි.

එසේ කිරීම සඳහා, ව්‍යාපෘති හිමිකරු තම කැපවීම් පවත්වා ගෙන යන්නේද, ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික හා සමාජීය පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සැබවින්ම අධීක්ෂණය කරන්නේද සහ එය අනුවර්තනය වන්නේද, ඒවා අකාර්යක්ෂම බව ඔප්පු වුවහොත් සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ තහවුරු කිරීම සඳහා, වගකිව යුතු විශේෂඥයෙකු / ස්වාධීන විශේෂඥයින් කණ්ඩායමක් ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් ඉල්ලා සිටිය හැකිය.

ව්‍යාපෘති හිමිකරුගේ කැපවීම් පිළිබඳ අධීක්ෂණ වාර්තාවේ සොයාගැනීම් AFD GROUP සමාලෝචනය කරයි. ඉහළ හෝ සැලකිය යුතු අවදානම් ව්‍යාපෘති සඳහා, ව්‍යාපෘති හිමිකරු AFC GROUP වෙත ESCP හි අර්ථ දැක්වා ඇති පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග මත පදනම්ව එහි කැපවීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ විධිමත් වාර්තා කිරීමක් සපයයි⁸. මධ්‍යස්ථ ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද අවදානම් සහිත ව්‍යාපෘති සඳහා, ව්‍යාපෘතියේ අධීක්ෂණ මෙහෙයුම්වල කොටසක් ලෙස ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික හා සමාජ සංරචක අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන්ගේ කැපවීම සහ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම සම්බන්ධයෙන් AFD GROUP විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද පාරිසරික හා සමාජ කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව, ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික හා සමාජීය කරුණු පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා, ඕනෑම ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවෙකුගේ ඉල්ලීමට ව්‍යාපෘති හිමිකරු ලේඛනගත කර ප්‍රතිචාර දක්වයි.

3.1.5. පශ්චාත් ඇගයීම

AFD GROUP විසින් පශ්චාත් සිද්ධි ඇගයීම සිදු කරනු ලබන අතර, එයට දේශීය හවුල්කරුවන් සම්බන්ධ වේ. තවද, ඉහළ අවදානම් ව්‍යාපෘති සඳහා, විශේෂිත පශ්චාත් සිද්ධි ඇගයීමක් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම ඇගයීම්වල පරමාර්ථයන් වන්නේ, ESCP හි නිර්දේශිත ක්‍රියාමාර්ගවල ඵලදායිතාවය මැනීම, යෝජිත ක්‍රියාමාර්ගවල තීරසාර බව තක්සේරු කිරීම සහ ප්‍රතිචාර මත ප්‍රාග්ධනය සැපයීමයි. සැලකිය යුතු හෝ මධ්‍යස්ථ අවදානම් ව්‍යාපෘති සඳහා, E&S අංශ ඇගයීම ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත පශ්චාත් සිද්ධි ඇගයීම සමඟ ඒකාබද්ධ වී ඇති අතර, පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් පාලනය කර ඇති ආකාරය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

3.2 අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ව්‍යාපෘති මට්ටමෙහි ESRM

වගුව 6 - අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා ව්‍යාපෘති මට්ටමෙහි ESRM

ව්‍යාපෘති වක්‍රයෙහි පියවර	ESRM ක්‍රියා	කාර්යභාරය සහ වගකීම්
හඳුනා ගැනීම	AFD GROUP බැහැර කිරීම් ලැයිස්තුව හරහා ව්‍යාපෘති සහ IE ආවරණය කිරීම	AFD GROUP ප්‍රාදේශීය කාර්යාල
	E&S වර්ගීකරණය (FI-A, FI-B හෝ FI-C) ව්‍යාපෘති ඇගයීමේදී සිදු කළ යුතු ESDD	AFD GROUP E&S විශේෂඥයන් (HQ මට්ටම)

⁸See Annex 12-Guidelines for the Environmental and Social monitoring report

උපදෙස් (ශක්‍යතාව සහ ඇගයීම)	E&S ප්‍රශ්නාවලිය IE ESMS විශ්ලේෂණය කිරීම, E&S ලියකියවිලි සමාලෝචනය කිරීම සහ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයේදී (අදාළ නම්) ආමන්ත්‍රණය කළ යුතු E&S අංශවල IE ඒකාබද්ධ කිරීම සමඟ සැසි හුවමාරු කර ගැනීම.	ව්‍යාපෘති කළමනාකරුගේ සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල සභාය ඇති AFD GROUP E&S විශේෂඥයන්
	නිශ්චිත අංශයකට සහ / හෝ රටකට විශේෂිත E&S අංශ විශ්ලේෂණය (අදාළ නම්)	ශක්‍යතා අධ්‍යයන උපදේශක
	AFD GROUP- GCF අවශ්‍යතාවයන්ට එරෙහි පරතරය විශ්ලේෂණය කිරීම සහ ESAP අර්ථ දැක්වීම, අවස්ථාවට අනුකූලව E&S වගන්ති කෙටුම්පත් කිරීම	AFD GROUP E&S විශේෂඥයන්
කැපවීම	E&S වගන්ති අවසන් කිරීම සහ ණය පහසුකම් ගිවිසුමට ඒකාබද්ධ කිරීම	AFD GROUP E&S විශේෂඥයන් සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරු
අධීක්ෂණය	අවශ්‍ය නම්: TA වැඩසටහන, රැස්වීම් යනාදිය අර්ථ දැක්වීම හරහා ESRM හා සම්බන්ධ තාක්ෂණික සභාය අධීක්ෂණය කිරීම.	AFD GROUP E&S විශේෂඥයන් සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරු
	උප ව්‍යාපෘති වල ස්ථානීය සංචාරයන් හරහා ESMS මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සමාලෝචනය කිරීම, E&S වාර්ෂික වාර්තාව සමාලෝචනය කිරීම, අවශ්‍ය නම් උපව්‍යාපෘතිවල නියැදියක් සමාලෝචනය කිරීම.	AFD GROUP E&S expert, Project Manager and possibly external consultants
ඇගයීම	E&S පශ්චාත් සිද්ධි ඇගයීම (අදාළ විටෙක)	AFD GROUP or බාහිර උපදේශකයන්

3.2.1. හඳුනා ගැනීම

IE සමඟ හවුල්කාරිත්වයක් ආරම්භ කිරීමේදී, AFD GROUP ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මට්ටමින් සිදු කළ පළමු පරීක්ෂාව බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවෙන් එකක් වන්නේය⁹. AFD GROUP හි බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව යටතට IE මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් අදාළ වන්නේ නම්, වැඩසටහනට සම්බන්ධ වීමට IE ආයතන හවුල්කරුවෙකු ලෙස තෝරා නොගනු ඇත.

මූලික වර්ගීකරණය

AFD GROUP හි බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවට අයත් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා IE මූල්‍ය දායකත්වය නොදක්වන්නේ නම්, වැඩසටහනට සුදුසුකම් ලැබිය හැකිය. E&S ප්‍රශ්නාවලිය පසුව IE වෙත යවනු ලැබේ.

AFD GROUP හඳුනාගැනීමේ කමිටුව හමුවේ අවශ්‍ය තොරතුරු තිබේ නම්, AFD GROUP හි E&S විශේෂඥයන් විසින් E&S අවදානම් එක් මට්ටමකට අදාළ ලෙස විශ්ලේෂණය කරන අතර, (පහත 4 වන වගුව බලන්න) සහ IE හි ආයෝජන කළඹ මත පදනම්ව ව්‍යාපෘතියේ E&S අවදානම් කාණ්ඩය තීරණය කරයි:

- E «FI-A»: ඉහළ E&S අවදානම් සහිත ගොනුව;
- «FI-B»: මධ්‍යස්ථ E&S අවදානම් සහිත ගොනුව;
- E «FI-C»: අඩු E&S අවදානම් සහිත ගොනුව

වැඩසටහන හරහා ලබා දෙන අරමුදල්වල ස්වභාවය නොසලකා, ව්‍යාපෘතියේ E&S ශ්‍රේණිගත කිරීම සඳහා සලකා බලන විෂය පථය IE හි සමස්ත ගොනුව වේ.

⁹ see annex 1

වගුව 7 - FIE&S අවදානම් වර්ගීකරණය

ඉහළ අවදානම් ගොනුව (FI-A)	මධ්‍යස්ථ අවදානම් ගොනුව (FI-B)	අඩු අවදානම් ගොනුව (FI-C)
<p>සමස්ත ගොනුවෙන් 20% කට වඩා වැඩි මූල්‍ය ආයතන A (සහ B +) කාණ්ඩ සඳහා වෙන් කර ඇත.</p> <p>ද්විතීව අතරමැදි අවස්ථාවකදී, අවම වශයෙන් එක් FI-A සේවාදායකයකු හෝ IE සතුව ඇත.</p>	<p>සීමිත අහිතකර E&S බලපෑම් ඇති ව්‍යාපෘති හා ඉහළ E&S අවදානම් සඳහා වැදගත් වන ව්‍යාපෘතිවල ඉතා සීමිත සමානුපාතිකත්වයක් ඇති ව්‍යාපෘති (A සහ B + ව්‍යාපෘති සඳහා වෙන් කර ඇති මුළු ගොනුවෙන් 20% ට වඩා අඩු).</p> <p>ද්විතීව අතරමැදි අවස්ථාවකදී, අවම වශයෙන් එක් FI-A සේවාදායකයකු හෝ IE සතුව ඇති අතර, FI-A සේවාදායකයන් නොමැත.</p>	<p>සුළු E&S අවදානම් සහිත ක්‍රියාකාරකම් හෝ ව්‍යාපෘති සහිත මූල්‍ය ආයතන (සිල්ලර හා ක්ෂුද්‍ර ව්‍යවසායන් පිළිබඳ විශේෂඥතාව සහිත මූල්‍ය ආයතන (> මුළු කළඹෙන් 80%).</p>
<p>හඳුනාගැනීමේ අවධියේදී, FI-A හෝ FI-B ලෙස වර්ගීකරණය අවිනිශ්චිත නම්, ව්‍යාපෘතිය පෙරනිමියෙන් FI-A ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. මෙකී වර්ගීකරණය, IE හි E&S ඇගයීම් ප්‍රශ්නාවලිය විශ්ලේෂණය කිරීම මත පසුව තහවුරු කරගෙන ඇත.</p>		

හඳුනාගැනීමේ කමිටුවේ දී ලබා ගත හැකි තොරතුරු මත පදනම්ව, AFD GROUP E&S විශේෂඥයන් විසින් ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අවධියේදී සිදු කළ යුතු E&S නිසි උද්යෝගී කාර්යයන් නිර්වචනය කරයි. මෙකී ඉලක්කයන්, මෙන්ම E&S අවදානම් කාණ්ඩය ද ව්‍යාපෘතියේ ESDD පසු විපරම් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන අභ්‍යන්තර ලේඛනයක් වන, E&S පත්‍රිකාවේ දක්වා ඇත.

3.2.2. උපදෙස්

විෂය පථය

AFD GROUP ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ සහය මත, ප්‍රධාන මූලස්ථානයේ AFD GROUP E&S විශේෂඥයා පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින්, E&S මූලික ඇගයීම් සඳහා ක්‍රියාකරනු ලබයි:

- IE ගොනුවට අදාළ E&S අවදානම්: අංශයන්, මූල්‍ය පරිමාව, මූල්‍යකරණ මෙවලම් යනාදිය;
- IE විසින් මූල්‍යනය කරන මෙහෙයුම් වලට අදාළ E&S අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේ ශක්තිතාවය; සහ ඒ හා සමානව;
- E&S මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණයට ප්‍රවේශය සහ IE හි අදාළ ක්‍රියා පටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම;
- IE විසින් මූල්‍යනය කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල E&S ප්‍රලේඛනය, උදාහරණ - E&S බලපෑම් ඇගයීම්, සාමාන්‍යයෙන් IE විසින් නියම කරන ලද උපදේශන සමාගම් ලැයිස්තුව, E&S අධීක්ෂණ වාර්තා යනාදිය;
- E&S කළමනාකරණය සඳහා IE විසින් වෙන් කරන ලද මානව හා මූල්‍ය සම්පත්.
- IE සක්‍රියව පවතින රාජ්‍යයන් (නිශ්චිත රෙගුලාසි සහ යෙදුම් කොන්දේසි);
- IE සඳහන් කරන E&S ප්‍රමිතීන්;
- ව්‍යාපෘතිය මගින් මුදල් යෙදවිය යුතු උප ව්‍යාපෘතිවල අංශ සහ වර්ග;

AFD GROUP විසින් පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණය සඳහා IE සඳහා සහාය වන අතර, එහි අරමුණ වන්නේ, කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල E&S බලපෑම් වළක්වා ගැනීම, අඩු කිරීම හෝ පියවා ගැනීම පමණක් නොව, අභ්‍යන්තරව හා බාහිරව IE හි සමස්ත ක්‍රියාමාර්ගයන් වැඩිදියුණු කිරීමයි.

ඒ අනුව, තක්සේරුකරණයේ ප්‍රතිඵල සහ අදාළ අවශ්‍යතා මගින් E&S කළමනාකරණ පද්ධතියක් (ESMS). ස්ථාපිත කිරීම හෝ ශක්තිමත් කිරීම සලකා බලනු ලැබේ. පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (ESAP) ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් මෙම ESMS පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම හෝ වැඩි දියුණු කිරීමකරනු ලැබේ.

වගුව 8 - අවදානම් මට්ටමකට අනුව E&S නිසි උද්යෝගය

ඉහළ අවදානම් ගොනුව (FI-A)	මධ්‍යස්ථ අවදානම් ගොනුව (FI-B)	අඩු අවදානම් ගොනුව (FI-C)
<ul style="list-style-type: none"> IE විසින් සම්පූර්ණ කරන ලද E&S ඇගයීම් ප්‍රශ්නාවලිය සමාලෝචනය: <ul style="list-style-type: none"> වර්ගීකරණය වලංගු කිරීම, පරිසරය, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සහ සේවනියුක්ත නීතිය යන ක්ෂේත්‍රයන්, ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම විශ්ලේෂණය කිරීම. 		
<ul style="list-style-type: none"> IE හි ගොනුවට අදාළව පවතින සහ / හෝ අපේක්ෂිත අවදානම් පිළිබඳ ගැඹුරු විශ්ලේෂණයක් සහ E&S අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට IE සතු හැකියාව. ESRM සහ AFD GROUP හි අවශ්‍යතා සඳහා IE හි ප්‍රවේශය අතර පරතරය විශ්ලේෂණය කිරීම සහ අවශ්‍ය නම් E&S ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් E&S අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩිදියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම. 		

IE ගොනුවේ E&S අවදානම් මට්ටමට අනුව, 9 වන වගුවේ දක්වා ඇති අවශ්‍යතා ESMS විසින් ආවරණය කළ යුතුය.

වගුව 9 - E&S අවදානම් මට්ටම අනුව අපේක්ෂිත අවශ්‍යතා

ඉහළ අවදානම් ගොනුව (FI-A)	මධ්‍යස්ථ අවදානම් ගොනුව (FI-B)	අඩු අවදානම් ගොනුව (FI-C)
<ul style="list-style-type: none"> AFD GROUP බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවේ අවම වශයෙන් ලකුණු 2 සිට 14 දක්වා ඇතුළුව බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවක් පැවතීම IE හි සමස්ත කළමනාකරණයට අදාළ කරගත හැකිවීම. අදාළ ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට මෙන්ම පරිසරය, සේවනියුක්ත නීතිය, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සහ රැකියා නීතිය පිළිබඳ සියලුම දේශීය නීති හා නියාමනයන් සමඟ IE අනුකූල වීම. 		
<ul style="list-style-type: none"> AFD GROUP අවශ්‍යතා සපුරාලන E&S ප්‍රතිපත්තියක් පැවතීම සහ එය IE කළමනාකරණය විසින් තහවුරු කර තිබීම. පුහුණුව ලත් හා දක්ෂ E&S කළමනාකරුවෙකුගේ පැවැත්ම සහ ණය ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට මෙම පුද්ගලයා එලදායි ලෙස සම්බන්ධ වීම. IE සහ එහි සේවාදායකයින් අතර මූල්‍ය ගිවිසුම්වල E&S වගන්ති ඇතුළත් කිරීම. වැඩසටහන මගින් අරමුදල් සපයනු ලබන ආයෝජන ගනුදෙනු වලදී සහ ඉහළ E&S අවදානම් සහිත IE ව්‍යාපෘති වලදී IFC E&S ප්‍රමිති භාවිතා කිරීම. 		
<ul style="list-style-type: none"> AFD GROUP විසින් වලංගු කරන ලද E&S මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටියක් පැවතීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම E&S අවදානම් මට්ටම මත පදනම්ව (3.1.1 අනුව) ගොනුව වර්ගීකරණය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> AFD GROUP විසින් වලංගු කරන ලද E&S මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටියේ පැවැත්ම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අවම වශයෙන් වැඩසටහන මගින් මූල්‍යකරණය කරන ලද ආයෝජන මෙහෙයුම් සඳහා සහ IE අධි අවදානම් ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වන E&S අවදානම් මට්ටම අනුව ගොනුව වර්ගීකරණය කිරීම මත පදනම් වේ. 	

3.2.3. කැපවීම

AFD GROUP සහ IE අතර අත්සන් කිරීමට නියමිත ණය පහසුකම් ගිවිසුමට ඇතුළත් කළ යුතු, E&S වගන්ති සමඟ කැපවීමේ අංශය කටයුතු කරනු ලබයි. ණය පහසුකම් ගිවිසුමට ඇතුළත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන මූලිකාංගයන් 7 වන වගුවේ දක්වා ඇත. හැකි සෑම විටම, AFD GROUP මණ්ඩලයේ තීරණයට පෙර, IE සමඟ E&S කැපවීමේ අංශයන් සාකච්ඡා කරනු ලබන අතර, සාකච්ඡා ක්‍රියාවලිය පහසු කිරීම සඳහා එහි තොරතුරු කාලීන පත්‍රයට ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

IE ආයතනයන් හට ඔවුන්ගේ ESRM ප්‍රවේශය ශක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය නම්, ඇමුණුම 2 හි සඳහන් ආකෘතියේ පදනම මත E&S ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (ESAP) - AFD GROUP විසින් මූල්‍යාධාර සපයන මූල්‍ය අතරමැදියන් සඳහා E&S ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ආකෘතිය අර්ථ දක්වා ඇත. ESRM ප්‍රකාරව AFD GROUP අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව, ඔවුන්ගේ ESMS (පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ පද්ධතිය) යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ESAP (පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම) ක්‍රියාත්මක කිරීමට IE කටයුතු කරයි. අවශ්‍ය නම්, විශේෂිත සන්ධිස්ථාන ESAP හි ඇතුළත් කර ඇත (උදා: “පළමු පියවරට පෙර E&S උපදේශකයෙකු බඳවා ගැනීම”). තාක්ෂණික ආධාර වැඩසටහනක සහය ඇතිව ද පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කළ හැකි අතර, එබැවින් E&S ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් තාක්ෂණික සහය (TA) නිර්දේශන කොන්දේසිවලට ඇතුළත් කළ යුතුය (3.3 බලන්න).

වගුව 10 - ණය පහසුකම් ගිවිසුමේ E&S බැඳීම් ලැයිස්තුව

E&S වගන්ති	විස්තරය	විකල්ප (ඔව් /නැත)
පාරිසරික හා සමාජීය වගකීම්	<p>පාරිසරික හා සමාජීය පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම</p> <p>තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා, ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ (“ILO”) මූලික සම්මුතීන් සහ ණය ගැනුම්කරුගේ සංස්ථාගත කිරීමේ අධිකරණ බලයට අදාළ වන ජාත්‍යන්තර පාරිසරික නීති සහ රෙගුලාසි ඇතුළුව, ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් පාරිසරික හා කම්කරු ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම, අවශ්‍ය බවට පාර්ශ්වයන් එකඟ වේ.</p> <p>එවැනි අරමුණු සඳහා සහ එහි ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට අදාළව, ණයගැනුම්කරු ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන රටේ [සහ එහි උප සමාගම් සහතික කරන ලද] අදාළ නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලව පරිසරය හා කම්කරු නීති ආරක්ෂා කිරීම සඳහා, ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.</p> <p>ණය ගැනුම්කරු විසින් [සහ එහි උප සමාගම් සහතික කරන ලද] ප්‍රතිලාභී සේවාදායකයන්ට ද තම ව්‍යාපාරයේ හැසිරීමේ දී එවැනි ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන ලෙස [ප්‍රතිපාර්ශ්වීය මූල්‍ය ආයතන ඉල්ලා සිටින ලෙස] ඉල්ලා සිටිය හැකිය.</p>	<p>No</p> <p>සියලු ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වේ.</p>

<p>අවශ්‍ය නම් ESMS සහ ESAP ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<p>1 වන විකල්පය :</p> <p>ඉහත දක්වා ඇති පාරිසරික හා ඉම ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සඳහා ණය ගැනුම්කරු විසින්</p> <ul style="list-style-type: none"> • [එහි එක් එක් උප සමාගම්වල සිටින] එහි සමාජ හා පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කරන බවට සහතික විය යුතුය; • ණය ගැනුම්කරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා එහි බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවට එහි ව්‍යාපෘති ඇතුළත් කර නොමැති බවට තහවුරු කිරීම. • එක් එක් ණය ගැනුම්කරුගේ ව්‍යාපෘතියන්හි පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාවට නැංවීම. • මෙම ගිවිසුම අත්සන් කළ සෑම සංවත්සරයක් අවසානයේදීම AFD වලට සතුටුදායක පාරිසරික සහ සමාජ වගකීම් අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතිය අදාළ වාර්ෂික වාර්තාවක් ණය දීමනකරුට ලබා දීමට කටයුතු කළ යුතුය. <p>2 වන විකල්පය:</p> <p>ණය ගැනුම්කරු (අදාළ වන පරිදි): ගිවිසුම අත්සන් කළ දින සිට අවුරුදු 2 ක් ඇතුළත, ESAP හි අඩංගු මූලධර්මයන්ට අනුකූලව පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කළ යුතුය.</p> <p>හෝ</p> <p>අත්සන් කළ දිනයේ සිට මාස දහඅටක් (18) ඇතුළත එහි පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතිය ESAP හි අඩංගු මූලධර්මයන්ට අනුකූලව වැඩිදියුණු කළ යුතුය</p> <p>මෙම ගිවිසුම අත්සන් කළ දිනයේ සිට සෑම සංවත්සරයකදීම, ණය ගැනුම්කරු විසින් එහි පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතියේ තත්වය සහ අපේක්ෂිත පියවරයන්ගේ කාලසටහනක් ඇතුළත් වාර්ෂික වාර්තාවක් ණය දීමනකරුට ලබා දිය යුතුය.</p>	<p>ඔව්</p> <p>AFD GROUP හි E&S විශේෂඥයා විසින් සිදු කරනු ලබන E&S ඇගයීමේ පදනම මත, එහි කළමනාකරණ E&S අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා IE හි මෙහෙයුම් ක්ෂමතාව මත පදනම්ව, එකක් හෝ වෙනත් විකල්පයක් තෝරා ගනු ලැබේ</p>
<p>E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණය</p>	<p>(a) ණය ගැනුම්කරු (i) E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටියේ පිටපතක් ලැබී ඇති බවත්, එහි නියමයන් පිළිගෙන ඇති බවත්, විශේෂයෙන් තෙවන පාර්ශවයක් දුක්ගැනවිලි ඉදිරිපත් කළහොත් ණය දෙන්නා විසින් ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් එය පිළිගෙන තිබේ සහ (ii) ණය ගැනුම්කරු සහ ණය දීමනකරු අතර මෙන්ම E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටීන් මෙම ගිවිසුමට සමාන ගිවිසුම්ගත බැඳීම් බලපෑමක් ඇති බව පිළිගනී.</p> <p>(b) ණය ගැනුම්කරු විසින් විශේෂඥයින්ට (E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටියේ අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි) සහ අනුකූලතා විගණනය සහ / හෝ ආරවුල් විසඳීමේ ක්‍රියා පටිපාටියට සම්බන්ධ පාර්ශවකරුවන්ට, පාරිසරික හා සමාජ සැකසුම් සඳහා අවශ්‍ය පාරිසරික හා සමාජීය කරුණු පිළිබඳ ව්‍යාපෘති ලේඛන අනාවරණය කිරීමට ණය දෙන්නාට පැහැදිලිවම බලය පවරයි. (ඇමුණුම 11 හි ලැයිස්තුගත කර ඇති ඒවා ඇතුළුව, සීමාවකින් තොරව, E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටිවල අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි).</p>	<p>ඔව්</p> <p>මෙම වගන්තිය බෙහෙවින් තීර්දේශ කර ඇති නමුත් අනිවාර්ය නොවේ. කෙසේ වෙතත්, AFD GROUP හි E&S දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය මෙයට අදාළ වේ</p>
<p>1A උපලේඛනය-</p>		<p>ඔව්</p>

නිර්වචනයන්		මෙම උපලේඛනයට අවශ්‍ය නම් E&S අවදානම් කළමනාකරණයට අදාළ අර්ථ දැක්වීම් ඇතුළත් වන අතර, උදාහරණයක් ලෙස ESAP අවශ්‍ය නම් එය මෙහි අර්ථ දක්වා ඇත.
2 වන උපලේඛනය – ව්‍යාපෘති විස්තරය	අරමුණු, ප්‍රධාන අංගයන්, සුදුසුකම් නිර්ණායක වැනි ව්‍යාපෘති අන්තර්ගතයන් විස්තර කරයි.	ඔව් අවශ්‍ය නම්, E&S තාක්ෂණික ආධාර ක්‍රියාකාරකම්, ලබා ගත යුතු E&S ලියකියවිලි ලැයිස්තුව වැනි E&S සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් මෙම උපලේඛනයට ඇතුළත් කළ හැකිය.
3 වන උපලේඛනය – බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව	ඇමුණුම 1 - AFD GROUP බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව බලන්න ඇමුණුම 1 - AFD GROUP බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව	නැත සියලු ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වේ.
4 වන උපලේඛනය – කොන්දේසි පූර්වාදර්ශය	ව්‍යාපෘතියේ විවිධ අවස්ථා වලදී සෑහීමකට පත්විය හැකි කොන්දේසි විස්තර කරයි. (අත්සන, පළමුවියවර)	ඔව් ව්‍යාපෘතියට අනුව, E&S කොන්දේසි පූර්වාදර්ශය මෙම කාලසටහනට ඇතුළත් කළ හැකිය.
10 වන උපලේඛනය – ESAP	ඇමුණුම 2 බලන්න - AFD GROUP විසින් මූල්‍යාධාර සපයන මූල්‍ය අතරමැදියන් සඳහා E&S ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ආකෘතිය	ඔව් ඉහත විස්තර කර ඇති විකල්ප 2 ට අනුව අදාළ වේ.
11 වන උපලේඛනය –	[ව්‍යාපෘතිය අනුව සම්පූර්ණ කළ යුතුය] - E&S විෂය පථය පිළිබඳ වාර්තාව	ඔව්
E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටිවලට අදාළව ණය ගැනුම්කරු විසින් හෙළි කිරීමට අවසර දී ඇති E&S ලේඛනවල නිරවශේෂ නොවන ලැයිස්තුව	<ul style="list-style-type: none"> - පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම් ඇගයීම - (ESIA) පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP) - පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව (ESMF) - නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (RAP) - නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව (RPF) - පාරිසරික හා සමාජ සම්බන්ධතා සැලැස්ම (ESEP) - (RAP) සීමිත පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුව - සීමිත පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - පාරිසරික හා සමාජ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයේ පරිච්ඡේදය - පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ වාර්තාවල පරිච්ඡේද - ESEP ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධීක්ෂණ වාර්තා 	E&S දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ වගන්තිය ගැන සැලකිලිමත් වන්නේ නම් ඉහත විස්තර කර ඇති පරිදි අදාළ වේ.

3.2.4. අධීක්ෂණය

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියර පුරාම, සහ විශේෂයෙන් අවසාන කාලවලදී, පහත වගුව 11 ට අනුව E&S අංශ නිරන්තරයෙන් අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ. AFD GROUP ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය සහ AFD GROUP ව්‍යාපෘති කළමනාකරු, IE වෙතින් E&S ලියකියවිලි එකතු කිරීම සහ විශේෂයෙන් E&S වාර්තා සඳහා වගකිව යුතුය. එවැනි ලියකියවිලි AFD GROUP E&S විශේෂඥයන් විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි. අවශ්‍ය නම්, E&S ප්‍රවීණයන් සම්බන්ධ පසු විපරම් ඇමතුම් සහ අධීක්ෂණ මෙහෙයුම් හෝ E&S මාතෘකා පිළිබඳ බාහිර උපදේශකයින්ගේ නිශ්චිත පැවරුම් පවත්වනු ලැබේ.

වගුව 11 - අවදානම් කාණ්ඩයකට අදාළ E&S අධීක්ෂණ සැලැස්ම

ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩය (FI-A)	මධ්‍යස්ථ අවදානම් කාණ්ඩය (FI-B)	අඩු අවදානම් කාණ්ඩය (FI-C)
<ul style="list-style-type: none"> - E&S ගැටළු සම්බන්ධයෙන් IE හි ගිවිසුම්ගත බැඳීමවලට අනුකූල වීම තහවුරු කිරීම. - වර්ෂය තුළ සිදු වූ සිදුවීම් සහ නිවැරදි කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළුව AFD GROUP අවශ්‍යතා සපුරාලන IE විසින් - E&S වාර්ෂික අධීක්ෂණ වාර්තාවක් සකස් කිරීම. - E&S වාර්ෂික අධීක්ෂණ වාර්තාව සමාලෝචනය කිරීම - අදාළ නම් - E&S ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇගයීම. - අවශ්‍ය නම්, ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වැළැක්වීමේ සහ නිවැරදි කිරීමේ පියවර පිළිබඳ අර්ථ දැක්වීම. - අවශ්‍ය නම්, අධීක්ෂණ මෙහෙයුම් වලදී E&S ගැටළු අධීක්ෂණය කිරීම. 		

සෑම වර්ෂයක් පාසා E&S වාර්තාවක් සකස් කිරීම අපේක්ෂා කරන අතර, එය පහත සඳහන් අංශ වලින් සමන්විත විය යුතුය:

- E&S අවදානම් කාණ්ඩයට අනුව IE ගොනුව අනුබන්ධනය කිරීම;
- E&S ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියා පටිපාටි යාවත්කාලීන කළ හැකි දිනය හා අන්තර්ගතයන්;
- E&S සංවිධානයේ විස්තර සහ වගකීම්;
- දැනුවත්භාවය / පුහුණු සැලැස්ම සහ / හෝ වාර්තා;
- ඉහළ E&S අවදානම් ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව;
- පවත්වන ලද E&S අධ්‍යයන ලැයිස්තුව;
- E&S අභිප්‍රායන්සඳහා ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව;
- සිදු කරන ලද E&S විගණන ලැයිස්තුව සහ ස්ථාන පරීක්ෂණ;
- E&S සැලකිය යුතු සිදුවීම් ලැයිස්තුව;
- සැලසුම් කර ඇති සහ / හෝ ක්‍රියාත්මක කරන ලද E&S වැළැක්වීම සහ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ විස්තරය.

AFD GROUP සහ IE අතර ESAP (පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම) එකඟතාවයකට පැමිණ තිබේ නම්, ESAP (පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම) ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ප්‍රගති වාර්තා අවම වශයෙන් වාර්ෂික පදනමින් IE විසින් AFD GROUP වෙත යැවිය යුතුය. මේ සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික සහාය සැලකිය යුතු කොටසක් ලෙස බලාපොරොත්තු වේ.

3.2.5. පශ්චාත් සිද්ධි ඇගයීම

AFD GROUP අරමුදල් සහිත ව්‍යාපෘති සඳහා පශ්චාත් සිද්ධි ඇගයීම පැවැත්වීම ක්‍රමානුකූල නොවේ. අදාළ වූ විට, E&S අංශ තක්සේරු කිරීම සහ ඒවා සැලකිල්ලට ගෙන කළමනාකරණය කර ඇති ආකාරය හිටපු පශ්චාත් සිද්ධි ඇගයීම්වලට ඇතුළත් වේ.

3.3. උප ව්‍යාපෘති මට්ටමෙහි ESRM

මූල්‍ය අතරමැදියන් සඳහා, ESRM වෙත AFD GROUP හි ප්‍රවේශයට අනුකූලව, AFD GROUP විසින් වලංගු කරන ලද ESMS අනුව උප ව්‍යාපෘති මත, E&S අවදානම් කළමනාකරණය පැවැත්වීම සඳහා IE ආයතන වගකිව යුතුය. මෙමගින්, ESRM IE ණය චක්‍රයට පූර්ණ ලෙස ඒකාබද්ධ වීම ගම්‍ය වේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ, උප ව්‍යාපෘති සඳහා මුදල් යෙදවීම සඳහා E&S අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන පියවර පහත වගුවේ විස්තර කෙරේ. මෙම ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කිරීම සඳහා IE වගකිව යුතුය.

වගුව 12- E&S නිසි කඩිසර ක්‍රියාවලිය

ව්‍යාපෘති වක්‍රයේ අවධිත්	ESRM ක්‍රියා	කාර්යභාරයන් සහ වගකීම්
හඳුනාගැනීම	AFD GROUP-GCF / IE බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවට එරෙහිව උප ව්‍යාපෘති ආවරණය කිරීම	IE විමර්ශන නිලධාරී
	E&S අවදානම් කාණ්ඩයේ (A/B/C) පැවරුම	IE E&S විශේෂඥයන් (හෝ විමර්ශන නිලධාරී)
උපදෙස් (ශක්‍යතාව සහ ඇගයීම)	A: පැවැත්විය යුතු වඩාත්ම සුදුසු ESDD හඳුනා ගැනීම (ESIA, SESA...), E&S අධ්‍යයන සඳහා TOR සකස් කිරීම සහ බාහිර උපදේශක බඳවා ගැනීම	IE E&S විශේෂඥයන් + ආයෝජන කණ්ඩායම
	B: ශක්‍යතා අධ්‍යයනය කිරීම හෝ ESIA උපදේශක බඳවා ගැනීම සඳහා E&S අංශ ඒකාබද්ධ කිරීම;	
	C: ජාතික රෙගුලාසි වලට අනුකූලතාවය තහවුරු කිරීම (බලපත්‍ර ආදිය)	
	A සහ B: අවශ්‍ය අධ්‍යයන සිදු කිරීම (ESIA, ආදිය)	බාහිර උපදේශකයන්
	පවත්වන ලද අධ්‍යයන සමාලෝචනය සහ අවසාන අනුමැතිය	IE E&S විශේෂඥයන්
කැපවීම	ණය පහසුකම් ගිවිසුම (CFA) සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා E&S වගන්ති සකස් කිරීම	IE E&S විශේෂඥයන් ආයෝජන කණ්ඩායම
අධීක්ෂණය	ස්ථාන පරීක්ෂණය , ESMP අධීක්ෂණ වාර්තා සමාලෝචනය	IE E&S විශේෂඥයන්

3.3.1. අදාළ වන ආරක්ෂණයන්

පහත විස්තර කර ඇති පරිදි, උප ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ වන E&S ආරක්ෂණ යනු (i) සියලුම ව්‍යාපෘති සඳහා ජාතික නීති සම්පාදනය සහ (ii) අධි අවදානම් ව්‍යාපෘති සඳහා IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන් ය.

3.3.2. අවදානම් ඇගයීමේ නිර්ණායක

අවදානම් කාණ්ඩයක් පැවරීම සඳහා, IE විසින්, එක් එක් උප ව්‍යාපෘතිය පහත සඳහන් නිර්ණායකයන් මගින් ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය:

- පුළුල් කිරීම සහ සෘණාත්මක බලපෑම් ප්‍රමාණය;
- අදාළ ප්‍රදේශයේ සංවේදීතාව;
- තාවකාලිකත්වය;
- පරිපාලනය හා ව්‍යාපෘතිය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති හිමිකරුගේ හැකියාව;
- විවිධ භූගෝලීය ප්‍රදේශවලට සිදුවන සම්මිච්චිත බලපෑම්;
- විශාල අනතුරක ප්‍රතිඵලය;

3.3.3. අවදානම් කාණ්ඩයකට අපේක්ෂිත ESDD

සෑම උප ව්‍යාපෘතියක් සඳහාම, IE විසින් පහත වගුව වෙත යොමු වීමට නියම කරනු ලැබේ.

E&S අවදානම් මට්ටම / බාණ්ඩය	ඉහළ අවදානම්	මධ්‍යස්ත අවදානම්	අඩු අවදානම්
E&S නියාමන රාමුව	ජාතික හා ජාත්‍යන්තර නියාමනයන් සලකා බලන රටෙහි අදාළ වේ (ILO සම්මුතීන් ඇතුළුව) සහ IFC කාර්ය සාධනය ප්‍රමිති	ජාතික හා ජාත්‍යන්තර නියාමනයන් සලකා බලන රටෙහි අදාළ වේ (ILO සම්මුතීන් ඇතුළුව)	ජාතික හා ජාත්‍යන්තර නියාමනයන් සලකා බලන රටෙහි අදාළ වේ (ILO සම්මුතීන් ඇතුළුව)
අවශ්‍ය ESDD	E&S බලපෑම් තක්සේරුව (ESIA) තාක්ෂණික අධ්‍යයන හා ස්වාධීන විශේෂඥයින් විසින් එකවිට පවත්වනු ලැබේ. =>E&S ප්‍රලේඛනයන් IE E&S විශේෂඥයා විසින් වලංගු කිරීම අවශ්‍ය වේ. - ESIA සහ ESMP [හෝ E&S කළමනාකරණ රාමුව - ESMF - අනාගත ESIA / ESMP රාමුව]; - [ස්වේච්ඡාසහගත නොවන ජනගහනය අවතැන්වීමේදී] නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - RAP [හෝ නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව - RPF - අනාගත RAP සැකසීම]; + සමහර විට] වෙනත් විශේෂිත E&S අධ්‍යයන (උදා: IPP, IPPF).	E&S අධ්‍යයනය අනුරූපයන් (ශක්‍යතා අධ්‍යයනයට ඒකාබද්ධ විය හැක) =>E&S ප්‍රලේඛනයන් IE E&S විශේෂඥයා විසින් වලංගු කිරීම අවශ්‍ය වේ. - ශක්‍යතා අධ්‍යයනයේ E&S අධ්‍යයනය සහ ESMP හෝ E&S පරිච්ඡේදය (+ වෙනත් අතිරේක විශේෂිත E&S ලේඛන).	මූලික E&S අවදානම් පරීක්ෂාව.

වැඩසටහන යටතේ අරමුදල් සපයන උප ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ සියලුම E&S ලියකියවිලි AFD GROUP වෙත ලබා දීම IE හි වගකීම වේ.

3.3.4. වැඩසටහනට සුදුසුකම් ලබන එක් අංශයකට E&S අවදානම් සහ බලපෑම් පිළිබඳ දර්ශක ලැයිස්තුව

වගුව 14 - වැඩසටහනට සුදුසුකම් ලබන එක් අංශයකට E&S අවදානම් සහ බලපෑම් පිළිබඳ දර්ශක ලැයිස්තුව (IF)

අංශය	ව්‍යාපෘති සඳහා උදාහරණ	පාරිසරික අවදානම් සහ බලපෑම්	සමාජීය අවදානම්/ බලපෑම්
සමාජ නිවාස හා නිවාස වැඩිදියුණු කිරීම	ග්‍රීන්ෆීල්ඩ් නිවාස පහසුකම් ඉදිකිරීම පවත්නා නිවාස අලුත්වැඩියා කිරීම (උදා: නිවාස ව්‍යාපෘතිවල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව)	මතුපිට ජලය ගලා යාමේ වෙනස්වීම් ජලයේ ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි බලපෑම් දූෂණ කාරක නිදහස් කිරීම. උපද්‍රවකාරී හා අනතුරුදායක නොවන අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය කිරීම.	ග්‍රම්කයන් හා සේවා කොන්දේසි සම්බන්ධ සියලු අවදානම් ශබ්ද දූෂණය වැඩි වීම. පවත්නා යටිතල පහසුකම් සහ ජාල කෙරෙහි බලපෑම් සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ අවදානම වැඩි දියුණු වීම.
සෞඛ්‍යය	සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් හෝ රෝහලක් ඉදිකිරීම හෝ විස්තාරණය කිරීම. සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානය අලුත්වැඩියා කිරීම හෝ විස්තාරණය කිරීම.	සම්පත් පරිභෝජනයට (බලශක්තිය හා ජලය) බලපෑම් දේශගුණික විපර්යාස සඳහා දායකත්වය (GHG විමෝචනය) පෞද්ගලික විවිධත්වයට සහ ස්වාභාවික ප්‍රදේශවලට ඇති බලපෑම් සංස්කෘතික උරුමයට ඇති බලපෑම්	ව්‍යාපෘති හා පළාත් පාලන, පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය, ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් හා සම්බන්ධ අවදානම් පාරිසරික රෝග (උදා: රියම්, ඇස්බ්ලැස්ටෝස් වලට නිරාවරණය වීම)
අධ්‍යාපනය	පාසල්, විශ්ව විද්‍යාල, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පන්ති කාමර, විද්‍යාගාර සංකීර්ණ ආදිය ඉදිකිරීම. පුහුණු මධ්‍යස්ථාන අලුත්වැඩියා කිරීම විශ්වවිද්‍යාලය පුළුල් කිරීම		ඉඩම් භුක්තියට ඇති පීඩනය සහ ඉඩම් පිරිවැය හෝ කුලී පිරිවැය වැඩි කිරීම), සමාජ පිළිගැනීම ස්වේච්ඡාසහගත නොවන අවතැන් වීම. සමාජ පුරුදු හා සමාජ සංවිධානයේ වෙනස්කම්
පොදු ගොඩනැගිලි	පරිපාලන මධ්‍යස්ථානවල පොදු ගොඩනැගිලිවල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා පියවර		
කර්මාන්ත	කාර්මික ක්‍රියාවලීන්හි බලශක්ති පරිභෝජනය හෝ ජල පරිභෝජනය වැඩි දියුණු කිරීම (කෘෂි ව්‍යාපාර, සීමෙන්ති ආදිය.)		
ප්‍රවාහන පහසුකම්	දුම්රිය ස්ථාන, බස් නැවතුම්පොළේ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ ග්‍රීන්ෆීල්ඩ්හි ඉවුන්ෆීල්ඩ් ව්‍යාපෘති		
අනෙකුත් ගොඩනැගිලි අංශ	වෙළඳපල, සාප්පු සංකීර්ණය, කාර්යාල ආදියෙහි බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව		
මූල්‍ය අංශය	හෝටල්වල ආයෝජනය කර ඇති සමාන කොටස් අරමුදල සහ සමහර ඒවා නවීකරණය කිරීම අවශ්‍ය වීම. බලශක්ති කාර්යක්ෂම නිවාස ආයෝජන සඳහා ණය ලබා දීමට කැමති දේශීය බැංකු		

3.4. විශේෂිත E & S ගැටළු

පහත සවිස්තරාත්මක E&S ගැටළු IFC ආශ්‍රිත කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව තක්සේරු කරනු ලැබේ. එනම්, වළක්වා ගැනීම සහ වැළැක්වීම කළ නොහැකි අවස්ථාවල දී, සෘණාත්මක E&S අවදානම් අවම කිරීම සහ / හෝ වන්දි ගෙවීම තුළින් මිනිසුන්ට සහ පරිසරයට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම.

ESRM ප්‍රවේශයේ ඉහත විස්තර කර ඇති පරිදි, ව්‍යාපෘතියක් හෝ උප ව්‍යාපෘතියක් අධි අවදානම් ව්‍යාපෘතියක් ලෙස වර්ගීකරණය කළ විට, IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිති සහ ඊට අදාළ මාර්ගෝපදේශ හා අර්ථ නිරූපණ සටහන් අදාළ විය යුතුය. උප ව්‍යාපෘති සඳහා එවැනි අයදුම්පත් සඳහා IEs වගකිව යුතු අතර, ව්‍යාපෘති සඳහා E&S නිසි උද්යෝගය මත කටයුතු කිරීම තුළින්, IEs එවැනි අවශ්‍යතා අදාළ කර ගන්නා අතර ඒ සඳහා හැකියාවක් ඇති බව AFD GROUP සහතික කරයි.

3.4.1. ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම

ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම යනු, ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ හෝ ඉඩම් පරිහරණය සීමා කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදුවන, භෞතික විස්ථාපනය (නැවත ස්ථානගත කිරීම හෝ නවාතැන් අහිමි වීම) සහ ආර්ථික විස්ථාපනය (වත්කම් නැතිවීම හෝ ආදායම් මාර්ග හෝ වෙනත් ජීවනෝපායන් අහිමි වීමට හේතු වන වත්කම් වලට ප්‍රවේශ වීම) හා සම්බන්ධ දෙයකි. වැඩසටහනේ රාමුව තුළ, ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ අදියරේදී, සියලු විකල්ප සලකා බලා ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කරවීම වළක්වා ගැනීම සඳහා සියලු ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති සැලසුම් කළ යුතුය. එය වලක්වාලිය නොහැකි අවස්ථාවල දී, IFC PS5 ට අනුකූලව පහත සඳහන් අරමුණු අනුගමනය කරනු ලැබේ:

- (i) ආදේශන පිරිවැයෙන් වත්කම් අහිමිවීම සඳහා වන්දි ලබා දීමෙන් සහ (ii) නිසි තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම මත මෙකී නැවත නැවත පදිංචි කරවීමේ ක්‍රියාවලිය සිදුවූ බව සහ බලපෑමට ලක්වූවන්ගේ දැනුවත් සහභාගීත්වය; මත ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමෙන් හෝ ඉඩම් පරිහරණයෙන් සීමා කිරීමෙන් සිදුවන අවතැන්වීම් සහ සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම් අවම කිරීම සිදුකළ හැකිය.
- බලහත්කාරයෙන් ඉවත් කිරීමෙන් වළක්වාලීම;
- අවතැන් වූවන්ගේ ජීවනෝපායන් සහ ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම හෝ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම;
- නැවත පදිංචි කිරීමේ ස්ථානවල සුරක්ෂිතව ප්‍රමාණවත් නිවාස ලබා දීමෙන් ශාරීරිකව අවතැන්වූවන් අතර ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම.

ඒ සඳහා, E&S අවදානම් හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය, PS5 අදාළ වේද යන්න පිළිබඳ හඳුනාගත යුතුය, එනම්, එකී ආයෝජනයන් PS5 හි 5 වන වගන්තියේ ලැයිස්තුගත කර ඇති, ඉඩම් ආශ්‍රිත ගනුදෙනු වලින් එකක් සපුරාලන්නේද යන්න පිළිබඳ හඳුනාගත යුතුය. මෙම මූලික තක්සේරුව මත පදනම්ව, නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (RAP) හෝ ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ සැලැස්මක් (LRP) අවශ්‍ය විය හැකි අතර එය PS5 අවශ්‍යතා අනුව සිදු කළ යුතුය. නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සහ ජීවනෝපාය ප්‍රතිස්ථාපන සැලැස්මක් සඳහා වන නියමයන් සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් මෙකී ඇමුණුමේ ඇත.

3.4.2. ආදිවාසීන්

ආදිවාසීන් යනු, ජාතික සමාජවල ප්‍රධාන ධාරාවේ කණ්ඩායම්වලට වඩා වෙනස් වූ අනන්‍යතා සහිත සමාජ කණ්ඩායම් වන අතර, ඔවුන් බොහෝ විට වඩාත්ම ආන්තික හා අවදානමට ලක්විය හැකි කොටස් අතර සිටින බව AFD GROUP පිළිගෙන ඇත. ඒ අතරම, ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති මගින්, ආදිවාසීන්ට සහභාගී වීමට හා ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් වලින් ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකිය.

GCF ආදිවාසී මහජන ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව, ආදිවාසීන්ට (i) වැඩසටහන් ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් හානියක් හෝ අහිතකර බලපෑම් ඇති නොවන බවට වග බලා ගැනීම සහ (ii) සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු ආකාරයෙන් වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව සලක බැලීම මෙම වැඩසටහන මගින් තහවුරු කළ යුතු බව අවධාරණය කරයි.

මෙම අරමුණු සඳහා දායක වීම සඳහා, ආදිවාසීන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රකාශයට අනුව සහ IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිය 7 ට අනුකූලව, නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුවත් කැමැත්ත සඳහා අයිතිය ද ඇතුළත්ව, IE විසින් ඔවුන් මූල්‍යනය කරන උප ව්‍යාපෘති සඳහා පූර්ණ හා ඵලදායී ලෙස ආදිවාසීන්ට සහභාගී වීමට සහාය ලබා දීම අවශ්‍ය වේ.

E&S අවදානම් හඳුනාගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී ආදිවාසීන් සඳහා ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘතිවල බලපෑම හඳුනාගත යුතු අතර, සැලකිය යුතු බලපෑමක් අපේක්ෂා කරන විට, IFC PS 7 හි අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව ආදිවාසී මහජන සැලැස්මක් (IPP) සැලසුම් කළ යුතුය. IPPF සහ IPP හි දර්ශක දළ සටහනක් ඇමුණුමේ දක්වා ඇත.

3.4.3. ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය හා පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම

වැඩසටහන් අරමුණු වලට අනුකූලව, වැඩසටහන් අරමුණු වලට අනුකූලව, සියළුම ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ජෛව විවිධත්වය හා සංස්කෘතික වාසස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම හා සංරක්ෂණය කිරීම, පරිසර පද්ධති සේවාවන්හි ප්‍රතිලාභ පවත්වා ගැනීම සහ ජීවමාන ස්වාභාවික සම්පත් තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම සහ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ය.

E&S අවදානම් හඳුනාගැනීමේ ක්‍රියාවලියට ජෛව විවිධත්වය හා ස්වාභාවික සම්පත් කෙරෙහි වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරකම්වල ඇති විය හැකි සෘණාත්මක බලපෑම් හඳුනාගත යුතු අතර, හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම එවැනි සෘණාත්මක බලපෑම් වළක්වා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය. මග හැරිය නොහැකි අවස්ථාවල දී, IFC PS6 හි අවශ්‍යතා අනුව අවදානම් කළමනාකරණය සිදු කළ යුතුය.

ඊට අමතරව, විශේෂයෙන් බලශක්තිය හා ජලය ඇතුළුව සම්පත් තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ GHG විමෝචනය අවම කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. එකී අරමුණ සඳහා, සම්පත් කාර්යක්ෂමතාව සහ පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම පිළිබඳ IFC PS3 ට අනුකූලව ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

3.4.4. කම්කරු හා වැඩ කරන ස්ථානවල සබඳතා සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව

E&S තක්සේරුව තුළ, ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ (ILO) මූලික සම්මුතීන් මෙන්ම මානව සම්පත් කළමනාකරණය හා ආයතනික සමාජ වගකීම් සහ ශ්‍රම හා සේවා කොන්දේසි අනුව මූලික අවශ්‍යතා ද ඇතුළුව, රට තුළ අදාළ වන සියලුම ජාතික හා ජාත්‍යන්තර කම්කරු රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීම AFD GROUP විසින් තහවුරු කරනු ලැබේ.

ඊට අමතරව, IFC හි PS2, PS4, සහ EHS මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව උප ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රමාණවත් ශ්‍රම හා සේවා කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා IE අවශ්‍ය වේ. එවැනි අවශ්‍යතා IE හි සේවාදායකයින්ට මෙන්ම ව්‍යාපෘති කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ද අදාළ වේ.

3.4.5. සංස්කෘතික උරුමය

ස්පර්ශය හා අස්පාශය සංස්කෘතික සම්පත් ඇතුළු සංස්කෘතික උරුමයන්, වැඩසටහන් ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්වල අහිතකර බලපෑම් වලින් ආරක්ෂා විය යුතු අතර, සංස්කෘතික උරුමයන් පිළිබඳ IFC PS8 හා ආදිවාසීන් සඳහා PS7 හා අනුකූල විය යුතුය. (විශේෂයෙන් අර්බුධකාරී සංස්කෘතික උරුමයට අදාළ).

PS8 විසින් නිර්වචනය කර ඇති පරිදි උප ව්‍යාපෘතියක් සංස්කෘතික උරුමයට බලපෑම් කළ හැකි නම්, ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම පුරාම සංස්කෘතික උරුමයන් භාවිතා කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ නිසි ලෙස ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීම සහතික කරනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය සංස්කෘතික උරුමයන් කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන්නේද යන්න සහ PS8 අවශ්‍යතා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුද යන්න E&S අවදානම් හඳුනාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය විසින් තීරණය කරනු ලැබේ.

IV. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම, ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ දුක්ගැන්වීම් විසඳීම

4.1. ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ තොරතුරු අනාවරණය කිරීම

ප්‍රජා සහ ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය වැඩසටහනේ E&S රාමුවේ ප්‍රධාන අංගයකි. ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන් යනු, ව්‍යාපෘතියක් මගින් සෘජුව හා / හෝ වක්‍රව බලපෑමට ලක්වූ, ඒ පිළිබඳව උනන්දුවක් ඇති හෝ ඇති, හෝ ධනාත්මක හෝ සෘණාත්මක ආකාරයකින් බලපෑම් කළ හැකි කණ්ඩායම් හෝ පුද්ගලයින් ලෙස අර්ථ දැක්වනු ලබන කොටසකි.

එබැවින් ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන් ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්, පුද්ගලයින්, ඔවුන්ගේ නියෝජිතයින්, රජයේ ආයතන, සිවිල් සමාජ සංවිධාන ආදිය විය හැකිය. වැඩසටහන සඳහා පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගැනීමේ ප්‍රවේශය පදනම් වී ඇත්තේ IFC PS1 සහ IFC පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්ව අත්පොත මත ය¹⁰.

4.1.1. ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ තොරතුරු අනාවරණය කිරීම සඳහා AFD ප්‍රවේශය

ආයතනික සමාජ වගකීම් (CSR)¹¹ ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව, AFD විනිවිදභාවයෙන් යුතුව හා වගකිවයුතු ආකාරයකින් ක්‍රියාත්මක වන අතර, E&S ගැටළු ඇතුළු අදාළ තොරතුරු ව්‍යාපෘති මට්ටමින් බලපෑමට ලක්වූ හා බලපෑමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන්ට හා පොදුවේ AFD හි බාහිර පාර්ශවකරුවන්ට ලබා දිය යුතුය. එම අරමුණු සඳහා, AFD වාර්ෂිකව ගෝලීය වාර්තාකරණ මූල පිරිමේ (GRI4), ISO26000, ගෝලීය සංයුක්ත සහ සංවිධානවල E&S විනිවිදභාවය පිළිබඳ අවශ්‍යතාවන්ට අදාළ ප්‍රශ්න නීති සම්පාදනයට අනුකූලව ආයතනික සමාජ වගකීම් වාර්තාවක් ප්‍රකාශයට පත් කරයි. ඊට අමතරව, AFD විසින් අරමුදල් සපයන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ තොරතුරු, AFD “OpenData” අන්තර්ජාල අඩවියෙහි¹², “ජාත්‍යන්තර ආධාර පාරදෘශ්‍යතා මූල පිරිමේ¹³” වෙබ් අඩවියේ සහ ප්‍රශ්න මහජන තොරතුරුවල විවෘත දත්ත අඩවියේ¹⁴ ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. ව්‍යාපෘතිවල කාර්යක්ෂමතාව, ඵලදායිතාවය සහ තිරසාර බව සහතික කිරීම සඳහා, AFD විසින් ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඇගයීම ඇතුළුව ව්‍යාපෘති කාල වක්‍රයේ සෑම අදියරකදීම සිවිල් සමාජය සමඟ හවුල්කාරිත්වය සහ / හෝ උපදේශනය ඇති කිරීමට සම්බන්ධ වේ. විශේෂයෙන් සැලකිය යුතු E&S ගැටළු සම්බන්ධයෙන් මූල්‍යමය ක්‍රියාකාරකම්වල ඇති විය හැකි බලපෑම් පිළිබඳව පළාත් පාලන ආයතන, බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන් සහ ප්‍රාදේශීය සිවිල් සමාජ සංවිධානවල අදහස් සහ ක්‍රියාකාරකම් ඉතා වැදගත් වේ. ඒ සඳහා, ව්‍යාපෘති හිමිකරු සියළුම ව්‍යාපෘති ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන් සහ විශේෂයෙන් ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ගෙන් උපදෙස් ලබාගෙන එය ගිවිසුම්ගත බැඳීම් සහ තාක්ෂණික සහාය මගින් සහතික කරයි. තවද, ව්‍යාපෘති ඇගයීමේදී පාර්ශවකරුවන්ගේ උනන්දුව හා උත්සුකයන් ද සැලකිල්ලට ගැනීම ද සිදුවේ.

¹⁰ https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/publications/publications_handbook_stakeholderengagement_wci_1319577185063

¹¹ <https://www.afd.fr/fr/notre-responsabilite-societale>

¹² <https://opendata.afd.fr/page/accueil/>

¹³ <https://iatiregistry.org/publisher/afd>

¹⁴ <http://www.data.gouv.fr/fr/>

4.1.2. ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සහ තොරතුරු අනාවරණය කිරීම සඳහා Proparco ප්‍රවේශය

ඉහත 2.4 වගන්තියේ විස්තර කර ඇති ESRM ප්‍රවේශයට අනුකූලව දැනට පවතින හෝ නව ව්‍යාපෘති සඳහා Proparco මූල්‍ය පහසුකම් සපයයි. සැලකිය යුතු හා ඉහළ E&S අවදානම් සහිත සියලුම ව්‍යාපෘති IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතු අතර, සියලු ව්‍යාපෘති පාර්ශවකරුවන් සමඟ විනිවිදභාවයෙන් හා සියල්ලන්ටම සම්බන්ධ කර ගත යුතුය. IFC PS1 හි කොටසක් ලෙස, ව්‍යාපෘතියට අදාළ සියළුම ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන් හඳුනාගෙන, එහි කාල සීමාව තුළ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ව්‍යාපෘති වලට අනුකූලව පාර්ශවකරුවන්ගේ සම්බන්ධතා පිළිබඳ උපාය මාර්ග ප්‍රවේශයක් සකස් කළ යුතුය. එවැනි ප්‍රවේශයක් මගින්, සියලුම ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන්ට ව්‍යාපෘතිය සහ එහි ඇති විය හැකි බලපෑම් පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා දීම සඳහා සංවාද අවකාශයක් නිර්මාණය කිරීම සහ ව්‍යාපෘතිය හා සම්බන්ධ ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන්ගේ අවධානය තක්සේරු කිරීම අරමුණු කරගෙන ඇත. ඒ අනුව, 2.4 වගන්තිය යටතේ විස්තර කර ඇති කොන්දේසි වලට අනුව Proparco තක්සේරුකරණ ක්‍රියාවලියේදී IFC PS1 සමඟ අනුකූලතාවය තක්සේරු කර Proparco ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

4.1.3. වැඩසටහන සඳහා ප්‍රවේශය

ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන්ට උපදේශනය ලබාදීම දේශීය නියෝජිත ආයතනයන් මගින් සහ ව්‍යාපෘතියෙන් ව්‍යාපෘතියට අදාළ පරිමාව අනුව සිදුකරනු ලබයි. නියෝජිත ආයතන මගින් සකස් කරන ලද රාජ්‍ය පත්‍රිකාවල ඒවා විස්තර කර තිබේ. මෙම වැඩසටහනේ රාමුව තුළ සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම සඳහා වන GCF ප්‍රවේශයට අනුකූලව, AFD විසින් ප්‍රජාවන්, අවදානමට ලක්විය හැකි ජනගහනය, කණ්ඩායම් සහ පුද්ගලයින්, ආදිවාසීන්, ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් සහ බලපෑමට ලක්වූ අනෙකුත් ආන්තික කණ්ඩායම් සහ වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් බලපෑමට ලක්වී ඇති ප්‍රජාවන් මෙම වැඩසටහනට එලදායි ලෙස සම්බන්ධ වීම සහතික කිරීමට IE වෙත නියම කරනු ලැබේ. වැඩසටහනේ රාමුව තුළ මූල්‍යනය කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් E&S ගැටළු වලට අදාළ තොරතුරු GCF තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව ලබා දී ඇති අතර, එය AFD වෙබ් අඩවියෙන් අනාවරණය කරගත හැකි වේ. මෙය හවුල්කාර රටවල භාෂාවලින් ලබා ගත හැකි අතර, වර්තමාන E&S රාමුව තුළට මෙය ඇතුළත් කර තිබේ.

තවද, ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති මට්ටමින්, ව්‍යාපෘතිය කෙරෙහි ඇති උනන්දුව හා බලපෑම මට්ටම අනුව, ව්‍යාපෘති ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේදී නිරත විය යුතු ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන් හඳුනාගත යුතුය. එවැනි හඳුනාගැනීම් ශක්‍යතා අධ්‍යයන සහ / හෝ ESIA මගින් විශ්ලේෂණය කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. ඊට අමතරව, ESIA වෙත අවධානය නම්, ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන්ගේ විශ්ලේෂණයක් සිදු කළ යුතු අතර, ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට සහ පුද්ගලයන්ට සහ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන්ට අහිතකර, E&S බලපෑමක් ඇති කළ හැකි ව්‍යාපෘති අංශ සහ / හෝ පහසුකම් පැහැදිලිව හඳුනාගත යුතුය. අවධානය අවස්ථාවන්හිදී, ව්‍යාපෘති අවදානම් සහ බලපෑම් වලට අනුකූලව හා බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රජාවන්ගේ අවධානයන්ට අනුකූලව, ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගැනීමේ සැලැස්මක් (SEP) සංවර්ධනය කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. SEP පිළිබඳ දළ සටහනක් ඇමුණුමේ ඇත.

IE හරහා මූල්‍යනය කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් වලට අනුව, IEs ඔවුන්ගේ ආයෝජන IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සහතික කළ යුතු අතර, බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන්ට සහ අනෙකුත් ඇල්මැනි පාර්ශවකරුවන්ට අදාළ අවස්ථාවල දී අදාළ; (i) ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ, ස්වභාවය සහ පරිමාණය, (ii) යෝජිත ව්‍යාපෘති කටයුතුවල කාල සීමාව කවරේද; (iii) එවැනි ප්‍රජාවන්ට ඇතිවිය හැකි අවදානම් සහ සිදුවියහැකි බලපෑම් සහ අදාළ අවම කිරීමේ පියවර; (iv) අපේක්ෂිත පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සහ; (v) දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශය ලබා දිය යුතුය. තවද, වැඩසටහන යටතේ මූල්‍යාධාර ලබා දෙන උප ව්‍යාපෘති සඳහා දැනුවත් උපදේශනය සහ සහභාගිත්වය සහතික කිරීම IE සතු වගකීමකි. ආදිවාසීන්ට අහිතකර බලපෑම් ඇති කරන ව්‍යාපෘති වලදී, IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සහ විශේෂයෙන් PS7 අනුව නිදහස්, පූර්ව සහ විස්තරාත්මක කැමැත්ත ලබා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

4.2. E&S දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණ

E&S දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණයක් යනු ව්‍යාපෘතියකින් E&S බලපෑමෙන් පීඩාවට පත් ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට හෝ කණ්ඩායමකට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමට ඉඩ සලසන, අධිකරණයෙන් බැහැරව යා හැකි යාන්ත්‍රණයකි. GCF ප්‍රතිපත්තියේ (7.3) අනුව, එවැනි යාන්ත්‍රණයන්හි පරමාර්ථය වන්නේ, දුක්ගැනවිලි හා විසඳුම් සඳහා ඉඩකඩ සැලසීම සහ ක්‍රියාකාරකම්වල E&S බලපෑම් පිළිබඳ දුක්ගැනවිලි විසඳීමට පහසුකම් සැලසීමයි.

E&S දුක්ගැනවිලි හා විසඳුම් සඳහා වැඩසටහන් ප්‍රවේශය රඳා පවතින්න, AFD සහ GCF හි E&S දුක්ගැනවිලි ක්‍රියා පටිපාටි, E&S දුක්ගැනවිලි හා සිදුවියහැකි දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණයන් සඳහා IE හි ප්‍රවේශය මත සහ - පවතින උප ව්‍යාපෘතිවල රාමුව තුළ සකස් කර ඇති දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණයන් මත ය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, GCF ස්වාධීන ප්‍රතිකර්ම යාන්ත්‍රණය¹⁵ සහ AFD හි E&S පැමිණිලි යාන්ත්‍රණය¹⁶ වෙත යොමු වීමට හැකිවීම වැඩසටහනේ සියලු මට්ටම් සඳහා හැකි වේ.

4.2.1. AFD සහ Proparco E&S පැමිණිලි යාන්ත්‍රණය

AFD හි E&S පැමිණිලි යාන්ත්‍රණය AFD හි ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ විනිවිදභාවය වැඩි දියුණු කරන අතර සිවිල් සමාජයේ හවුල්කරුවන්, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්, මූල්‍යමය නොවන ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන සහ මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජාතික උපදේශන කොමිෂන් සභාව (CNCDDH) සමඟ ගැඹුරු ලෙස සාකච්ඡා කළයුතු කොටසක් ලෙස සැලකේ. ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘති හැරුණු විට, AFD විසින් මූල්‍ය ආයතනවල සපයන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වලට අයත් නොවන, විදේශ රටවල සිදුකරන ලද ව්‍යාපෘතියක පාරිසරික හෝ සමාජීය බලපෑම් සම්බන්ධයෙන් ස්වාභාවික හෝ නීතිමය පුද්ගලයන් හෝ කිහිප දෙනෙකු විසින් AFD වෙත යවන ලද පැමිණිලි ස්වාධීනව හැසිරවීම සහතික කිරීම මෙකී යාන්ත්‍රණය අරමුණු කරයි.

පැමිණිලි හැසිරවීම සම්බන්ධයෙන් යාන්ත්‍රණයට ක්‍රම දෙකක් තිබේ:

- පැමිණිල්ලට තුඩු දුන් ගැටලුවට විසඳුම් සෙවීම සඳහා පැමිණිල්ල සිදුකල පුද්ගලයා හෝ එහි නියෝජිතයා සහ IE අතර සංවාදයක් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම අරමුණු කරගත් ආරවුල් විසඳීමේ කාර්යය;
- අත්සන් කරන ලද ගිවිසුමකට යටත් වූ, AFD විසින් අරමුදල් සපයන ව්‍යාපෘතියක් සම්බන්ධයෙන්, AFD සිය පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූල දැරීම යන්න තීරණය කිරීම අරමුණු කරගත් අනුකූලතා විගණන කාර්යය.

මෙම ක්‍රියාපටිපාටියේ යාන්ත්‍රණ රීති AFD වෙබ් අඩවියෙන්¹⁷ අනාවරණය කර ඇති අතර, ලියාපදිංචි කිරීම සහ සුදුසුකම් සඳහා වන නියමයන් මෙන්ම පැමිණිල්ල හසුරුවන යාන්ත්‍රණය ද සඳහන් කර ඇත.

උදාහරණයක් ලෙස, අනුකූලතා විගණනය, ආරවුල් විසඳීම හෝ එම දෙකෙහිම එකතුවකි. AFD කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා කාලය හැසිරවීම, තොරතුරු ලබා ගැනීම හෝ පුහුණුව සහ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම වැනි යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳ වෙනත් කරුණු ද එමඟින් නියම කරනු ලබයි. ආරවුල් නිරාකරණය සහ අනුකූලතා විගණන කාර්යයන් මඟින් AFD වෙතින් වන්දි ලබා නොදේ. AFD අරමුදල් සපයන ව්‍යාපෘතියකින් පීඩාවට පත් වූ එක් අයෙකු හෝ කිහිප දෙනෙකු විසින් එම පැමිණිල්ල ව්‍යාපෘතියේ E&S අංශයට අදාළ වන්නේ නම්, එකී E&S පැමිණිල්ල යාන්ත්‍රික ලේකම් කාර්යාලයට ඉදිරිපත් කළ හැකිය. මෙකී පැමිණිල්ල ස්වාධීන විශේෂඥ කමිටුව මඟින් යෝග්‍ය බවට තීරණය කරනු ලැබුවහොත්, පැමිණිල්ල ආරවුල් විසඳීම හෝ අනුකූලතා විගණනය සඳහා ඇගයීමට ලක්කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

2019 ජනවාරි මාසයේදී Proparco විසින් ස්වාධීන පැමිණිලි යාන්ත්‍රණයක් සකස් කරන විට ඒ හා සමාන ප්‍රවේශයක් Proparco විසින් අනුගමනය කරන ලදී. එවැනි යාන්ත්‍රණයක් DEG - Deutsche Investments und Entwicklungsgesellschaft සහ FMO - නෙදර්ලන්ත සංවර්ධන මූල්‍ය සමාගම සමඟ ඒකාබද්ධ යාන්ත්‍රණයක් ලෙස සැලකේ.

ස්වාධීන පැමිණිලි යාන්ත්‍රණය ස්වාධීන, විශේෂඥ කමිටුවකින් සමන්විත වන අතර පාරිසරික, සමාජීය, නෛතික හා මූල්‍ය විශේෂඥතාව ඇති පුද්ගලයින් තිදෙනෙකු ද මෙයට ඇතුළත් වේ.

Proparco වෙතින් මෙම මණ්ඩලය ස්වාධීනව පවතින අතර, පැමිණිලි සුදුසුකම් තක්සේරු කර ඉහත විස්තර කර ඇති AFD ක්‍රියාවලියට අනුව පැමිණිල්ල හැසිරවීමට සුදුසු ක්‍රමය මෙමගින් තීරණය කරනු ලබයි. Proparco පැමිණිලි යාන්ත්‍රණයට අදාළ සියලු තොරතුරු Proparco වෙබ් අඩවියේ ප්‍රදර්ශනය කෙරේ.

¹⁵ <http://www.greenclimate.fund/independent-redress-mechanism>

¹⁶ AFD: <https://www.afd.fr/fr/dispositif-de-gestion-des-reclamations-environnementales-et-sociales> Proparco: <https://www.proparco.fr/fr/icm>

¹⁷ <https://www.afd.fr/fr/dispositif-de-gestion-des-reclamations-environnementales-et-sociales>

4.2.3. ආයතන මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී GIZ දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණ

ලාභ නොලබන සන්ධිස් සමාගමක් ලෙස, GIZ වෙත පවරා ඇති (මහජන) අරමුදල් කාර්යක්ෂමතාව හා වගකීමෙන් යුතුව හැසිරවීමට, පූර්ණ හා නිසි ගිණුම්කරණයක් සැපයීමට සහ මහජනතාව වෙත විනිවිදභාවයෙන් යුතුව එහි කටයුතු නියෝජනය කිරීමට විශේෂ වගකීමක් ඇත. මෙම ප්‍රමිතියට අනුකූලව ජීවත් වීමට, පද්ධතියේ අඩුපාඩු මෙන්ම පුද්ගලයන්ගේ අක්‍රමිකතා හඳුනා ගැනීමටත් එමඟින් සමාගම තුළත් ඉන් පිටතත් සිදුවන හානිය වළක්වා ගැනීම සඳහා GIZ විසින් පැමිණිලි යාන්ත්‍රණයක් සකස් කර ඇත.

මෙම යාන්ත්‍රණය මගින් “whistleblower portal” යටතේ සත්‍යාපනය කළ හැකි හෝ සැක කළ උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ වාර්තා ලබා ගැනීමට ඉඩ ලබා දේ. GIZ හි අභ්‍යන්තර වර්ගාධර්ම පද්ධතිය, අභ්‍යන්තර සමාගම් නීති හෝ අදාළ නීති පිළිබඳ බරපතල උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ වාර්තා සඳහා “whistleblower portal” සන්නිවේදන නාලිකාවක් ලෙස කටයුතු කරනු ලැබේ. සියලුම වාර්තා ප්‍රවේශයෙන් ඇගයීමට ලක් කර රහස්‍යගතව හසුරුවනු ලබන අතර, සාධාරණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන ඕනෑම අයටා ක්‍රියා දැනුම් දෙන්නෙකුට සෘණාත්මක ප්‍රතිච්ඡාදන නොමැති බව GIZ සහතික කරයි.

4.2.3. ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති මට්ටමේදී දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණ

ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති මට්ටමින්, E&S අවදානම් සහ ව්‍යාපෘතියේ බලපෑම් සම්බන්ධයෙන් සැලකිලිමත් විය හැකි හෝ අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමට සහ පහසුකම් සැලසීමට දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණ සැලසුම් කළ යුතුය. ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අවධියේදී සහ E&S ඇගයීමේදී එවැනි යාන්ත්‍රණ සැලසුම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය හෝ අදාළත්වය තක්සේරු කරනු ලැබේ. දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණයන් ව්‍යාපෘති E&S අවදානම් සහ බලපෑම් මට්ටමට ගැලපෙන පරිදි සකස් කළ යුතුය. මෙම යාන්ත්‍රණය නිදහස් විය යුතු අතර, අධිකරණ හෝ පරිපාලන ප්‍රතිකර්ම සඳහා ප්‍රවේශ වීමට බාධාවක් නොවිය යුතුය. ව්‍යාපෘති හිමිකරුවන් එවැනි යාන්ත්‍රණයන්හි පැවැත්ම පිළිබඳව සන්නිවේදනය කළ යුතු අතර ඒ අනුව ව්‍යාපෘති පාර්ශ්වකරුවන් දැනුවත් කළ යුතුය. ආරවුලක් හෝ පැමිණිල්ලක් සාමකාමීව විසඳීමට ඉඩ දීම සඳහා ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති මට්ටමින් දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණ පළමුව සංවර්ධනය කෙරේ. නොහැකි නම්, විධිමත් නීතිමය ක්‍රියාවලියක් මගින් පැමිණිල්ල විසඳිය යුතුය.

ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති මට්ටමේදී, දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණයන් මගින් සැලසුම් කිරීම, ඉදිකිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම, E&S නිසි උද්යෝගී ක්‍රියාවලිය සහ ඒවායේ බලපෑම, සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලීන් හා අදාළ වන්දි වැනි විශේෂිත කරුණු ඇතුළුව ව්‍යාපෘතියේ විවිධ අංශ ආවරණය කළ හැකිය.

අවම වශයෙන් අධි අවදානම් සහිත ව්‍යාපෘතියක් සහ වැඩසටහන යටතේ අරමුදල් සපයන උප ව්‍යාපෘති සඳහා අවම වශයෙන් අදාළ විය යුතු IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන් විසින් අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි, අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී විශේෂිත E&S දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණ පහත පරිදි උප ව්‍යාපෘති මට්ටමින් සකස් කළ යුතුය.

- ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත විෂය පථය සඳහා, ඉහත විස්තර කර ඇති ප්‍රවේශය සමඟ, ව්‍යාපෘතියක් හෝ ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් (PS1) මගින් තමන්ට හානියක් සිදුවී ඇතැයි විශ්වාස කරන අයට කල්තියා ඇඟවීමට පහසුකම් සැලසීම සහ කඩිනම් පිළියම් යෙදීම;
- PS2 අදාළ වන ව්‍යාපෘති සඳහා, සේවා ස්ථානවල ගැටළු මතු කිරීම සඳහා කම්කරුවන්ට ඇති දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය, සෘජු කම්කරුවන්ට, කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන්ට සහ / හෝ සැපයුම් දාම සේවකයින්ටද අදාළ වීම;
- PS4 අදාළ වන ව්‍යාපෘති සඳහා, ආරක්ෂක විධිවිධාන සහ ආරක්ෂක නිලධාරීන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව ප්‍රකාශ කිරීමට පීඩාවට පත් ප්‍රජාවන්ට ඇති දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය;
- PS5 අදාළ වන ව්‍යාපෘති සඳහා, වන්දි ගෙවීම හා / හෝ අපක්ෂපාතී ලෙස නැවත ස්ථානගත කිරීම සම්බන්ධ ආරවුල් විසඳීමට ඉඩ දීම සඳහා, ව්‍යාපෘති සංවර්ධන අවධියේදී හැකි ඉක්මනින් දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කළ යුතුය.

V. තාක්ෂණික සහාය මට්ටමෙහි ESRM

5.1. E&S තාක්ෂණික ආධාර වැඩසටහන් වල අන්තර්ගතය

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් අතර, අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පහත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තාක්ෂණික සහාය වගකිව යුතු ය:

a) සෘජු මූල්‍ය ව්‍යාපෘතියක ESDD සඳහා සහාය වීම

වර්තමාන අත්පොතෙහි විස්තර කර ඇති අවශ්‍යතා සහ ක්‍රියාවලීන් අනුව, උප ව්‍යාපෘති E&S අවදානම් ඇගයීම සිදු කරනු ලබන අතර සුදුසු අවම කිරීමේ පියවර නිර්වචනය කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. එම හේතුව නිසා, ව්‍යාපෘතිවල E&S නිසි උද්යෝගය ව්‍යාපෘතියේ ESMP හෝ ESMF ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම, ESCP හි සඳහන් කොන්දේසි වලට ගරු කිරීම, පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය කිරීම, ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය හා වාර්තා කිරීම සහතික කිරීම යනාදිය මත තාක්ෂණික සහාය වෙත යොමුවී ඇත.

b) අතරමැදි ව්‍යාපෘතියක් සඳහා IE හි ESMS සංවර්ධනය කිරීම හෝ ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සහාය වීම

AFD සහ IE අතර සාකච්ඡා කර සම්මත කරගත් ESAP ප්‍රවේශයට අනුකූලව, තාක්ෂණික සහය විසින් E&S කළමනාකරණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම තුළින් E&S අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ ශක්‍යතාවය ගොඩනැගීමට IE වෙත සහාය වනු ඇත. ඒ සඳහා, පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් TA විසින් සිදු කළ හැකිය:

- ESMS ස්ථාපිත කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සවිස්තරාත්මක ක්‍රියාකාරී සැලසුම් අර්ථ දැක්වීම,
- ESMS හි IE සේවකයින් හා ඉහළ කළමනාකරුවන් සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ සැසි පැවැත්වීම,
- ක්‍රියා පටිපාටි සහ මෙවලම්, ආංශික මාර්ගෝපදේශ සැලසුම් කිරීම සහ / හෝ යාවත්කාලීන කිරීම,
- E&S අවදානම් කළමනාකරණය සහ නව ක්‍රියා පටිපාටි සහ මෙවලම් පිළිබඳ IE කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම,
- E&S වාර්තාකරණයට සහාය වීම.

5.2. TA බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය

උපදේශන සමාගමක් හෝ උපදේශන සමාගම් සමූහයක් විසින් දරනු ලබන, AFD හි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පටිපාටි සහ අවශ්‍යතාවයන් අනුගමනය කරමින් තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායම් බඳවා ගත යුතුය¹⁸¹⁹. ESRM සඳහා වන සහාය සාමාන්‍යයෙන් TA වැඩසටහන් වල අංගයක් වන අතර එය ප්‍රසම්පාදන කොන්දේසි වලට ඇතුළත් වේ. මෙම TA ට ඉහත සඳහන් කළ ක්‍රියාකාරකම් වැනි ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වන අතර, විශේෂයෙන්, IE හි කළමනාකරණ E&S අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා දැනට පවතින හැකියාවට අනුකූලව අවශ්‍යතා අනුව සකස් කර ඇත. E&S විශේෂඥයන් සාමාන්‍යයෙන් පරිසර හා / හෝ සමාජ විද්‍යාවන්හි ඉංජිනේරුවන් වන අතර, E&S අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රබල විශේෂඥතාවයක් සහ E&S ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සහ හොඳම භාවිතයන් පිළිබඳ විශිෂ්ට දැනුමක් ඇති, වඩාත් සුදුසු IFC ආරක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කරන පිරිසක් ලෙස සැලකේ. ඔවුන්ට ශක්තිමත් මූල්‍ය විශේෂඥතාවයක් අවශ්‍ය නොවන අතර, IE ණය වක්‍රය සහ එය ESDD ක්‍රියාවලීන්ට අනුකූල වන්නේ කෙසේද යන්න තේරුම් ගැනීමට හැකිවන පරිදි අනුවර්තනය වීමේ හැකියාව මෙන්ම කණ්ඩායම් වැඩ සඳහා ශක්තිමත් හැකියාවක් සහ කැමැත්ත අවශ්‍ය වේ.

5.3. “ප්‍රතිපත්ති ව්‍යාපෘති” මට්ටමෙහි ESRM

PEEB Cool හි ඇති පහසුකම් ප්‍රවේශය හේතුවෙන්, ප්‍රතිපත්ති පහසුකම් සංරචකය තුළ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් අර්ථ දැක්වෙන්නේ එක් එක් රට සඳහා වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීමෙන් පසුව පමණි. GIZ හි ආරක්ෂණ හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ ක්‍රියා පටිපාටිවලට අනුකූල වීම සඳහා, රාජ්‍ය මට්ටමින් මෙම “ප්‍රතිපත්ති ව්‍යාපෘති” ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර S + G පිරික්සුම් ලැයිස්තුවට යටත් කරනු ලැබේ.

¹⁸<https://www.afd.fr/sites/afd/files/2017-09/directives-passation-marches-etats-etranagers-english-version.pdf>

¹⁹ <https://www.afd.fr/en/responding-bid-invitation>

S + G පිරික්සුම් ලැයිස්තුවට යටත් කළ යුතු ව්‍යාපෘතියක වටිනාකම යුරෝ මිලියනයක් වන අතර, එයින් අදහස් වන්නේ අදාළ රටක GIZ විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද තාක්ෂණික ආධාරවල මුළු ප්‍රමාණය එම ප්‍රමාණය ඉක්මවා යන බවයි. මෙම අවස්ථාවෙහිදී, ඕනෑම සෘණාත්මක හෝ අනපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලයක සලකා බැලීමට සහ අවශ්‍ය නම් ගැඹුරු ඇගයීම් කිරීමට S + G පිරික්සුම් ලැයිස්තුවක් භාවිතා කරනු ඇත.

GIZ ව්‍යාපෘති මට්ටමින් අතිරේක S + G පරීක්ෂාවට භාජනය වන ව්‍යාපෘතිය සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පියවර පහත වගුවේ දැක්වේ.

ව්‍යාපෘති වක්‍රීය අවධීන්	ESRM ක්‍රියා	කාර්යභාරයන් සහ වගකීම්
හඳුනාගැනීම	GIZ S + G පිරික්සුම් ලැයිස්තුව ව්‍යාපෘතියට එරෙහිව ආවරණය කිරීම	ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කණ්ඩායම තුළ ප්‍රතිපත්ති නිලධාරියා
	S + G පිරික්සුම් ලැයිස්තුවේ පිළිගත හැකි බව තහවුරු කිරීම	GIZ මූලස්ථානයේ S + G කාර්ය මණ්ඩලය
	අවශ්‍ය නම්, ඇතැම් ආරක්ෂණ සඳහා ගැඹුරු තක්සේරුවක් සිදු කිරීම	ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කණ්ඩායම තුළ ප්‍රතිපත්ති නිලධාරියා / විශේෂිත උපදේශක
	S + G පිරික්සුම් ලැයිස්තුවේ පිළිගත හැකි බව තහවුරු කිරීම	GIZ HQ මූලස්ථානයේ S + G කාර්ය මණ්ඩලය
	අවදානම් කාණ්ඩය අනුමත කිරීම	GIZ HQ මූලස්ථානයේ S + G කාර්ය මණ්ඩලය
ක්‍රියාත්මක කිරීම	ඉහළ අවදානමක් ඇති ව්‍යාපෘති අවස්ථාවකදී පමණි	

ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘති ප්‍රධාන වශයෙන් බුද්ධිමය සේවාවන් (ගොඩනැගිලි අංශයේ NDC ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජාතික මාර්ග සිතියම් සංවර්ධනය සඳහා හවුල්කාර රටවලට සහාය වීම, ගොඩනැගිලි අංශයේ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය සඳහා උපදෙස්, ශක්‍යතා වර්ධන පියවර), කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන බැවින්, මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා අවදානම් කාණ්ඩ C වර්ගීකරණය (අඩු අවදානම්) ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

කෙසේ වෙතත්, මෙකී ආවරණය කිරීම සැලකිය යුතු අවදානම් නොමැති බව තක්සේරු කිරීමට, පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ පිළිබඳ පිළිබඳ දැනුවත්භාවය වැඩි කිරීමට, සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් තුළින් සැබවින්ම ආරක්ෂාව වැඩි දියුණු කිරීමට ඇති අවස්ථා හඳුනා ගැනීමට උපකාරී වේ.

ඇමුණුම්

ඇමුණුම් 1 – AFD බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව

ඇමුණුම් 2 – AFD විසින් මූල්‍යාධාර සපයන මූල්‍ය අතරමැදියන් සඳහා E&S ක්‍රියාකාරී

සැලසුම් ආකෘතිය

ඇමුණුම් 3 – වාර්ෂික E&S අධීක්ෂණ වාර්තාවක් සඳහා දර්ශක ආකෘතිය

ඇමුණුම් 4 – E&S බලපෑම් තක්සේරුකරණයේ දර්ශක දළ සටහන (ESIA)

ඇමුණුම් 5 – E&S කළමනාකරණ සැලැස්මේ දර්ශක දළ සටහන

ඇමුණුම් 6 – නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව (RPF)

ඇමුණුම් 7 – නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (RAP) හෝ ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ

සැලැස්මක් (LRP) සඳහා විෂය පථය යොමු කිරීමේ කොන්දේසි සහ TORs

ඇමුණුම් 8 – ආදිවාසී ජනතාව සැලසුම් කිරීමේ රාමුව (IPPF)

ඇමුණුම් 9 – ආදිවාසී මහජන සැලැස්මේ (IPP) දර්ශක දළ සටහන

ඇමුණුම් 10 – ඇල්මැනි පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සම්බන්ධතා සැලැස්මේ දර්ශක දළ සටහන

ඇමුණුම් 11 – පාරිසරික හා සමාජ බැඳීම් සැලැස්මේ (ESCP) ආකෘතිය

ඇමුණුම් 12 – පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ වාර්තාව සඳහා මාර්ගෝපදේශ

ඇමුණුම 1 - AFD බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව

1. ප්‍රංශ සහ සන්කාරක රටේ නීති හෝ රෙගුලාසි හෝ ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් සහ ගිවිසුම් යටතේ නීති විරෝධී යැයි සැලකෙන ඕනෑම නිෂ්පාදනයක් හෝ ක්‍රියාකාරකමක් නිෂ්පාදනය කිරීම හෝ වෙළඳාම් කිරීම.
2. බලහත්කාරයෙන් සේවයේ යෙදවීම²⁰ හෝ ළමා ශ්‍රමය²¹ සම්බන්ධ නිෂ්පාදන හෝ ක්‍රියාකාරකම්.
3. CITES²² යටතේ නියාමනය කරනු ලබන වනජීවී හෝ වනජීවී නිෂ්පාදන වෙළඳාම
4. කිලෝමීටර 2.5 ට වඩා දිගින් වැඩි දැල් භාවිතා කරමින් සමුද්‍රීය පරිසරයේ මසුන් ඇල්ලීම.
5. තිරසාර සංවර්ධන හා කළමනාකරණ සැලැස්මක් සිදු නොකරන විනාශකාරී²³ වාසස්ථාන සහ අවදානම් සහිත වනාන්තර ව්‍යාපෘතියක්²⁴ සම්බන්ධ හෝ අවශ්‍ය වන ඕනෑම ක්‍රියාකාරකමක්.
6. ඇස්බැස්ටෝස් සහ PCB²⁵ අඩංගු නිෂ්පාදන වැනි අන්තරායකර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම හෝ භාවිතා කිරීම හෝ වෙළඳාම් කිරීම.
7. ඖෂධ, පළිබෝධනාශක / වල් නාශක, රසායනික ද්‍රව්‍ය, ඕසෝන් ස්තරය ක්ෂය වන ද්‍රව්‍ය²⁶ සහ වෙනත් අන්තරායකර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම, භාවිතා කිරීම හෝ වෙළඳාම් කිරීම.
8. බාසල් සම්මුතියට (Basel Convention) හා පවතින නියාමනයන්ට අනුකූල නොවන අපද්‍රව්‍ය හා අපද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනවල දේශසීමා වෙළඳාම.
9. - ආයුධ සහ / හෝ ආයුධ;
- දුම්කොළ;
- මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා දැඩි මත්පැන් නිෂ්පාදනය හෝ වෙළඳාම²⁷
10. සුදුව, කැසිනෝ සහ ඊට සමාන ඕනෑම ව්‍යාපාරයක්²⁸
11. කාමුක දර්ශන හෝ ගණිකා වෘත්තියට අදාළ ඕනෑම ව්‍යාපාරයක්.
12. ඕනෑම විවේචනාත්මක සංස්කෘතික උරුමයක්²⁹ සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් කිරීම, හානි කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම සම්බන්ධ ඕනෑම ක්‍රියාකාරකමක්
13. ජාතිවාදී, ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී හෝ ජනගහනයෙන් කොටසක් වෙනස් කොට සැලකීමේ අරමුණින් නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම.

²⁰ බලහත්කාරයෙන් ශ්‍රමය යනු ILO සම්මුතීන් විසින් අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි බලහත්කාරයෙන් හෝ දඩුවම් ලැබීමේ තර්ජනයක් යටතේ පුද්ගලයෙකුගෙන් ලබා ගන්නා ස්වේච්ඡාවෙන් සිදු නොකරන සියලුම වැඩ හෝ සේවාවයි.

²¹ ළමයින් සේවයේ යෙදවිය හැක්කේ, ප්‍රාදේශීය නීති මගින් අනිවාර්ය පාසල් පැමිණීම හෝ වැඩ කිරීමේ අවම වයස නියම කර නොමැති නම්, ILO මූලික මානව හිමිකම් සම්මුතීන්හි අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි අවම වශයෙන් වයස අවුරුදු 14 ක් නම් පමණි (අවම වයස සම්මුතිය C138, 2 වන වගන්තිය)

²² CITES: වදවීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇති වන සතුන් හා ශාක විශේෂවල ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ සම්මුතිය. (වොෂිංටන්, 1993).

²³ විනාශය යනු (1) ප්‍රධාන, දිගුකාලීන වෙනසක් හේතුවෙන් ඇති වන වාසස්ථානයක අඛණ්ඩතාව තුරන් කිරීම හෝ දැඩි ලෙස අඩුවීමයි. ඉඩම් හෝ ජල භාවිතය; හෝ (2) වාසස්ථානයකට එහි භූමිකාව පවත්වා ගැනීමට ඇති හැකියාව නැති වන පරිදි වෙනස් කිරීම

²⁴ විවේචනාත්මක වාසස්ථාන යනු විශේෂ අවධානයක් ලැබිය යුතු ස්වාභාවික හා නවීකරණය කරන ලද වාසස්ථානවල උප කුලකයකි. විවේචනාත්මක වාසස්ථානවලට පහත ප්‍රදේශ ඇතුළත් වේ, ලෝක සංරක්ෂණ සංගමයේ (IUCN) වර්ගීකරණයේ නිර්ණායක සපුරාලන ඉහළ ජෛව විවිධත්ව වටිනාකමක් සහිතව, තර්ජනයට ලක්ව ඇති හෝ වදවීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇති විශේෂවල පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය වාසස්ථාන ද ඇතුළුව, (IUCN) තර්ජනයට ලක් වූ විශේෂවල රතු ලැයිස්තුවෙන් අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි හෝ ඕනෑම ජාතික ව්‍යවස්ථාවක අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි; ආවේණික හෝ සීමිත පරාසයක විශේෂ සඳහා විශේෂ වැදගත්කමක් ඇති ප්‍රදේශ; සංක්‍රමණික විශේෂවල පැවැත්ම සඳහා තීරණාත්මක අඩවි; ගෝලීය වශයෙන් සැලකිය යුතු සාන්ද්‍රණයකට සහාය වන ප්‍රදේශ හෝ සහා විශේෂවල පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව; විශේෂ පරිණාමීය ක්‍රියාවලීන් හා සම්බන්ධ වූ හෝ ප්‍රධාන පරිසර පද්ධති සේවා සපයන විශේෂවල එකලස් කිරීම් සහිත ප්‍රදේශ; සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට සැලකිය යුතු සමාජ, ආර්ථික හෝ සංස්කෘතික වැදගත්කමක් ඇති ජෛව විවිධත්වයක් ඇති ප්‍රදේශ. ප්‍රාථමික වනාන්තර හෝ ඉහළ සංරක්ෂණ වටිනාකමින් යුත් වනාන්තර

²⁵ PCBs: පොලිකොරෝනේට්ඩ් බයිෆනයිල් - අධික විෂ සහිත රසායනික ද්‍රව්‍ය සමූහයකි. 1950-1985 කාලයේ තෙල් පිරවූ විදුලි ට්‍රාන්ස්ෆෝමර්, ධාරිත්‍රක සහ ස්විච්ඡයර් වලින් PCB සොයා ගත හැකිය.

²⁶ ඕසෝන් ක්ෂය කිරීමේ ද්‍රව්‍ය (ODS): ස්තරගෝලයෙහි ඕසෝන් සමහ ප්‍රතික්‍රියා කරන හා ක්ෂය කරන රසායනික සංයෝග, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පුළුල් ලෙස ප්‍රචාරය වූ 'ඕසෝන් කුහර' ඇතිවේ. මොන්ට්‍රියල් ප්‍රොටෝකෝලය මගින් ODS සහ ඒවායේ ඉලක්ක අඩු කිරීම සහ කල් ඉකුත් වූ දිනයන් ලැයිස්තුගත කරයි.

²⁷ ශේෂ පත්‍රයෙන් හෝ මූල්‍යමය පරිමාවෙන් 10% කට වඩා නියෝජනය කරන විට සහ මූල්‍ය ආයතන සඳහා ආයෝජන පරිමාවෙන් 10% ට වඩා ක්‍රියාකාරකම්

²⁸ මෙම ව්‍යාපෘති හෝ ඒවා ඇතුළුව ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සෘජුවම මුදල් යෙදවීම (හෝටල් සහ කැසිනෝවක් සමඟ). පසුකාලීනව එවැනි ව්‍යාපෘති ඇතුළත් කළ හැකි නාගරික සංවර්ධන සැලසුම් ගැන සැලකිලිමත් නොවේ.

²⁹ ඓතිහාසික, සමාජීය හෝ සංස්කෘතික අවශ්‍යතා සඳහා ජාත්‍යන්තර හෝ ජාතික ප්‍රජාව විසින් පිළිගත් සංස්කෘතික උරුමයේ ඕනෑම කොටසක් විවේචනාත්මක සංස්කෘතික උරුමයක් ලෙස සැලකේ.

14. සත්කාරක රට කිම්බර්ලි ක්‍රියාවලියට (Kimberley Process) අනුගත නොවූ විට දියමන්ති පතල් සුරාකෑම, සහ දියමන්ති වාණිජකරණය
15. කිසිදු සීමාවක් නොමැතිව එක්සත් ජාතීන්, යුරෝපා සංගමය සහ / හෝ ප්‍රංශ තහනමට යටත් වන ඕනෑම අංශයක් හෝ සේවාවක්.

ඇමුණුම 2 - AFD විසින් මූල්‍යනය කරන ලද මූල්‍ය අතරමැදියන් සඳහා E&S ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ආකෘතිය

සැ.යු: වර්තමාන ලේඛනය FI හි පවත්නා ක්‍රියා පටිපාටි, මෙවලම් සහ / හෝ හැකියාවන්ට අනුවර්තනය කළ යුතු ඇහවුම් ආකෘතියකි.

ක්‍රියාකාරකම්	බෙදා හැරීම්	වගකීම්	කාල රාමුව
1. පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ පද්ධතිය (ESMS) ක්‍රියාත්මක කිරීම			
සභාපතිගේ ලිඛිත අනුමැතිය / ESMS සංවර්ධනය පිළිබඳ මණ්ඩලය	සභාපතිගේ ලිපිය	සභාපති සහ / හෝ මණ්ඩලය	අත්සනින් මාස 3 කට පසුව
ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම යටතේ සපයා ඇති පරිදි ESMS නිර්වචනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම භාරව සිටින E&S පාලකයෙකු පත් කිරීම	මණ්ඩලයේ / සභාපතිගේ අනුමැතිය	සභාපති සහ / හෝ මණ්ඩලය	අත්සනින් මාස 3 කට පසුව
ESMS පිහිටුවීම භාරව අධීක්ෂණ කමිටුවක් පත් කිරීම	සාමාජිකයන්ගේ නම් සහ ධුරාවලිය අනුමත කිරීම	සභාපති සහ / හෝ මණ්ඩලය	අත්සනින් මාස 3 කට පසුව
විශේෂඥ දැනුමක් ඇති උපදේශකයෙකු බඳවා ගැනීම	ගිවිසුමේ පිටපත සහ විශේෂඥයාගේ අයදුම්පත්‍රය	E&S පාලක + අධීක්ෂණ කමිටුව	පළමු ගෙවීම මත
CSR (RSE) / ISR (RSI) ඉලක්කගත පුද්ගලයින් සඳහා ක්‍රියාකාරී දැනුවත් කිරීමේ විස්තරය	පුහුණු සහතිකය	E&S පාලකය	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 2 කට පසු
2. E&S ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අනුමත කිරීම			
E&S ප්‍රතිපත්ති විධිමත් කිරීම	E&S ප්‍රතිපත්තියේ කෙටුම්පත	E&S පාලක + අධීක්ෂණ කමිටුව + විශේෂ උපදේශක	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 2 කට පසු
බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව [සංවර්ධනය / කෙටුම්පත් කිරීම]	බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුව	E&S පාලක + අධීක්ෂණ කමිටුව + විශේෂ උපදේශක	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 5 කට පසු
E&S ප්‍රතිපත්තිය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කිරීම	E&S ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කර ඇත	සභාපති / ගෙවීම් මණ්ඩලය	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 6 කට පසු

3. ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව E&S ක්‍රියා පටිපාටිය සහ මෙවලම් අර්ථ දැක්වීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම			
E&S ක්‍රියාපටිපාටිය සහ මෙවලම් සංවර්ධනය කිරීම (E&S ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණ මෙවලම, E&S අවදානම් තක්සේරු කිරීමේ මෙවලම, E&S ආංශික මාර්ගෝපදේශ (අවශ්‍ය නම්), පහසුකම් ඇතුළු කිරීමට E&S ආකෘති වගන්ති ගිවිසුම්,	මෙවලම් සැපයීම	E&S පාලක + අධීක්ෂණ කමිටුව + විශේෂ උපදේශක	12 months after first payment
ණය ප්‍රතිපත්තිය යාවත්කාලීන කිරීම සහ E&S අංශ ඇතුළු ක්‍රියා පටිපාටි	ක්‍රියා පටිපාටි යාවත්කාලීන කිරීම	E&S පාලක + අධීක්ෂණ කමිටුව + විශේෂ උපදේශක	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 15 කට පසු
බැංකු මණ්ඩලය විසින් E&S ක්‍රියා පටිපාටි අනුමත කිරීම	ක්‍රියාපටිපාටිය සහ මෙවලම් අනුමත කර ඇත	සභාපති / මණ්ඩලය	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 18 කට පසු
4. අභ්‍යන්තර පුහුණුව			
ESMS හි ක්‍රියාකාරීත්වයට සම්බන්ධ සේවකයින් සඳහා E&S පුහුණු වැඩසටහනක් අර්ථ දැක්වීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	පුහුණු වැඩසටහන	E&S පාලක + අදාළ කණ්ඩායම්	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 15 කට පසු
5. E&S ක්‍රියා පටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ උපදේශකගේ වලංගු කිරීමේ පැවරුම			
මූල්‍ය හා ව්‍යාපෘති සඳහා E&S ප්‍රතිපත්තිය හා ක්‍රියා පටිපාටි යෙදීම.		E&S පාලක + අදාළ කණ්ඩායම්	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 15 කට පසු
ESMS සමාලෝචනය සඳහා උපදේශකගේ පැවරුම ක්‍රියාත්මක කිරීම		E&S පාලක + අධීක්ෂණ කමිටුව + විශේෂ උපදේශක	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 22 කට පසු
අවස්ථාවට අනුව අතිරේක ක්‍රියාමාර්ග අර්ථ දැක්වීම (මෙවලම් / ක්‍රියා පටිපාටි වෙනස් කිරීම, පුහුණුව...)	උපදේශකගේ පැවරුම් වාර්තාව	E&S පාලක + අධීක්ෂණ කමිටුව + විශේෂ උපදේශක	පළමු ගෙවීමෙන් මාස 22 කට පසු
6. අධීක්ෂණය			
E&S අධීක්ෂණ වාර්ෂික වාර්තාවක් AFD වෙත ඉදිරිපත් කිරීම	වාර්ෂික වාර්තාව	E&S පාලකය	වාර්ෂිකව අත්සන් කිරීම

ඇමුණුම 3 - අතරමැදි ව්‍යාපෘති සඳහා වාර්ෂික E&S අධීක්ෂණ වාර්තාවක් සඳහා දර්ශක ආකෘතිය

මෙම ආකෘතිය ඇහවුම් කරන්නේ අවම වශයෙන් 3.2.4 ඡේදයේ ලැයිස්තුගත කර ඇති අතරමැදි ව්‍යාපෘති සහිත කරුණු ආචරණය වන පරිදි වාර්ෂික E&S අධීක්ෂණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා IE වෙත නියම කිරීමයි.

තොරතුරු වාර්තා - වර්ෂය සඳහා වාර්තාව (මාසය / වර්ෂය -

ආයතනය :

(නම) මගින් සම්පූර්ණ කරන ලද වාර්තාව:

දුරකථන අංකය:

විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය:

තැපැල් ලිපිනය:

ආයෝජන කළමනාකරණ විශ්ලේෂණය

AFD බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති ප්‍රදේශවලට ඔබේ ආයතනය ව්‍යාපෘති සඳහා මුදල් සපයා තිබේද?

ඔව්

එසේ නම්, කරුණාකර එකී ක්ෂේත්‍ර සඳහන් කරන්න:

.....

..... කරුණාකර ඔබේ

අංශයන් පිළිබඳ කෙටි සාරාංශයක් දෙන්න.

සේවාදායක වර්ගය	හිඟ ණය	ණය ප්‍රමාණය	හිඟ ප්‍රතිශතය	සාමාන්‍ය ණය මුදල	අක්‍රීය ශේෂපත්‍රය
පුද්ගලයින්					
කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සහ ස්වයං රැකියාවල නියුතු අය					
ව්‍යවසායයන් (කරුණාකර ව්‍යවසායක වර්ගය පිළිබඳ විස්තර ලබාදෙන්න)					
බැංකු					
ආයෝජන අරමුදල්					
පළාත් පාලන ආයතන					
වෙනත් (රාජ්‍යය,.....)					
මුළු දිනය					

පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණය

පාරිසරික හා / හෝ සමාජ ගැටලු කළමනාකරණය කිරීම සඳහා විධිමත් ලෙස වගකිව යුතු පුද්ගලයින්ගේ නම් සහ තනතුරු කරුණාකර සඳහන් කරන්න. මෙහෙයුම් මට්ටමින් නම් කරන ලද පුද්ගලයා බාහිර උපදේශකයෙකු විය හැකිය.

නම / තනතුර	දුරකථන අංකය / ෆැක්ස්	විද්‍යුත් ලිපිනය
ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරු (මණ්ඩලික සාමාජික)		
පාරිසරික කළමනාකරු		
සමාජ කළමනාකරු		
E & S ප්‍රශ්නවලට සම්බන්ධ වෙනත් පුද්ගලයෙක්		

මෙම පුද්ගලයින් පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාවක් සඳහා සහභාගී වී තිබේද?
ඔව් නැත අවිනිශ්චිතයි

ඔව් නම්, සැපයුම්කරුගේ නම (උදාහරණයක් ලෙස IFC, පුද්ගලික උපදේශක):
.....
පුහුණු වූ දිනය:

ඔබේ සංවිධානයේ වෙනත් පුද්ගලයින් පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු පා course මාලාවක් සඳහා සහභාගී වී තිබේද?

ඔව් නැත අවිනිශ්චිතයි

ඔව් නම්, සැපයුම්කරුගේ නම (උදාහරණයක් ලෙස IFC, පුද්ගලික උපදේශක):
.....
පුහුණු වූ දිනය:

පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රතිපත්ති, ඇගයීම් හා අධීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටි

පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රතිපත්තිය

ඔබේ ආයතනයට විධිමත් පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රතිපත්තියක් තිබේද? ඔව් නැත
එසේ නම්, කරුණාකර මෙම ප්‍රතිපත්තියේ පිටපතක් අමුණන්න.

ඔබේ ආයතනයට පාරිසරික හා සමාජ ඇගයීම් සඳහා විධිමත් ක්‍රියා පටිපාටි තිබේද?

ඔව් නැත

(ඔව් නම්, කරුණාකර මෙම ඇගයීම් ක්‍රියාපටිපාටියේ පිටපතක් මෙම වාර්තාවට අමුණන්න.)

පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණය?

ඔව් නැත

(ඔව් නම්, කරුණාකර මෙම අධීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටිවල පිටපතක් මෙම වාර්තාවට අමුණන්න.)

පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණය සඳහා වන නිර්ණායක මොනවාද?

☐ ලෝක බැංකු / IFC ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ	☐ අදාළ වන ජාතික පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සහ කම්කරු නීති සහ නියාමනයන්
☐ ILO සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතීන්	☐ වෙනත්: කරුණාකර විස්තර කරන්න

අදාළ වන ජාතික පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සහ කම්කරු නීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීම සඳහා ඔබ ඔබේ ගනුදෙනුකරුවන් ගිවිසුම්ගතව බැඳ තබනවාද? ඔව් නැත

අදාළ වන ජාතික පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සහ කම්කරු නීති සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව සහ අදාළ ලෝක බැංකු / IFC ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූල වීම සඳහා ඉහළ අවදානමක් ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද ව්‍යාපෘති සමඟ ඔබ ඔබේ ගනුදෙනුකරුවන්ව ගිවිසුම්ගතව බැඳ තබන්නේද?

ඔව් නැත

පාරිසරික හා සමාජ ඇගයීම් ක්‍රියා පටිපාටි

පාරිසරික හා සමාජීය ගැටළු තක්සේරු කරන්නේ කෙසේද යන්න සඳහන් කිරීමට පහත වගුව භාවිතා කරන්න

☐ පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියා පටිපාටිය සඳහා ලේඛන ක්‍රියා පටිපාටිය	☐ උපදේශකයින් / විශේෂඥයින්ගේ සහාය භාවිතා කිරීම
☐ පිරික්සුම් ලැයිස්තුව හෝ ප්‍රශ්නාවලියක් භාවිතා කිරීම	☐ ව්‍යාපෘති අවදානම් වර්ගීකරණය සහ සුදුසු ක්‍රියා පටිපාටි
☐ අවිධිමත් තක්සේරුව (උදාහරණයක් ලෙස සේවාදායකයා වාචිකව ප්‍රශ්න කිරීම)	☐ පාරිසරික හා සමාජීය ගැටළු අපි තක්සේරු නොකරමු
☐ ස්ථාන පරීක්ෂණය	☐ වෙනත්:

කොමිස් කිරීමට ඔබ ඔබේ සේවාදායකයාගෙන් ඉල්ලා තිබේද?

☐ පාරිසරික සහ / හෝ සමාජ බලපෑම් තක්සේරු කිරීම	☐ පාරිසරික හා / හෝ සමාජ විගණන
---	--

ඔව් නම්, කරුණාකර ව්‍යාපෘති ගණන සහ වර්ගය සඳහන් කරන්න:

.....

ඔබ ඔබේ සේවාදායකයින් සමඟ පාරිසරික හා / හෝ සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කර එකඟ වී තිබේද? ඔව් නැත

ඔව් නම්, කරුණාකර ව්‍යාපෘති ගණන සහ වර්ගය සඳහන් කරන්න:

.....

වාර්තාකරණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ පාරිසරික හා / හෝ සමාජීය හේතූන් මත විය හැකි ආයෝජන ඔබ ප්‍රතික්ෂේප කර තිබේද? ඔව් නැත

ඔව් නම්, කරුණාකර ව්‍යාපෘති ගණන සහ වර්ගය සඳහන් කරන්න:

.....

පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණය

ඔබ සේවාදායකයින් සඳහා කොපමණ වාර ගණනක් අධීක්ෂණ වාරිකා පවත්වන්නේද?

මාසිකව / ද්වි මාසිකව / කාර්තුවය / ද්විවාර්ෂිකව / වාර්ෂිකව / වෙනත් (කරුණාකර සඳහන් කරන්න)

අධීක්ෂණ රැස්වීම්වලදී ඔබ පාරිසරික හා සමාජීය කරුණු සාකච්ඡා කරනවාද? සෑම විටම

සමහර විට කිසි විටෙකත් නැත

පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (ESAP) සේවාදායකයා සමඟ එකඟ වූයේ නම්, අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියට සැලැස්මේ ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීමක් ඇතුළත් වේද?

ඔව් නැත අවිනිශ්චිතයි

ඔබේ සේවාදායකයින් ඔවුන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව නිරන්තරයෙන් වාර්තා කරනවාද?

ඔව් නැත අවිනිශ්චිතයි

ඔව් නම්, කරුණාකර ව්‍යාපෘතිවල අංකය සහ වර්ගය, වාර්තා කිරීමේ ආකාරය සඳහන් කරන්න.

කිසියම් ව්‍යාපෘතියක් පහත සඳහන් ගැටළු සමඟ සම්බන්ධ වී තිබේද?

☐ ජාතික පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව හෝ කම්කරු නීති සහ රෙගුලාසි සමඟ අනුගත නොවීම	☐ මාරාන්තික හෝ බරපතල තුවාල
☐ ලෝක බැංකු / IFC ප්‍රතිපත්ති හා මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූල නොවීම (ඉහල අවදානම් සහිත ව්‍යාපෘති)	☐ වැඩ වර්ජන (ප්‍රවණ්ඩත්වය සමඟ හෝ නැතිව) හෝ වෙනත් කම්කරු ආරවුල්
☐ ගිවිසුම් හෝ වෙනත් නීතිමය ගිවිසුම් වලට අනුකූල නොවීම	☐ නෛතික ක්‍රියාමාර්ග

☐ එකඟ වූ පාරිසරික සහ / හෝ සමාජ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුකූල නොවීම	☐ දඩ, දඩුවම් හෝ බලපත්‍ර ගාස්තු වැඩි කිරීම
☐ නියාමන ආයතන, උනන්දුවක් දක්වන කණ්ඩායම් හෝ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ගේ පැමිණිලි	☐ ජනමාධ්‍ය හෝ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන කෙරෙහි සෘණාත්මක අවධානය යොමු කිරීම
☐ පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව හෝ ශ්‍රම සම්බන්ධ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කළ නව තාක්ෂණයන්, ක්‍රියාවලි හෝ ක්‍රියා පටිපාටිවල සේවාදායකයින් විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම. (උදාහරණයක් ලෙස විමෝචනය අඩු කිරීම, සමාජ ප්‍රතිපත්ති)	☐ සේවාදායකයින්ගේ ව්‍යාපෘති පිළිබඳව මාධ්‍ය හෝ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ධනාත්මක වාර්තා

ඉහත ප්‍රශ්න වලට ඔව් නම්, කරුණාකර ව්‍යාපෘති ගණන සහ වර්ගය සඳහන් කරන්න:

.....

මූල්‍ය ව්‍යාපෘතිවල E&S තක්සේරුව

ආයෝජනයේ කෙටි විස්තරය (ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය, උප ව්‍යාපෘති පිරිවැය, භෞතික ප්‍රමාණය [ප්‍රදේශය, වසරකට නිෂ්පාදනය යනාදිය], ඕනෑම දේපල හුවමාරුවක පැවැත්ම, හෝ අඛණ්ඩව සිදුවන මෙහෙයුම්, මෙහෙයුම් පුළුල් කිරීම හෝ නව ඉදිකිරීම්, හැකියාවන් නිෂ්පාදනයට ඇස්තමේන්තුගත බලපෑම).

- මූලික පාරිසරික හා සමාජ තොරතුරු (පරීක්ෂා කරන අවස්ථාවේදී දැනටමත් ලබා ගත හැකි පාරිසරික හා සමාජ ලේඛන ලැයිස්තුව).
- ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන පාරිසරික හා සමාජීය ගැටළු:
- පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් කාණ්ඩය:
- ව්‍යාපෘතිය සඳහා පරිපාලන අනුමැතියේ අදාළ කොටස උපුටා ගැනීම:
- අවශ්‍ය නම්, පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුකරණයේ ප්‍රධාන නිගමනය සහ යෝජිත අවම කිරීමේ පියවර; (සේවාලාභී ප්‍රතිලාභියා / ආයෝජනය විසින් මතු කරනු ලබන පාරිසරික ගැටළු, ඒවා ආයෝජන සැලැස්මට ඇතුළත් කරන්නේ කෙසේද සහ කළහැකි ගිවිසුම් විසඳීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග දක්වන්න):
- ප්‍රජා සහභාගීත්වයේ ප්‍රතිඵල
- ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ බැංකුවේ මතය: බැංකුවේ පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුකරණයේ ප්‍රතිඵල, පාරිසරික හා සමාජ අවශ්‍යතා, පාරිසරික හා සමාජ වගන්ති...
- රීළඟ පියවර (වෙනත් අධ්‍යයන....):

ඇමුණුම 4 - E&S බලපෑම් තක්සේරුකරණයේ දර්ශක දළ සටහන (ESIA)

1. විධායක සාරාංශය

- සැලකිය යුතු සොයා ගැනීම් සහ නිර්දේශිත ක්‍රියාමාර්ග සංක්ෂිප්තව සාකච්ඡා කරයි.

2. නෛතික හා ආයතනික රාමුව

- IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිය 1 ට අනුව පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුව සිදු කරනු ලබන ව්‍යාපෘතිය සඳහා වන නෛතික හා ආයතනික රාමුව විශ්ලේෂණය කරයි.
- ණය ගැනුම්කරුගේ පවත්නා පාරිසරික හා සමාජ රාමුව සහ PS. සංසන්දනය කර ඔවුන් අතර ඇති හිඟස් හඳුනා ගැනීම.
- ඕනෑම සම-මූල්‍යකරුවෙකුගේ පාරිසරික හා සමාජ අවධානය හඳුනාගෙන තක්සේරු කිරීම.

3. ව්‍යාපෘති විස්තරය

- යෝජිත ව්‍යාපෘතිය සහ එහි භූගෝලීය, පාරිසරික, සමාජීය හා තාවකාලික සන්දර්භය, අවධාන ඕනෑම අක්‍රීය ආයෝජන මෙන්ම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රාථමික සැපයුම්කරුවන් ද සංක්ෂිප්තව විස්තර කරයි. (උ.දා., වෙන්වූ නල මාර්ග, පිටිසුම් මාර්ග, බල සැපයුම, ජල සැපයුම, නිවාස සහ අමුද්‍රව්‍ය සහ නිෂ්පාදන ගබඩා පහසුකම්)
- ව්‍යාපෘතියේ විස්තර සලකා බැලීමෙන්, 1 සිට 8 දක්වා කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිවල අවධානය සපුරාලීම සඳහා ඕනෑම සැලැස්මක අවධානය පෙන්වනු ලබයි.
- ප්‍රමාණවත් විස්තර සහිත සිතියමක් ඇතුළත් වන අතර, ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සහ ව්‍යාපෘතියේ සෘජු, වක්‍ර සහ සම්ප්‍රවීණ බලපෑම් වලින් බලපෑමට ලක්විය හැකි ප්‍රදේශය පෙන්වයි.

4. මූලික දත්ත

- ව්‍යාපෘති පිහිටීම, සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ අවම කිරීමේ පියවර පිළිබඳ තීරණ වලට අදාළ මූලික දත්ත විස්තරාත්මකව සකසයි. දත්තවල නිරවද්‍යතාවය, විශ්වසනීයත්වය සහ ප්‍රභවයන් පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් මෙන්ම ව්‍යාපෘති හඳුනා ගැනීම, සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ දිනයන් පිළිබඳ තොරතුරු මෙයට ඇතුළත් විය යුතුය.
- පවතින දත්තවල ප්‍රමාණය හා ගුණාත්මකභාවය, ප්‍රධාන දත්ත හිඟස් සහ අනාවැකි හා සම්බන්ධ අවිනිශ්චිතතාවයන් හඳුනාගෙන තක්සේරු කරයි;
- වර්තමාන තොරතුරු මත පදනම්ව, අධ්‍යයනය කළ යුතු ප්‍රදේශයේ විෂය පථය තක්සේරු කරන අතර ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට පෙර අපේක්ෂිත වෙනස්කම් ඇතුළුව අදාළ භෞතික, ජීව විද්‍යාත්මක හා සමාජ ආර්ථික තත්වයන් විස්තර කරයි.
- ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය තුළ වත්මන් හා යෝජිත සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ව්‍යාපෘතියට සෘජුවම සම්බන්ධ නොවේ.

5. පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම්

- ව්‍යාපෘතියේ අදාළ සියලු පාරිසරික හා සමාජ අවදානම් සහ බලපෑම් සැලකිල්ලට ගනී.

6. අවම කිරීමේ පියවර

- අවම කළ නොහැකි මිනුම් සහ සැලකිය යුතු අවශේෂ සෘණාත්මක බලපෑම් හඳුනාගත හැකි අතර හැකි තාක් දුරට එම අවශේෂ සෘණාත්මක බලපෑම්වල පිළිගැනීම තක්සේරු කරයි.
- අවාසි සහගත හෝ අවදානමට ලක්විය හැකි අය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ඇති නොවන පරිදි අවකලනය කළ පියවර හඳුනා ගනී.
- පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් අවම කිරීමේ ශක්‍යතාව තක්සේරු කරයි; යෝජිත අවම කිරීමේ පියවරවල ප්‍රාග්ධනය සහ පුනරාවර්තන පිරිවැය සහ ප්‍රාදේශීය තත්වයන් යටතේ ඒවායේ යෝග්‍යතාව; යෝජිත අවම කිරීමේ පියවර සඳහා ආයතනික, පුහුණුව සහ අධීක්ෂණ අවධානය.
- මෙම නිර්ණායන සඳහා පදනම සපයමින් වැඩි අවධානයක් අවධාන නොවන ගැටළු නියම කරයි.

7. විකල්ප විශ්ලේෂණය

- යෝජිත ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශ, තාක්ෂණය, සැලසුම සහ ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා “ව්‍යාපෘති රහිත” තත්වය ඇතුළුව - ඒවායේ සිදුවිය හැකි පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් අනුව ක්‍රමානුකූලව සංසන්දනය කරයි;
- පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් අවම කිරීමේ විකල්පයන්ගේ ශක්‍යතාව තක්සේරු කිරීම; විකල්ප අවම කිරීමේ පියවරයන්ගේ ප්‍රාග්ධනය සහ පුනරාවර්තන පිරිවැය සහ ප්‍රාදේශීය තත්වයන් යටතේ ඒවායේ යෝග්‍යතාව; විකල්ප අවම කිරීමේ පියවර සඳහා ආයතනික, පුහුණුව සහ අධීක්ෂණ අවශ්‍යතා.
- එක් එක් විකල්පයන් සඳහා, හැකි තාක් දුරට පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් ගණනය කිරීම සහ හැකි තාක් දුරට ආර්ථික වටිනාකම් අනුයුක්ත කිරීම.

8. සැලසුම් මිනුම්

- යෝජිත විශේෂිත ව්‍යාපෘති සැලසුම තෝරා ගැනීමේ පදනම සැකසීම සහ අදාළ EHSGs නියම කරයි හෝ ESHGs අදාළ නොවන බව තීරණය කරන්නේ නම්, නිර්දේශිත විමෝචන මට්ටම් සහ GIIP ට අනුකූල වන දූෂණය වැළැක්වීම සහ අඩු කිරීම සඳහා වන ප්‍රවේශයන් සාධාරණීකරණය කරයි.

9. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP) සඳහා වන ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ග සහ ක්‍රියාමාර්ග

- ප්‍රා.ලේ. හි අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ව්‍යාපෘතියට අවශ්‍ය ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ග සහ ක්‍රියාමාර්ග සහ කාල රාමුව සාරාංශ කරයි. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP) සංවර්ධනය කිරීමේදී මෙය යොදා ගැනේ.

10. උපග්‍රන්ථ

- i. පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුව සඳහා සුදානම් කළ හෝ දායක වූ පුද්ගලයින්ගේ හෝ සංවිධාන ලැයිස්තුව.
- ii. යොමුව - භාවිතා කර ඇති ප්‍රකාශිත හා ප්‍රකාශයට පත් නොකළ ලිඛිත ද්‍රව්‍ය සැකසීම.
- iii. බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සහ වෙනත් උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වයන් ඇතුළුව පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ රැස්වීම්, උපදේශන සහ සමීක්ෂණ වාර්තා කිරීම.
- iv. බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින්ගේ සහ වෙනත් උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වයන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන ලද එවැනි පාර්ශ්වකරුවන්ගේ මැදිහත්වීමේ මාධ්‍යයන් වාර්තාවේ සඳහන් වේ.
- v. ප්‍රධාන මූල ග්‍රන්ථයේ සඳහන් හෝ සාරාංශගත කර ඇති අදාළ දත්ත ඉදිරිපත් කරන වගු.
- vi. ආශ්‍රිත වාර්තා හෝ සැලසුම් ලැයිස්තුව.

අරමුණු 5 - E&S කළමනාකරණ සැලැස්මේ (ESMP) දර්ශක දළ සටහන

1. අවම කිරීමේ පියවර පිළිබඳ විස්තරය

ESMP:

- පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම් තක්සේරුකරණයේ (ESIA) විස්තර කර ඇති පරිදි, වැඩ අවධිය සහ මෙහෙයුම් අවධිය යන දෙකටම ව්‍යාපෘතියේ සාමාන්‍යමය බලපෑම් දක්වයි. (i) සටහනෙන් බලපෑමට ලක් වූ ඉලක්කය, (ii) බලපෑමේ සාපේක්ෂ වැදගත්කම, (iii) එය සිදුවීමේ සම්භාවිතාව සහ (iv) එහි කාලසීමාව (කෙටි, මධ්‍යම හා දිගු කාලීන).
- අවශ්‍ය සියලු තාක්ෂණික විස්තර සහිතව, එක් එක් අවම කිරීමේ පියවර, එය පිළියම් කරන බලපෑම හෝ දූෂණය, අදාළ කාල සීමාව, ආයතන හෝ එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට වගකිව යුතු පුද්ගලයින් සහ එය අවශ්‍ය කොන්දේසි සඳහන් කිරීමෙන් විස්තර කරයි. (ස්ථිරව හෝ අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්හිදී), අවශ්‍ය නම්, සවිස්තරාත්මක තාක්ෂණික තොරතුරු (සැලසුම්, ද්‍රව්‍යමය විස්තරය, ජනගහන සංගණනය) සහ නිරීක්ෂණය කළ හැකි සම්මත සම්මතයන් සමඟ මෙම විස්තර කිරීම සිදුවේ.
- මෙම පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පියවරයන්හි විෂය පථය හා පිරිවැය මෙන්ම ආයතනික හා පුහුණු අවශ්‍යතා තක්සේරු කිරීම. අවශ්‍ය නම්, අඩු කළ නොහැකි බලපෑම් වලින් පීඩාවට පත් පුද්ගලයින් සඳහා වන්දි යාන්ත්‍රණ හඳුනා ගැනීම.

2. පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණය ක්‍රියාත්මක කිරීම

පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණයේ පරමාර්ථය වනුයේ (i) ව්‍යාපෘති හිමිකරු විසින් ගනු ලැබූ පාරිසරික හා සමාජීය බැඳීම් සපුරා ඇත්දැයි තහවුරු කර ගැනීම, (ii) ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන පාරිසරික හා සමාජීය ගැටලු පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දීම, සියල්ලටත් වඩා එහි බලපෑම් සහ (iii) ව්‍යවහාරික අවම කිරීමේ පියවරවල කාර්යක්ෂමතාව විශ්ලේෂණය කිරීමයි.

ව්‍යාපෘතියේ අධීක්ෂණය තුළ අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවල සාර්ථකත්වය තක්සේරු කිරීමට සහ අවශ්‍ය නම් නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට මෙම තොරතුරු මගින් හැකියාව ලැබේ. ESIA වාර්තාවේ තක්සේරු කර ඇති බලපෑම් හා ESMP හි විස්තර කර ඇති අවම කිරීමේ පියවරයන්ට සාපේක්ෂව ESMP විසින් අධීක්ෂණ අරමුණු සහ නිරවද්‍ය අධීක්ෂණ ක්‍රම නිර්වචනය කරයි.

- මෙම කොටස සමන්විත වන්නේ: තාක්ෂණික විස්තර සහිත පසු විපරම් වර්ග, දර්ශක, අධීක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග, අදාළ වන ස්ථාන, මැනීමට පරාමිතීන්, අවශ්‍ය ක්‍රම, සාම්පල ගත යුතු ස්ථාන, මිනුම් වාර ගණන, කාලසීමාව, හඳුනාගැනීමේ සීමාව (අදාළ වන විට), සහ නිවැරදි කිරීමේ පියවරයන්ගේ අවශ්‍යතාවය පෙන්නුම් කරන අංගයන් අර්ථ දැක්වීම යන කොටස් වලිනි.
- ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳ විස්තරය: අධීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටි, අධීක්ෂණ වාර්තා කෙටුම්පත් කිරීම (නිතිපතා අධීක්ෂණය, අනතුරු ආකෘති), අවශ්‍ය සංවිධානය පිළිබඳ අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. මෙහි පරමාර්ථය වන්නේ (i) නිශ්චිත අවම කිරීමේ පියවරයන් අවශ්‍ය වන කොන්දේසි ඉක්මනින් හඳුනා ගැනීම සහ (ii) ලබා ඇති ප්‍රගතිය සහ මෙම ක්‍රියාමාර්ගවල රාමුව තුළ ඇති ප්‍රතිඵල පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දීමයි.

3. ප්‍රදේශය වසා දැමීම / ව්‍යාපෘති නැවැත්වීම

ව්‍යාපෘතියකට සීමිත කාල සීමාවක් ඇති විට හෝ එකී ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය වැසෙන විට, ව්‍යාපෘති කාලය අවසානයේදී, ප්‍රදේශ වැසීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ESMP විසින් සපයයි.

එමගින්;

- මෙම නැවැත්වීමේ / වසා දැමීමේ තාක්ෂණික හා මෙහෙයුම් කොන්දේසි,
- ප්‍රදේශ පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ කොන්දේසි (උදාහරණයක් ලෙස ගල්වලවල්, පතල්), ඉවත් කිරීම, කඩා ඉවත් කිරීමේ උපකරණ, ගොඩනැගිලි....
- සේවකයින් වෘත්තීය වශයෙන් නැවත ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි විස්තර කරනු ලබයි.

4. ආයතනික ක්‍රියා පටිපාටිය

ESMP මඟින් වැඩ කටයුතු අතරතුරදී හෝ ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීමෙන් පසු අවම කිරීම සහ අධීක්ෂණ පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආයතනික විධිවිධාන පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක විස්තරයක් ලබා දෙයි. මෙම ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකිව යුත්තේ කවුරුන්ද (ආයතන හෝ පුද්ගලයින්) පිළිබඳ නිශ්චිත තොරතුරු සපයයි, උදාහරණයක් ලෙස මෙහෙයුම්, අධීක්ෂණය, අයදුම්පත් පරීක්ෂා කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම පසු විපරම් කිරීම, නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග, මූල්‍යකරණය, වාර්තා කෙටුම්පත් කිරීම සහ කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව මෙයට අයත් වේ.

අදාළ වන විට, ESMP මඟින් පහත සඳහන් විෂයයන් ආවරණය කරයි: අ) තාක්ෂණික සහාය: ආ) ප්‍රසම්පාදනය සහ ඇ) සේවාදායකයා විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනික ක්‍රම.

සංවිධානය සහ හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වන යෝජනා ESMP හි ඉදිරිපත් කළ හැකිය. ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සුදුසු පාලනයක් සහතික කිරීම සඳහා බාහිර විශේෂඥතාවයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රවර්ධනය කළ හැකිය.

5. කාර්ය සාධනය සහ පිරිවැය තක්සේරු කිරීම සඳහා දින දර්ශනය

එක් එක් තේමා තුන සඳහා (දූෂණය අවම කිරීම, පරිසර අධීක්ෂණය සහ ආයතනික ක්‍රියා පටිපාටි) සඳහා, ESMP විසින්:

- අවම කිරීමේ පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ සහ ඒවායේ උපලේඛනගත කිරීම සහ ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලසුම් සමඟ ඔවුන්ගේ සම්බන්ධීකරණය පෙන්වුම් කරන දින දර්ශනයක්,
- ආයෝජන සහ ක්‍රියාකාරී පිරිවැය තක්සේරු කිරීම,
- ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල්වල ආරම්භය.

ඇමුණුම 6 - නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව

1. හැඳින්වීම

මෙම නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව (ආර්පීඑම්), IE සහ IE හි හවුල්කාර ආයතන, සහ උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් සහ උපදේශකයින්, ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩලය ඇතුළු ප්‍රතිලාභීන් සහ අදාළ පාර්ශව විසින් අනුගමනය කළ යුතු ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ස්වේච්ඡාවෙන් නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳ නැවත පදිංචි කිරීමේ පරීක්ෂණ, තක්සේරු කිරීම්, ආයතනික විධිවිධාන සහ ක්‍රියාවලීන් පිළිබඳ මග පෙන්වීමක් සපයයි. GCF සහ AFD, බලයලත් ආයතනයක් ලෙස, ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති නිසා ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ඉඩම් පරිහරණය සීමා කිරීම ඉඩම් භාවිතා කරන්නන්ට සහ ප්‍රජාවන්ට අහිතකර බලපෑම් ඇති කළ හැකි බවට ප්‍රමාණවත් පිළිගැනීමක් ලබා දේ.

GCF අන්තර්වාර ආරක්ෂණ, විශේෂයෙන් IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිති 5, ස්වේච්ඡාවෙන් නැවත පදිංචි කරවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති වන අවදානම් ආමන්ත්‍රණය කිරීම හා අවම කිරීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන් නියම කරයි. මෙම ලේඛනයේ භාවිතා කර ඇති “ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ, භෞතික විස්ථාපනය (නැවත පදිංචි කිරීම හෝ නවාතැන් අහිමි වීම) සහ වත්කම් අහිමි වීම හෝ ආදායම් අහිමිවීමට තුඩු දෙන වත්කම් වලට ප්‍රවේශ වීම සීමා කිරීම ඇතුළු ව්‍යාපෘති මගින් සිදුවන අවතැන්වීම් වලට සෘජුව හෝ වක්‍රව බලපානු ලබන ආර්ථික විස්ථාපනයයි. භෞතික හෝ ආර්ථික අවතැන්වීමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ ඉඩම් පරිහරණය සීමා කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හෝ විරෝධය දැක්වීමට පුද්ගලයන්ට හෝ ප්‍රජාවන්ට අයිතියක් නොමැති වීම, ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම සිදු වේ. (I) නීත්‍යානුකූලව අත්පත් කර ගැනීම හෝ ඉඩම් පරිහරණයට තාවකාලික හෝ ස්ථිර සීමා කිරීම් සහ (ii) විකිණුම්කරු සමඟ සාකච්ඡා අසාර්ථක වුවහොත් ගැනුම්කරුට ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ ඉඩම් පරිහරණය සඳහා නීතිමය සීමාවන් පැනවිය හැකි සාකච්ඡා කරන ලද නැවත පදිංචිය සිදුවන අවස්ථාවලදී මෙම ක්‍රියාවලිය සිදුවේ.

බොහෝ ප්‍රතිලාභීන් මෙන්ම, IE පුද්ගලික අංශයේ සංවිධාන වන බැවින්, කැමැත්තෙන් විකුණන්නාට කැමති ගැණුම් ක්‍රියාවලියක් යටතේ වෙළඳපල ගනුදෙනුවක් හරහා ඉඩම් අවශ්‍යතා අත්පත් කර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එවැනි අත්පත් කර ගැනීමක් සඳහා කැමැත්තෙන් විකිණුම්කරු කැමති ගැණුම් ක්‍රියාවලියක් සොයා ගැනීම සඳහා සුදුසු මට්ටමේ කඩසරකමක් AFD සහ IE විසින් සිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ස්වේච්ඡා නොවන ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම, උප ව්‍යාපෘති සඳහා පොදු වසම් යටතේ ඉඩම් ඇතුළු ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ පරිශීලකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් විධිවිධාන මගින් ප්‍රජාවන් විසින් භාවිතා කරනු ලබන ඉඩම් අත්පත් කරගැනීම යටතේ සිදුවිය හැකිය.

ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචිවීම වළක්වා ගැනීමට වැඩසටහන උත්සාහ කරන අතර, ඒහිදී නිශ්චිත ඉඩම් අවශ්‍ය වන අවස්ථා තිබිය හැකිය. උප ව්‍යාපෘති සඳහා නිශ්චිත ඉඩම් අවශ්‍ය බව හඳුනාගෙන තිබේ නම් හෝ සීමාවන් නිසා ඉඩම් සඳහා ඇති විකල්ප සීමිත වන අතර, සාකච්ඡා විසඳුමක් සාර්ථක නොවන්නේ නම්, මෙම නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව (RPF) යටතේ ස්වේච්ඡාවෙන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ අවශ්‍යතා ක්‍රියාත්මක කෙරේ. ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම ද ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස වළක්වා ඇති නමුත්, ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සහ වනාන්තර වැනි පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රවේශය සීමා කර ඇති හෝ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපායන්ට බලපාන අවස්ථාද, තිබිය හැකිය.

ස්වේච්ඡා නොවන ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (RAP) සකස් කිරීම RPF විසින් නියම කරයි. එමෙන්ම, ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කරවීම සඳහා භෞතික හා ආර්ථික අවතැන්වීම් ඇතුළත් විය හැකි, ප්‍රමුඛ බලප්‍රදේශ මූලධර්මය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම ඇතුළත් වේ. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හැරුණු විට ව්‍යාපෘති කටයුතුවලින් සිදුවන අහිතකර ආර්ථික, සමාජීය හෝ පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ අනෙකුත් සියලුම අවස්ථාවන්හිදී, පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් තක්සේරුකරණයේ කොටසක් ලෙස සමාජ තක්සේරුකරණ ක්‍රියාවලිය තුළින් එවැනි බලපෑම් වළක්වා ගැනීම, අවම කිරීම, අවම කිරීම හෝ වන්දි ලබා දීම සිදු කරනු ලබයි. උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් සහ IE විසින් මෙම රාමුවේ මූලධර්ම හා අවශ්‍යතා මෙන්ම ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳ AFD සහ GCF හි ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන් වෙත යොමු කරනු ඇත. රටේ ක්‍රමයට අනුව, පුද්ගලික ඉඩමක් සඳහා, කැමැත්තෙන් විකුණන්නෙකු සහ කැමැත්තෙන් ගැනුම්කරුවන්ගේ ප්‍රවේශයක් හෝ අන්‍යෝන්‍ය ගිවිසුමක් අදාළ කරගත හැකිය. එම සීමාවට ඉහළින් සහ / හෝ ඉඩමට පුද්ගලික අයිතියක් නොමැති වීම, ප්‍රමුඛ වසම් මූලධර්මය යටතේ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. මෙම ප්‍රවේශයට භෞතික හා ආර්ථික විස්ථාපනය සම්බන්ධ විය හැකිය. RPF හි සාකච්ඡා කර ඇති සම්මත ක්‍රියාපටිපාටි ඕනෑම පශ්චාත් ව්‍යාපෘති අවධියක ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා, ගවේෂණ අවධියෙන් පසුව GREM සහ හි TOR හි මාර්ගෝපදේශ හා වෙනත් ප්‍රතිඵල සමඟ ඒකාබද්ධ කෙරේ.

ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කරවීම පිළිබඳ ආරක්ෂණයේ සමස්ත අරමුණු පහත දැක්වේ:

- a) සියළුම ශක්‍ය විකල්ප ව්‍යාපෘති සැලසුම් ගවේෂණය කළ හැකි හෝ අවම කළ හැකි ස්ථානවල ස්වේච්ඡා නොවන නැවත පදිංචි කිරීම වළක්වා ගත යුතුය;
- b) නැවත පදිංචි කරවීම වළක්වා ගත නොහැකි නම්, නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු තිරසාර සංවර්ධන වැඩසටහනක කොටසක් ලෙස සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. උදාහරණ ලෙස, ව්‍යාපෘතිය මගින් අවතැන්වූවන්ට ව්‍යාපෘති ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් සම්පත් සැපයීම. ව්‍යාපෘතිය මගින් අවතැන්වූවන්ට අර්ථවත් ලෙස උපදෙස් දිය යුතු අතර නැවත පදිංචි කිරීමේ වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහභාගී වීමට අවස්ථාව ලබා දිය යුතුය; සහ
- c) අවතැන්වූවන්ට ඔවුන්ගේ ජීවනෝපායන් සහ ජීවන තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීමට හෝ අවම වශයෙන් ඒවා යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට, සැබෑ ලෙසම, අවතැන් වීමට පෙර මට්ටම්වලට හෝ ව්‍යාපෘති ආරම්භයට පෙර පැවති මට්ටම්වලට වඩා වැඩි යමක් ලබා දීමට උත්සාහ කළ යුතුය.

ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර, IE හි, හවුල්කාර අතරමැදියන් සහ උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් සමාජ තක්සේරුකරණයේ පහත දැක්වෙන ප්‍රවේශයන් සහ ක්‍රමවේදයන් තහවුරු කිරීම සිදු කරනු ලබයි;

- i. ස්වේච්ඡාවෙන් නැවත පදිංචි කිරීමෙන් වැළැක්වීම, සහ වැළැක්විය නොහැකි නම්, එහි ඇති විය හැකි බලපෑම් අවම කිරීම;
- ii. ස්වේච්ඡාවෙන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කරවීම මගින් PAP මත සහ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපායන් කෙරෙහි ඇති විය හැකි සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම් තක්සේරු කිරීම;
- iii. බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සහ ඔවුන්ගේ හිමිකම් හඳුනා ගැනීම;
- iv. ස්වේච්ඡා නොවන ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කරවීම සකස් කිරීම හා සැලසුම් කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමේ හා සහභාගී වීමේ පැහැදිලි ක්‍රියාවලියක් තිබේ නම්, ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ ජනතාව වෙත තොරතුරු බෙදා හැරීම;
- v. අහිමි වූ වත්කම් සඳහා පූර්ණ ආදේශන පිරිවැයකින් වන්දි ගෙවීම;
- vi. නැතිවූ වත්කම් සඳහා අවිධිමත් / නීති විරෝධී ඉඩම් භාවිතා කරන්නන්ට වන්දි ගෙවීම සහ අවශ්‍ය නම් වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යාම සඳහා සහාය ලබා දීම;
- vii. ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට පෙර පවරා ගත් ඉඩම් සඳහා වන්දි ගෙවීම සහ නෛතික ප්‍රවේශය ලබා ගැනීම;
- viii. නිශ්චල දේපලක් නොමැති පුද්ගලයින් ඇතුළු අවදානම් කණ්ඩායම් සඳහා තොරතුරු සැපයීම සහ විශේෂ ආධාර වැඩසටහන් සකස් කිරීම; හා RPFට අනුකූලව දුක්ගැනවිලි විසඳීම සහ අධීක්ෂණය සඳහා සැලසුම් සැපයීම සහ සකස් කිරීම.

2. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති

ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති AFD සහ IEs විසින් තක්සේරු කරනු ඇත. මෙමගින් රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති අතර සංසන්දනයක් හා පරතරයන් අතර තක්සේරුවක් සහ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හා ස්වේච්ඡාවෙන් නැවත පදිංචි කරවීමට අදාළ GCF සහ AFD ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන්, ප්‍රතිපත්ති හා අවශ්‍යතාවන්හි යම් පරතරයන් සහ උප ව්‍යාපෘතිවල ක්‍රියාත්මක වන පරතරය පිරවීමේ පියවර හඳුනා ගනී. සංසන්දනය මගින් උප ව්‍යාපෘති විසින් අනුගමනය කළ හැකි වඩාත්ම දැඩි පියවර සහ ප්‍රවේශයන් ද හඳුනා ගනී.

ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හා නැවත පදිංචි කරවීමේදී සුපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතා, වන්දි ගෙවීමේ සුදුසුකම්, තක්සේරු කිරීම, අවතැන්වූවන්ට ඉඩම් හෝ දේපළ සඳහා විධිමත් සේවා කාලයක් නොමැතිව පිළියම් කිරීම, පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශනය සඳහා වන අවශ්‍යතා, රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති හා ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන් අතර සැසඳීම සහ දුක්ගැනවිලි විසඳීම මෙමගින් සැලකිල්ලට ගනු ඇත. IE සහ ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් ප්‍රධාන වශයෙන් පෞද්ගලික අංශයක් වන බැවින්, ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය අදාළ ජාතික රෙගුලාසිවලට මෙන්ම මෙම ESF හි විස්තර කර ඇති පරිදි GCF අන්තර්වාර ESS ප්‍රමිතීන්ගේ (IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිය 5) මූලධර්ම හා අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වේ. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම නිසා සිදුවන අහිතකර සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම් සහ ස්වේච්ඡා නොවන අත්පත් කරගැනීම් හරහා ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ හෝ බදු දීමේ ක්‍රියාවලිය හොඳ විශ්වාසයකින් යුතුව සාකච්ඡා කළ යුතුය.

3. ස්වේච්ඡා නොවන අත්පත් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු

උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධනයේ කොටසක් ලෙස, උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් සහ IE විසින්, පවත්නා ඉඩම් හිමිකම් සහ ඉඩම් පරිහරණය ඇතුළු ඉඩම් අවශ්‍යතා පිළිබඳ තොරතුරු සැපයීම සිදු කරන අතර, ESS සහ IE විසින් තොරතුරු සමාලෝචනය කර ESS ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීමට බාධා වන යම් යම් තත්ත්වයන් තිබේ නම් විකල්ප සහ පිළියම් තීරණය කරනු ඇත. AFD සහ IE තක්සේරු කිරීම හෝ නිසි උද්යෝගය සඳහා පහත තොරතුරු සහ ලියකියවිලි ඇතුළත් වේ:

- ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේදී හෝ අත්පත් කර ගැනීමේ තාවකාලික හා ස්ථිර බලපෑම් තක්සේරු කිරීම සහ බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් / කුටුම්භ වර්ග, බලපෑමට ලක් වූ ඉඩම් / බිම් කොටස්, / බිම් කොටස් ප්‍රතිශතය, අත්පත් කර ගැනීමට පෙර සහ පසු ඉඩම් පරිහරණය, පූර්ව ඉඩම් පරිහරණය සහ අයිතිකරුවන් සංඛ්‍යාව;
- අවතැන් වූවන්ගේ ජීවනෝපායන් කෙරෙහි වන අහිතකර බලපෑම් අවබෝධ කර ගැනීම සහ ඔවුන්ගේ ආදායම් පාඩු පියවා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිස්ථාපන ක්‍රියාමාර්ග සැපයීම සඳහා බලපෑමට ලක් වූ කුටුම්භයන්ගේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් ලේඛනගත කිරීම;
- සම්පූර්ණ තාවකාලික හා ස්ථිර ඉඩම් අහිමිවීම, බෝග නැතිවීම, ඵලදායී ගස් නැතිවීම, පදිංචිය අහිමි වීම සහ ව්‍යාපාර අහිමි වීම මත සම්පූර්ණ ප්‍රතිස්ථාපනය සඳහා යන පිරිවැය තක්සේරු කිරීමේ හා වන්දි ප්‍රමිතීන්;
- ඉඩම් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රදේශ විස්තර කිරීම, අදාළ නම්, සහ
- පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය, දුක්ගැනවිලි විසඳීම සහ අධීක්ෂණය සැපයීම.

ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා අදාළ සාධකයන් හඳුනා ගැනීමේ අනුකෘතිය පහත පරිදි වේ: ප්‍රේරකය	උපකරණ
කැමැත්තෙන් මිලදී ගන්නෙකු, කැමති විකුණුම්කරුවෙකු හෝ වෙළඳපොළ ගනුදෙනු විධිවිධානයක් හරහා ස්වේච්ඡාවෙන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම.	උපකරණයක් අවශ්‍ය නොවේ ඉඩම් හිමියන්ගේ ලැයිස්තුව, ඉඩම් ප්‍රමාණය, උපදේශන කාලය, විකුණුම් ගිවිසුම් සහ ඉන්වොයිස් පත්‍රිකා ලේඛනගත කර ඇත.
උප ව්‍යාපෘතියක් වත්කම් සඳහා බලපාන අතර, නමුත් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ නැවත පදිංචි කිරීම හා සම්බන්ධ නොවේ.	පාරිසරික හා සමාජ තක්සේරුකරණයේ තීරණය කර ඇති අතර, උප ව්‍යාපෘතියේ ESMP සමඟ සංස්ථාගත කර ඇත
උප ව්‍යාපෘතියක් සඳහා ස්වේච්ඡාවෙන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම 200 කට වඩා අඩු පිරිසකට බලපාන විට, කුටුම්භවල ඵලදායී වත්කම් වලින් 10% කට වඩා අඩු ප්‍රමාණයක් බලපානු ඇති අතර / හෝ භෞතිකව නැවත ස්ථානගත කිරීම සම්බන්ධ නොවේ.	සංක්ෂිප්ත නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (ARAP) සහ / හෝ ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ සැලැස්ම (LRP)
උප ව්‍යාපෘතියක් සඳහා ස්වේච්ඡාවෙන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම 200 කට වැඩි පිරිසකට බලපාන විට, කුටුම්භ ඵලදායීතාවයෙන් 10% කට වඩා බලපාන විට වත්කම් සහ / හෝ භෞතික නැවත ස්ථානගත කිරීම සම්බන්ධ වේ.	පුළුල් RAP සහ / හෝ ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ සැලැස්මක්

පොදු ඉඩම් වලින් තෙවන පාර්ශ්වයන් ස්වේච්ඡාවෙන් නැවත පදිංචි කරවීම අවශ්‍ය වන උප ව්‍යාපෘති, උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් RAPs සහ / හෝ LRPs සංවර්ධනය කරන අතර ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර අනුමැතිය සඳහා IE සහ AFD වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සිදුවේ.

නැවත පදිංචි කිරීමේ සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක විස්තරයක් RAP හි ඇතුළත් වේ. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ හා වන්දි ගැටළු වල විශාලත්වය හා සංකීර්ණත්වය සමඟ RAP හි තොරතුරු විෂය පථය හා මට්ටම වෙනස් වේ. මෙම ලේඛනයට ඇමුණුම 6 මගින් RAP හෝ LRP හි දළ සටහනක් සපයන අතර, RAPs උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් අනාවරණය කර ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

4. සාකච්ඡා කරන ලද ඉඩම් නිරවුල් කිරීම / ස්වේච්ඡා ගනුදෙනුව

සාකච්ඡා කරන ලද ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ ස්වේච්ඡා ගනුදෙනු ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා වඩාත් සුදුසු ක්‍රමය වනු ඇත. ඉඩම් අයිතිකරුවන්ගේ ඉඩම් විකිණීම හෝ බදු දීමට ඇති කැමැත්ත මත පදනම්ව තෝරාගත් ඉඩම් ප්‍රදේශ පිළිබඳ සමහර සාකච්ඡා උප ව්‍යාපෘතිවල පිහිටි සහ ආධාරක යටිතල පහසුකම් පදනම් වේ. IEs සහ හවුල්කාර ආයතන විසින් සාකච්ඡා කරන ලද ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම / ස්වේච්ඡා ගනුදෙනු සඳහා මූලධර්ම අදාළ කර ගන්නා අතර, එයට පහත තොරතුරු ඇතුළත් වේ.,

- ඉඩම් හා වත්කම් සඳහා නෛතික හිමිකමක් නොමැති අය ඇතුළුව ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සමඟ අර්ථවත් උපදේශන;
- ආදේශන පිරිවැයට ඉඩම් සහ අනෙකුත් වත්කම් සඳහා සාධාරණ මිලක් ලබා දීම. ඉඩම් ගනුදෙනුව සඳහා ආදායම් බදු අඩු කිරීම ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සමඟ විවෘතව සන්නිවේදනය කර එකඟ වනු ඇත;
- පාර්ශ්වයන්ගේ තොරතුරු අසමමිතිය හා කේවල් කිරීමේ බලය අවම කිරීම සඳහා පීඩනයෙන් හා ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සමඟ බලහත්කාරයෙන් තොරව සාකච්ඡා කිරීමේ විනිවිදභාවය. සාකච්ඡා හා බේරුම්කරණ ක්‍රියාවලිය ලේඛනගත කිරීම සහ වලංගු කිරීම සඳහා ස්වාධීන බාහිර පාර්ශ්වයක් විසින් සිදු කරනු ලබයි. ඉඩම් පරිත්‍යාගවල ස්වේච්ඡා ස්වභාවය පිළිබඳ සත්‍යාපනය (නිදසුනක් වශයෙන්, නොතාරිස් කරන ලද හෝ සාක්ෂි දුන් ප්‍රකාශ) ඉඩම් විකිණීම හෝ බද්දට ගැනීම එක් එක් පුද්ගලයාගෙන් ලබා ගත යුතුය.

විකුණුම්කරු කැමති සහ ගැනුම්කරු කැමති යන ප්‍රවේශය භාවිතා කරමින් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා, උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම ලේඛනගත කිරීම සඳහා පහත කරුණු අඩංගු විය යුතුය.

බලපෑමට ලක් වූ ඉඩම් හිමියන්ගේ ලැයිස්තුව සහ අත්පත් කරගත් ඉඩම් ප්‍රමාණය, වත්කම්වල වටිනාකම තීරණය කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය, උපදේශන හා සාකච්ඡා කිරීමේ කාලය සහ බලපෑමට ලක් වූ ඉඩම් හිමියන්ට ලබා දෙන වන්දි මුදල.

5. බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සඳහා සුදුසුකම් නිර්ණායක සහ වෙන්කරන දිනයන්

මෙම ක්‍රියා රාමුවෙහි අරමුණු සඳහා, ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයෙකු සඳහා සුදුසුකම් පහත විස්තර කෙරේ.

- ගවේෂණ කටයුතු හේතුවෙන් වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ ඉඩම් පරිහරණය වෙනස් කිරීම හේතුවෙන් අහිතකර ලෙස පීඩාවට පත් වූ ඕනෑම පුද්ගලයෙකු හෝ නිවසක්;
- අනතුරට ලක්විය හැකි කාන්තාවන්, අනාථ පිරිස්, කම්කරුවන්, ගෝත්‍රික ප්‍රජාවන් සහ දුර්වැසියන්
- ව්‍යාපෘතිය මගින් අත්පත් කර ගත යුතු භූමියේ ජීවනෝපාය මත පදනම්ව දරිද්‍රතා කණ්ඩායම්, භුක්තික අයිතිය ඇති මිනිසුන්; හා
- උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයාගේ තෘප්තිය සඳහා බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයෙකු ලෙස ඔහුගේ / ඇයගේ අයිතිය සනාථ කර ස්ථාපිත කළ හැකි සහ IEs සහ AFD සමඟ එකඟ වූ පුද්ගලයෙකු;

වන්දි සහ / හෝ නැවත පදිංචි කිරීමේ ආධාර සඳහා සුදුසුකම් සඳහා වන අවසන් දිනය වත්කම් සංගණනයේ / ඉන්වෙන්ටරියේ අවසාන දිනය වන්නේය. එකී අවසන් දිනය වගකිවයුතු ආයතන, ප්‍රජා වැඩිහිටියන් සහ නායකයින් හරහා බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් / ප්‍රජාවන්ට දැනුම් දෙනු ලැබේ.

6. හිමිකම්

GCF හි ESS ආරක්ෂණ සඳහා තාවකාලික ආධාරවලට අමතරව ආදේශන වටිනාකමින් වන්දි ගෙවිය යුතුය. ඉඩම හා සමාන වටිනාකමක් හා පහසුකම් සහිතව මෙකී අනුකූලතාවය සිදු වේ. ජීවනෝපාය වත්කම් සමාන වටිනාකම් සහිතව ආදේශ කර ලබාදෙනු ලැබේ. ඒ අනුව, හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම අමතර ආධාරක යාන්ත්‍රණ මගින් ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීම සහතික කෙරේ. ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින්ට පහත දැක්වෙන පරිදි හිමිකම් පත්‍රිකාවේ විස්තර කර ඇති පරිදි වටිනාකම් වන්දි, පුනරුත්ථාපන සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ සහාය හිමිවේ.

අලාභ වර්ගය	ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයන්	වන්දි හිමිකම්
ස්ථිර කෘෂිකාර්මික ඉඩම් අහිමි වීම	හිමිකරු: නෛතික හිමිකම් / ඉඩම් අයිතිය ලියාපදිංචි කර ඇති පුද්ගලයා / කණ්ඩායම (රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති යටතේ සම්ප්‍රදායික හා සාම්ප්‍රදායික අයිතිවාසිකම් ඇතුළුව)	සම්පූර්ණ ප්‍රතිස්ථාපන පිරිවැය සහ නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාව .
	කුලී නිවැසියා	ඉහත භූමි වත්කම් සහ නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාව සඳහා මුදල් වන්දි. හිමිකරු / කුලී නිවැසියන්ගේ ගිවිසුම් අදාළ වේ
	අනවසරයෙන් / අවිධිමත් හෝ නිල නොවන ඉඩම් භාවිතා කරන්නන්	ඉහත භූමි වත්කම් හා නැවත ස්ථානගත කිරීම සඳහා මුදල් වන්දි දීමනාව
ස්ථිර වාසස්ථාන ඉඩම් අහිමි වීම	හිමිකරු: නෛතික හිමිකම් / ඉඩම් අයිතිය ලියාපදිංචි කර ඇති පුද්ගලයා / කණ්ඩායම (රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති යටතේ සම්ප්‍රදායික හා සාම්ප්‍රදායික අයිතිවාසිකම් ඇතුළුව)	සම්පූර්ණ ප්‍රතිස්ථාපන පිරිවැය සහ නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාව
	කුලී නිවැසියා	නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාව
	අනවසරයෙන් / අවිධිමත් හෝ නිල නොවන ඉඩම් භාවිතා කරන්නන්	නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාව
ස්ථිර වාණිජ ඉඩම් අහිමි වීම	හිමිකරු: නෛතික හිමිකම් / ඉඩම් අයිතිය ලියාපදිංචි කර ඇති පුද්ගලයා / කණ්ඩායම (රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති යටතේ සම්ප්‍රදායික හා සාම්ප්‍රදායික අයිතිවාසිකම් ඇතුළුව)	පූර්ණ ආදේශන පිරිවැය සහ නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාව සහ තාවකාලික ආදායම් අහිමිවීම සඳහා වන්දි
	අනවසරයෙන් / අවිධිමත් හෝ නිල නොවන ඉඩම් භාවිතා කරන්නන්	නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාව, තාවකාලික ආදායම් අහිමිවීම සඳහා වන්දි
තාවකාලික ඉඩම් අහිමි වීම	හිමිකරු: නෛතික හිමිකම් / ඉඩම් අයිතිය ලියාපදිංචි කර ඇති පුද්ගලයා / කණ්ඩායම (රටේ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති යටතේ සම්ප්‍රදායික හා සාම්ප්‍රදායික අයිතිවාසිකම් ඇතුළුව)	කුලියසඳහා මුදල් වන්දි, හෝ, වෙළඳපොළ ඉඩම් වටිනාකමෙන් 1/10 ට සමාන බිම් කොටසක පුනරුත්ථාපනය කිරීම.
	කුලී නිවැසියන් / අවිධිමත් හෝ නිල නොවන ඉඩම් භාවිතා කරන්නන්	ඉඩම් අතර බෙදා ඇති වෙළඳපල ඉඩම් වටිනාකමෙන් 1/10 ට සමාන මුදල් වන්දි
නේවාසික ගොඩනැගිලි අහිමිවීම	හිමිකරු: නෛතික හිමිකම් / ඉඩම් අයිතිය ලියාපදිංචි කර ඇති පුද්ගලයා / කණ්ඩායම	ක්ෂයවීම් / ගනුදෙනු පිරිවැය සහ ඉවත් කරන ලද ද්‍රව්‍ය සහ නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාවකින් තොරව වෙළඳපල මිල මත පදනම්ව ආදේශන වටිනාකමකින් නේවාසික ගොඩනැගිල්ලකට මුදල් වන්දි. අර්ධ බලපෑම් මගින් ගොඩනැගිල්ලේ බලපෑමට ලක් වූ කොටසෙහි වන්දි සහ පූර්ව ව්‍යාපෘති ප්‍රමිතියට පැමිණීම සඳහා අලුත්වැඩියා කිරීම.

	සංගණනයේදී හඳුනාගෙන ඇති නේවාසික ගොඩනැගිලිවල කුලී නිවැසියන් / දුර්වලයින්.	පහත පරිදි නැවත ස්ථානගත කිරීම සහ දැඩි බලපෑම් සඳහා දීමනා.
වෙළඳ සහ නේවාසික නොවන ගොඩනැගිලි / වත්කම් නැතිවීම	වාණිජ හෝ නේවාසික නොවන ගොඩනැගිලි හිමිකරුවන් / වත්කම් ලියාපදිංචි කිරීම හෝ සංගණනයේදී හඳුනාගෙන ඇති අය	ක්ෂයවීම් / ගනුදෙනු පිරිවැය සහ ඉවත් කරන ලද ද්‍රව්‍ය සහ නැවත ස්ථානගත කිරීමේ දීමනාවකින් තොරව වෙළඳපල මිල මත පදනම්ව ආදේශන වටිනාකමකින් නේවාසික ගොඩනැගිල්ලකට මුදල් වන්දි. අර්ධ බලපෑම් මගින් ගොඩනැගිල්ලේ බලපෑමට ලක් වූ කොටසෙහි වන්දි සහ පූර්ව ව්‍යාපෘති ප්‍රමිතියට පැමිණීම සඳහා අලුත්වැඩියා කිරීම.
	සංගණනයේදී හඳුනාගෙන ඇති වාණිජ හෝ නේවාසික නොවන ගොඩනැගිලි / වත්කම්වල කුලී නිවැසියන් / දුර්වලයින්	පහත පරිදි නැවත ස්ථානගත කිරීම සහ දැඩි බලපෑම් සඳහා දීමනා..
බෝග පාඩු	බෝග අයිතිකරුවන්	අවසාන බෝග අස්වැන්න ලබාගැනීම පෙර දැන්වීම. නැතිවූ බෝගවල වෙළඳපල වටිනාකමට සමාන මුදල් වන්දි සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මත පදනම්ව බීජ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව.
ශාක පාඩු	ශාක අයිතිකරුවන්	අවසාන ශාක අස්වැන්න ලබාගැනීම පෙර දැන්වීම. ඉවත් කිරීමේ ද්‍රව්‍ය නොමිලේ ලබා දීම. නැතිවූ ගසෙහි වර්ගය, වයස සහ ඵලදායී වටිනාකම මත සමාන මුදල් වන්දි සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මත පදනම්ව බීජ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව. .
අදායම් අහිමි වීම	සියලුම ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින්, සියලු ආදායම් (රැකියා, ව්‍යාපාර)	ස්ථිර බලපෑම් සඳහා, මුදල් වන්දි. තාවකාලික බලපෑමක් සඳහා, ව්‍යාපාර හෝ රැකියා නැවැත්වීමේ මාස ගණන සඳහා ශුද්ධ ආදායම හෝ වැටුප සඳහා මුදල් වන්දි. එකී තක්සේරු කිරීම ලේඛනගත සාක්ෂි හෝ වාචික සාක්ෂි සහ තහවුරු කිරීම මත පදනම් විය යුතුය. අවම වශයෙන් රජය විසින් නියම කරන ලද අවම වැටුප වනු ඇත

ප්‍රජා ගොඩනැගිලි හෝ පොදු යටිතල පහසුකම් පාඩු (ආගමික හා රාජ්‍ය සේවා ව්‍යුහයන් ඇතුළුව)	අදාළ අධිකාරියේ නායකත්වය තුළ මහජනතාව	ප්‍රජාව සමඟ සාකච්ඡා කර නැතිවූ කොටස් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම. පිළිගත් ඕනෑම නව අවශ්‍යතාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඔවුන්ගේ පූර්ව ව්‍යාපෘති කාර්යයන් සපුරාලීම සඳහා ඔවුන් සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතිස්ථාපනය හෝ පුනරුත්ථාපනය කරනු ලැබේ.
දැඩි බලපෑම් සඳහා දීමනා ලබාදීම. ඉඩම් හිමිකාරීත්වයෙන් සියයට 10 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් පීඩාවට පත් වූ අය වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යාම සහ පුනරුත්ථාපන ආධාර	අවිධිමත් පදිංචිකරුවන් සහ නැවත පදිංචිකරුවන් වූ කුලී නිවැසියන් ඇතුළුව දැඩි ලෙස පීඩාවට පත් සියලුම PAP	දැඩි ඉඩම් බලපෑම් සඳහා, වසරක කාලයක් සඳහා ඉඩමේ වෙළඳපල වටිනාකමට සමාන අතිරේක දීමනාවක්. වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යන අයට පුනරුත්ථාපන දීමනාවක්
නැවත ස්ථානගත කිරීම සඳහා දීමනාව (ප්‍රවාහන හා සංක්‍රමණ වියදම්)	ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක් වූ සියලු පුද්ගලයන්	ප්‍රවාහන වියදම් සහ ජීවනෝපාය වියදම් නීතියෙන් තීරණය කරන ලද හෝ එකඟ වූ කාලයක් දක්වා ආවරණය කිරීම සඳහා අරමුදල් සැපයීම.
විශේෂයෙන් අවදානමට ලක්විය හැකි මිනිසුන් සඳහා දීමනා	විශේෂයෙන් අවදානමට ලක්විය හැකි 'තනි මාපියෙකු, කාන්තාවක් හෝ වැන්දඹුවක් විසින් මෙහෙයවනු ලබන කුටුම්භ සහ; අලුත් උපන් දරුවෙකු සිටින කාන්තාවක් හෝ ගර්භනී කාන්තාවක් ඇතුළත් වේ;	මාස 6 ක සාමාන්‍ය වාර්ෂික වැටුපකට සමාන දීමනාවක් සහ ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත රැකියාවන්හි ගෘහස්ථ පවුලේ සාමාජිකයෙකු සඳහා රැකියා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දීම.
	අනපේක්ෂිත බලපෑම්	මෙම RPF හි මූලධර්ම මත පදනම්ව, RAP හි ලේඛනගත කර අවම කිරීම හෝ වන්දි ලබා දෙනු ඇත.

7. සත්‍යාපනය

ESF සහ RPF සමඟ අනුකූල වීම සහ AFD සහ GCF ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන් සමඟ, තමන්ගේම ක්‍රියාදාමයන් හරහා හෝ ස්වාධීන ආයතනයක් හරහා පෙළගැස්වීම සඳහා සියලුම ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම මෙම වැඩසටහන මගින් අධීක්ෂණය හා සත්‍යාපනය කරනු ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය මගින් ලියකියවිලි විගණනය කර ඉඩම් හිමියන් හා බලපෑමට ලක්වූ ඉඩම් / සම්පත් භාවිතා කරන්නන් සම්මුඛ පරීක්ෂණයට භාජනය කරනු ලැබේ. කිසියම් විෂමතාවයක් හෝ නොගැලපීමක් තිබේ නම්, AFD හි අවධානයට යොමු කරනු ඇති අතර, එම ක්‍රියාවලිය හරහා විසඳීම සඳහා GRM හි දුක්ගැන්විලි ලෙස එය සටහන් කරනු ලැබේ.

ඇමුණුම 7 - නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (RAP) හෝ ජීවනෝපාය ප්‍රතිස්ථාපන සැලැස්මක් (LRP) සඳහා විෂය පථය හා TOR.

විෂය පථය සඳහා යෝජනා ඉල්ලා සිටින විට උපදේශකයින් භාවිතා කිරීම සඳහා මෙම ඇමුණුම මගින් යෝජිත යොමු කොන්දේසි (TOR) සපයයි. සහ 2) RAP / LRP.

TOR විෂය පථය සඳහා පවුන

1. පසුබිම සහ හැඳින්වීම;
2. විෂය පථයේ අරමුණු:
 - a) නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (RAP) හෝ ජීවනෝපාය ප්‍රතිසංස්කරණ සැලැස්මක් (LRP) අවශ්‍යද යන්න තීරණය කිරීම;
 - b) ව්‍යාපෘති විෂය පථය භෞතික හා ආර්ථික විස්ථාපනය;
 - c) බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති විකල්ප තක්සේරු කිරීම;
 - d) සේවාදායකයා, බාහිර උපදේශකයින් සහ රජය අතර භූමිකාවන් සහ වගකීම් බෙදීම ඇතුළුව ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා වූ උපායමාර්ගය නිර්වචනය කිරීම; හා
 - e) RAP / LRP සඳහා යොමු කොන්දේසි සකස් කිරීම.
3. කාර්යයන්ගේ විෂය පථය
 - a) කාර්යය 1: ව්‍යාපෘති ඉඩම් අවශ්‍යතා සලකා බැලීම සහ ව්‍යාපෘති විකල්ප තක්සේරු කිරීම;
 - b) කාර්යය 2: බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් ලේඛනගත කිරීම සහ ආදේශන ඉඩම් / සම්පත් ලබා ගැනීම සලකා බැලීම;
 - c) කාර්යය 3: නැවත පදිංචි කිරීමේ ස්ථාන හඳුනා ගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම;
 - d) කාර්යය 4: සැලසුම් විකල්ප තක්සේරු කිරීම;
 - e) කාර්යය 5: ව්‍යවස්ථාදායක රාමුව නිර්වචනය කිරීම;
 - f) කාර්යය 6: ප්‍රජා දුක්ගැනවිලි ක්‍රියා පටිපාටිය සංවර්ධනය කිරීම; හා
 - g) කාර්යය 7 : ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කරවීමේ ප්‍රවේශයන් සහ උපාය මාර්ග සම්බන්ධයෙන් රජය සමඟ සන්ධානගත වීම.
4. උපලේඛනය සහ අයවැය
5. බෙදා හැරීම්

RAP / LRP සඳහා ToR

1. පසුබිම සහ හැඳින්වීම

විෂය පථයේ වාර්තාවේ සොයාගැනීම් මත පදනම්ව ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයා, ව්‍යාපෘති සංරචක සහ ඒ හා සම්බන්ධ ඉඩම් බලපෑම් අනුව, යෝජිත ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත සාරාංශයක් මෙම කොටසින් ඉදිරිපත් කෙරේ.

2. RAP / LRP හි අරමුණු

ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාමගින් අනුගමනය කළ යුතු ප්‍රමිතීන් සේවාදායකය විසින් තහවුරු කළ යුතු අතර, සාමාන්‍යයෙන් මෙය ජාතික නියාමනය සහ ණය දෙන්නන්ගේ අවශ්‍යතාවයක් වේ. RAP / LRP හි අරමුණු අතර;

- වළක්වා ගැනීම සඳහා, සහ වළක්වා ගත නොහැකි විට, විකල්ප ව්‍යාපෘති සැලසුම් ගවේෂණය කිරීමෙන් අවතැන් වීම් අවම කිරීම.
- බලහත්කාරයෙන් ඉවත් කිරීම වළක්වා ගැනීම.
- අපේක්ෂා කිරීම සහ වළක්වා ගැනීම හෝ වළක්වා ගත නොහැකි අවස්ථාවල දී, ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමෙන් හෝ ඉඩම් පරිහරණය සීමා කිරීමෙන් ඇතිවන අහිතකර සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම් අවම කිරීම (i) ආදේශන පිරිවැයෙන් වත්කම් අහිමිවීම සඳහා වන්දි සැපයීම (ii) සුදුසු තොරතුරු අනාවරණය කිරීම, උපදේශනය සහ බලපෑමට ලක්වූවන්ගේ දැනුවත් සහභාගීත්වය ඇතිව නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම මත සිදුවේ.
- අවතැන්වූවන්ගේ ජීවනෝපායන් සහ ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම හෝ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම.

3. ගිවිසුම්කරුගේ පොදු අවශ්‍යතා

3.1. නිපුණතා සහ සංයුතිය

පහත දැක්වෙන අවශ්‍යතා සපුරාලන නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කුසලතා RAP ගිවිසුම්කරු විසින් කණ්ඩායමට ලබා දෙනු ඇත. නැවත පදිංචි කිරීම, සමාජ ආර්ථික විද්‍යාඥයන්, ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම්කරු, මහජන අදහස් විමසීම ඇතුළත් මෙම ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයන්ගෙන් යුත් විශේෂඥයින් මෙම කණ්ඩායමට ඇතුළත් වේ.

3.2. කාල රාමුව

RAP / LRP සකස් කිරීම සඳහා වන කාල රාමුව මෙම කොටසේ විස්තර කෙරේ.

4. විෂය පථ සහ කාර්යයන්

4.1. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය

සත්කාරක රටක අවශ්‍යතා සහ අදාළ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සපුරාලන RAP / LRP සකස් කිරීම පිළිබඳ පුළුල් අත්දැකීම් ඇති ව්‍යාපෘති කළමනාකරුවෙකු පත් කිරීමට උපදේශනය ලබාදීම. RAP / LRP වැඩ කටයුතු එදිනෙදා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති කළමනාකරු වගකීම දරයි.

4.2. නියාමන රාමුව පිළිබඳ විස්තරය

- ජාතික, කලාපීය ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කරවීමේ නීතිමය අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම, ක්‍රියා පටිපාටි සහ වන්දි සුදුසුකම් හඳුනා ගැනීම.
- ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම;
- ඉහත අවශ්‍යතා ද්විත්වය සහ රාජ්‍ය ව්‍යාපෘති ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ උපාය මාර්ග අතර ඇති පරතරයන් හඳුනාගෙන ඒවා සපුරාලීම.

4.3. ව්‍යාපෘති බලපෑම්

- සෘජු හා වක්‍ර, ස්ථිර හා තාවකාලික ව්‍යාපෘති ඉඩම් පරිහරණ වර්ග (ඉඩම් ප්‍රවේශය සීමා කිරීම ඇතුළුව) හඳුනා ගැනීම.
- බලපෑමට ලක් වූ ඉඩම්, වත්කම් සහ පුද්ගලයින් එක් එක් කාණ්ඩය විස්තර කරන “බලපෑම් ලැයිස්තු” සකස් කිරීම.
- ව්‍යාපෘති මත නැවත පදිංචි කරවීම අවම කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵල ලේඛනගත කිරීම.

4.4. බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සහ ප්‍රජාව හඳුනා ගැනීම

ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ මගින් ව්‍යාපෘති බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් සහ ප්‍රජාව හඳුනා ගැනීම.

- බලපෑමට ලක්වූ සියලුම පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාතය කර ඔවුන් ස්ථානය අනුව ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සංගණනය;
- කුටුම්භ, ව්‍යවසාය සහ ප්‍රජා මට්ටමින් නැතිවූ හා බලපෑමට ලක් වූ වත්කම් පිළිබඳ ලේඛන;
- බලපෑමට ලක්වූ සියලු පුද්ගලයින්ගේ (සංක්‍රමණික සහ සත්කාරක ප්‍රජාවන් ඇතුළුව) සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණ සහ අධ්‍යයන;
- වන්දි පරාමිතීන් ස්ථාපිත කිරීම, සුදුසු ආදායම් ප්‍රතික්ෂේපනය සහ තිරසාර සංවර්ධන මූලපිරීම් සැලසුම් කිරීම සහ මූලික අධීක්ෂණ දර්ශක හඳුනා ගැනීම සඳහා සමීක්ෂණ සහ අධ්‍යයන විශ්ලේෂණය කිරීම; හා
- බලපෑම අවම කිරීම සහ සංවර්ධන අවස්ථා පිළිබඳව බලපෑමට ලක් වූ ජනගහනය සමඟ සාකච්ඡා කිරීම.

4.5. පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගැනීම සහ මහජන හෙළිදරව් කිරීම

RAP / LRP ක්‍රියාවලිය පුරාම ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් විධිවිධානගත කිරීම හා සම්බන්ධ වීමේ නිශ්චිත උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම. සටහන: භෞතික විස්ථාපනය සඳහා නැවත පදිංචි කිරීමේ ප්‍රදේශයක් අවශ්‍ය නම් සත්කාරක ප්‍රජාවන් ඇතුළත් කරන්න.

සේවාදායකයා මෙම කොටසේ අනාවරණය කරගත අවශ්‍යතා ලැයිස්තුගත කරයි.

4.6. සුදුසුකම් නිර්ණායක සහ වන්දි

උපදේශක විසින්:

- බලපෑමට ලක් වූ කුටුම්භවල නැවත පදිංචි කිරීමේ සුදුසුකම් තීරණය කිරීම සඳහා නිර්ණායක පිහිටුවීම. සුදුසුකම් සඳහා වන නිර්ණායක කාන්තාවන්ට සහ වත්කම්වලට නෛතික හිමිකම්ක් නොමැති අනෙකුත් අවදානම් කණ්ඩායම්වලට වාසිදායක විය යුතුය. ඉහත 5 වන කාර්යයේ කොටසක් ලෙස බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රජාවන්ට සහ අනෙකුත් ව්‍යාපෘති පාර්ශ්වකරුවන්ට සුදුසුකම් නිර්ණායක අනාවරණය කරනු ලබයි. වන්දි ලබා දීමේදී හෝ ජීවනෝපාය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේදී අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිචාරයන් භාවිතා කරනු ඇත.
- හඳුනාගත හැකි සියලු බලපෑම් ලැයිස්තුගත කරමින් හිමිකම් අනුකෘතියක් සකස් කිරීම;
- බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින්ගේ සියලු කාණ්ඩ; හා
- එක් එක් කාණ්ඩයට හිමි සියලුම ආකාරයේ වන්දි සහ ආධාර.ක් එක් කාණ්ඩය හා සම්බන්ධ සියලු වර්ගවල අලාභ;
- වන්දි සහ ජීවනෝපාය ප්‍රතිස්ථාපනය සඳහා ප්‍රමිති සකස් කිරීම. ඉඩම් ඇතුළුව නැතිවූ වත්කම් සඳහා ආදේශන අගයන් සැකසීම සඳහා සූත්‍රයක් සකස් කිරීම. නැතිවූ සේවා, සංස්කෘතික ප්‍රදේශ, පොදු දේපළ හෝ යැපීම, ආදායම හෝ සංස්කෘතික කටයුතු සඳහා සම්පත් වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා සංස්කෘතික වශයෙන් පිළිගත හැකි ප්‍රතිස්ථාපන සඳහා විකල්ප ස්ථාපිත කිරීම.
- අවතැන්වූවන් සහ සත්කාරක ප්‍රජාවන් යන දෙඅංශයේම පවත්නා සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතික පරාමිතීන් මත පදනම් වූ නැවත ස්ථානගත කිරීම සහ ආදායම් ප්‍රතිස්ථාපනය සඳහා විකල්ප සකස් කිරීම. ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණයේදී නැවත ස්ථානගත කිරීමේ පිරිවැය, අහිමි වූ ආදායම සහ ආදායම් සහාය ලබා දීම. සුදුසු අවස්ථාවලදී, නැවත ස්ථානගත කිරීමේ ස්ථාන තෝරා ගැනීම සහ සකස් කිරීම ඇතුළුව නැවත ස්ථානගත කිරීමේ සැලසුම් සකස් කිරීම. ඉඩම් හිමිකාරිත්වය, බුක්තිය සහ මාරු කිරීම සහ සම්පත් වෙත ප්‍රවේශය සඳහා ප්‍රතිපාදන සැලසීම.
- ආදායම් යථා තත්ත්වයට පත් කළ යුතු අවස්ථාවන්හිදී, අවශ්‍යතා තක්සේරු කිරීම, රැකියා උත්පාදනය සහ ණය බෙදා හැරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම. බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් තම රැකියාව වෙනස් කරන්නේ නම්, පුහුණුව සහ වෘත්තීය ආධාරක යාන්ත්‍රණයන් සැපයීම. නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ පාරිසරික බලපෑම සමාලෝචනය කර පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම.
- අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් සඳහා විශේෂ විධිවිධාන යෙදීම.

4.7. දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය

RAP / LRP හි කොටසක් ලෙස දුක්ගැනවිලි හා ආරවුල් යාන්ත්‍රණයක් සංවර්ධනය කිරීම. RAP / LRP හි ඕනෑම අංශයක් සම්බන්ධයෙන් පීඩාවට පත් වූවන් දුක්ගැනවිලි සඳහා විසඳුම් ලබා ගන්නේ කෙසේද යන්න මෙම ක්‍රියාවලිය පැහැදිලිව විස්තර කරයි. මෙම ප්‍රවේශය මගින්, සමාන දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ ක්‍රියා පටිපාටිවලට ප්‍රවේශයක් කාන්තාවන්ට සහ අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්වල සාමාජිකයින්ට විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් සිදු කළ යුතුය.

4.8. ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විධිවිධාන

ව්‍යාපෘති සංරචක සඳහා එකඟ වූ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාලසටහනට අනුකූලව ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා කාල රාමුවක් සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාලසටහනක් සකස් කිරීම මත, බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයින් දැනුවත් කරන්නේ කෙසේද යන්න පෙන්වයි.

4.9. අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම

වගකීම් හඳුනා ගැනීම, කාල රාමුව සහ සමහර ප්‍රධාන දර්ශක හඳුනා ගනිමින් අධීක්ෂණ හා ඇගයීමේ සැලැස්මක් සකස් කිරීම. ස්වාධීන ඇගයීමකින් අතිරේකව ප්‍රධාන ආයතන විසින් අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම මෙයට ඇතුළත් වේ. අධීක්ෂණය සහ වාර්තා කිරීම සඳහා කාල රාමුව සඳහන් කළ යුතු වේ.

4.10. අයවැය

දර්ශක අයවැයක් සකස් කිරීම. ඇහවුම් කරන ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ නැවත පදිංචි කිරීමේ පිරිවැය හඳුනාගැනීම. අයවැය ප්‍රතිපාදන හා වෙලාව සකස් කිරීම. අරමුදල් සහ අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රභවයන් සඳහන් කිරීම. ප්‍රධාන වියදම් කාණ්ඩය අනුව නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුවක් සකස් කිරීම.

5. බෙදා හැරීම

සියලුම බෙදාහැරීම් සඳහා අවශ්‍යතා සහ කාල රාමුව ඉදිරිපත් කිරීම.

ඇමුණුම 8 - ආදිවාසී ජනතාව සැලසුම් කිරීමේ රාමුව

1. අරමුණු සහ මූලධර්ම

සමාජ හා පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේදී හෝ පසුව ESIA.කාලය තුළ හඳුනාගෙන ඇති පරිදි ආදිවාසීන් (IP) උප ව්‍යාපෘතියේ බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශයක සිටින විට මෙම ආදිවාසී ජනතාව සැලසුම් කිරීමේ රාමුව (IPPF) අදාළ වේ. මෙම රාමුව මගින් දක්වා ඇති අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් සහ IEs වගකිව යුතුය. ආදිවාසීන් පිළිබඳ විශ්ලිත පිළිගත් අර්ථ දැක්වීමක් නොමැත. විවිධ රටවල නිර්වචනයන්ට අනුව, ජනවාර්ගික සුළුතරයන්, ආදිවාසීන්, කඳුකර ගෝත්‍ර, සුළු ජාතිකයන්, උපලේඛනගත ගෝත්‍ර, පළමු ජාතීන් හෝ ගෝත්‍රික කණ්ඩායම් ලෙස ආදිවාසීන් හැඳින්විය හැකිය.

GCF ආදිවාසී මහජන ප්‍රතිපත්තිය මගින් GCF විසින් සහාය දැක්විය යුතු ව්‍යාපෘති සඳහා ආදිවාසීන් සම්බන්ධ විධිවිධාන අර්ථ දැක්වීම සහ අදාළ කිරීම සම්බන්ධ විධිවිධාන සපයයි. මෙම IPPF විසින් විවිධ නිර්වචන හඳුනා ගනිමින් ආදිවාසී ජනතා ප්‍රතිපත්තිය වෙත යොමු වන අතර, ආදිවාසීන් හඳුනා ගැනීම සඳහා පොදුවේ පිළිගත් හා ව්‍යවහාරික නිර්ණායකයන් සැලකිල්ලට ගනී.

2. IPPF හි පොදු අවශ්‍යතා

උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් සහ IEs විසින් සමාජ හා පාරිසරික පරීක්ෂාව සහ ESIA හරහා උප ව්‍යාපෘතියේ බලපෑමට ලක්විය හැකි ආදිවාසීන්ගේ ප්‍රජාවන් මෙන්ම පාරිසරික බලපෑම් මෙන්ම, ආදිවාසීන්ට ඇති විය හැකි ප්‍රතිලාභ, අපේක්ෂිත සමාජ බලපෑම්වල ස්වභාවය, භෞතික සංස්කෘතික සම්පත්වලට ඇති බලපෑම හඳුනා ගනු ඇත.

ආදිවාසීන්ට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් වළක්වා ගැනීම සඳහා උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් අවශ්‍ය සියලු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය. එය මග හැරීම කළ නොහැකි විට, උප ව්‍යාපෘති මගින් සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු ආකාරයකින් මෙම බලපෑම් අවම කිරීම, අවම කිරීම හෝ වන්දි ලබා දීම සිදුවේ. බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන්ගේ දැනුවත් සහභාගීත්වයෙන් යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග සංවර්ධනය කෙරෙන අතර, බලපෑමේ ස්වභාවය සහ පරිමාණය මත පදනම්ව කාලානුරූපී ආදිවාසී ජනතා සැලැස්මට (IPP) හෝ පුළුල් ප්‍රජා සංවර්ධන සැලැස්මට අනුව සාකච්ඡා කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ. ස්වාභාවික සම්පත් වටා ඇති ගැටුම් වැනි වෙනත් සිදුවියහැකි අවදානම් හේතුවෙන් උප ව්‍යාපෘතිය ඉහළ බලපෑමක් ලෙස සලකන විට, උප ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට පෙර නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුවත් කැමැත්ත ලබා ගැනීම සඳහා පියවර සහ උප ව්‍යාපෘතිය සඳහා එවැනි එකඟතාවයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා එකඟ වූ ක්‍රියාවලියක් ඇතුළත් විය යුතුය. ඒ අනුව, උප ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ උප ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේදී, සහ උප ව්‍යාපෘතියේ ජීවිත කාලය පුරාම බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් හා ප්‍රජාවන් සමඟ අඛණ්ඩ සම්බන්ධතාවයක් ඇති කර ගත යුතුය. වැඩසටහනේ තාක්ෂණික සහාය (TA) හරහා, උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින්ට සහ IE වලට සහාය වීමට, සුදුසු විශේෂඥ උපදේශන ප්‍රවේශයක් සැලසුම් කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට විශේෂඥයන්ට සම්බන්ධ විය හැකිය.

ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ආදිවාසී ප්‍රජාවන් සමඟ සිදුකරන උප ව්‍යාපෘති, උපදේශන ක්‍රියාවලිය ඔවුන්ගේ නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුම් සම්මුතිය (FPIC) සහතික කරනු ඇති අතර, යෝජිත බලපෑම් අවම කිරීමේ පියවර, සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීම සහ අවස්ථා සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගැටළු සඳහා ඔවුන්ගේ දැනුවත් සහභාගීත්වය සඳහා පියවර අනුගමනය කරනු ලබයි. එමෙන්ම, ප්‍රජා සම්බන්ධතා ක්‍රියාවලිය සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු විය යුතු අතර ආදිවාසීන්ට ඇති විය හැකි අවදානම් හා බලපෑම් වලට අනුරූප විය යුතුය. විශේෂයෙන්, එම ක්‍රියාවලියට පහත පියවර ඇතුළත් වේ:

- සභාවත්, වැඩිහිටියන් වැනි ආදිවාසීන්ගේ නියෝජිතයින් හෝ නියෝජිත ආයතන සම්බන්ධ කර ගැනීම;
- සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු ආකාරයකින් විවිධ වයස් කාණ්ඩයන් තුළට ඇතුළත් වන කාන්තාවන් සහ පිරිමින් සඳහා උපදේශනය ලබාදීම සහතික කිරීම.
- සාමූහික තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ලබා දීම;
- බාහිර හැසිරවීම, ඇඟිලි ගැසීම හෝ බලහත්කාරය සහ බිය ගැන්වීමකින් තොරව, තමන් කැමති භාෂාවෙන් අදහස්, උත්සුකයන් සහ යෝජනා ප්‍රකාශ කිරීමට පහසුකම් සැපයීම;
- ව්‍යාපෘතිය සඳහා පිහිටුවා ඇති දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු සහ ආදිවාසී ප්‍රජාවන්ට ප්‍රවේශ විය හැකි බවට සහතික වීම;

- f) බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන්ට සහ ප්‍රජාවන්ට සුදුසු ආකාරයකින්, ක්‍රමවේදයකින් සහ භාෂාවෙන් IPP සහ වෙනත් සැලසුම් සහ ව්‍යාපෘති ලේඛන ලබා ගත හැකි බවට සහතික වීම

උප ව්‍යාපෘති සඳහා නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුවත් කැමැත්ත ලබා ගැනීම සහ පවත්වාගෙන යාම මෙහි අරමුණයි. මෙම සලක බැලීම් සාමාන්‍යයෙන් පදනම් වී ඇත්තේ, උප ව්‍යාපෘති අරමුණු, සැලසුම් සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විධිවිධාන පිළිබඳ සාමූහික හා සාක්ෂි ප්‍රකාශ කිරීමේ මතයන් මත ය. ප්‍රජාව තුළ අභ්‍යන්තර මතභේදයක් පවතින විට හෝ උප ව්‍යාපෘති අරමුණු හෝ යෝජිත විධිවිධාන කෙරෙහි සීමිත විරෝධයක් පවතින විට පවා සහයෝගය තිබිය හැකි බැවින් මෙම සලකා බැලීම් සඳහා ඒකමතිකත්වයක් අවශ්‍ය නොවේ. උප ව්‍යාපෘති මට්ටමේ IPP මගින් මෙකී සලකා බැලීම්වල පදනම මෙන්ම උපදේශන ක්‍රියාවලිය විස්තර කෙරේ.

නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුවත් කැමැත්ත සඳහා වන අවශ්‍යතා ආදිවාසීන් පිළිබඳ AFD සහ GCF ආරක්ෂණ ප්‍රමිතියේ විස්තර කර ඇති අතර GCF ආදිවාසී මහජන ප්‍රතිපත්තියේ අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වේ.

3. සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ

FPIC ක්‍රියාවලිය සහ බලපෑමට ලක්වූ IP ප්‍රජාවන්ගේ දැනුවත් සහභාගීත්වය තුළින් උප ව්‍යාපෘති මගින් සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ සඳහා අවස්ථා හඳුනා ගැනීම සිදුවේ. ව්‍යාපෘති බලපෑම් මට්ටමට අනුකූලව එවැනි අවස්ථාවන්, සංස්කෘතිකමය වශයෙන් උචිත පරිදි ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය සහ ජීවනෝපායන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඔවුන් රඳා පවතින ස්වාභාවික සම්පත් වල දිගුකාලීන තිරසාරභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගත් ඒවා ලෙස සැලකිය හැකිය. ප්‍රතිලාභ සහ ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීම සඳහා එකඟ වූ ක්‍රියාවලිය IPP හරහා ලේඛනගත කර, ආදිවාසීන්ට සහ ප්‍රජාවන්ට කාලෝචිත හා සාධාරණ ආකාරයකින් සාකච්ඡා කිරීම සහ තීරණ ගැනීමේදී සහාය වීමට දායක වනු ඇත.

4. ආදිවාසී සංවර්ධන සැලැස්ම

පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළින් ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය තුළ ආදිවාසීන් සහ ප්‍රජාවන් හඳුනාගත් විට, උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් IPP ක්‍රියාවලිය සකස් කරනු ලැබේ. ESIA, හි කොටසක් ලෙස සමාජ හා ආර්ථික තක්සේරුවක් සහ උපදේශන ක්‍රියාවලීන් මගින් IPP වෙත දැනුවත්භාවයක් ලබා දෙනු ලැබේ.

උප ණය ගැනුම්කරුවන් විසින් සහතික කරනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග මෙම සැලැස්ම මගින් දක්වා ඇති අතර, එය (අ) උප ව්‍යාපෘති මගින් පීඩාවට පත් ආදිවාසීන්ට සංස්කෘතික වශයෙන් සුදුසු සමාජ හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම හෝ සහභාගී වීම; හා (ආ) ආදිවාසීන් කෙරෙහි ඇති විය හැකි අහිතකර බලපෑම් හඳුනාගත හොත්, එම අහිතකර බලපෑම් වළක්වා, අවම කිරීම, අවම කිරීම හෝ වන්දි ලබා දීම සිදු කිරීම තහවුරු කරනු ලබයි. IPP විසින් උප ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම හා ව්‍යුහය සඳහා වැදගත් යෙදවුම් සපයනු ඇත. අයිඑස්පී හි දර්ශක අන්තර්ගතය ESF හි ඇමුණුම 7 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. සමාජ තක්සේරුව

සමාජ තක්සේරුවට අදාළ විය හැකි පරිදි පහත සඳහන් අංග ඇතුළත් වේ:

- උප ප්‍රජාවන් සහ ඇතිවිය හැකි ගැටළු හෝ ප්‍රජාවන්ට ඇතිවිය හැකි බලපෑම් පිළිබඳ , ආදිවාසීන් වැනි උප සමූහයන් වෙත වෙනස් ලෙස බලපානු ඇත්දැයි විස්තර කිරීම.
- උපදෙස් ලබා ගත යුතු අදාළ ප්‍රජාවන් සහ අනෙකුත් ප්‍රධාන ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන් හඳුනා ගැනීම;
- අදාළ ප්‍රජාවන්ගේ ජන විකාශන, සමාජ, සංස්කෘතික හා ආර්ථික ලක්ෂණ පිළිබඳ මූලික තොරතුරු;
- උපදේශන වලින් ලබාගත් තොරතුරු පිළිබඳ අදහස් ඇතුළුව ව්‍යාපෘතිය සමඟ සම්බන්ධ විය හැකි අහිතකර බලපෑම් සහ ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම; හා
- ව්‍යාපෘති අරමුණු හා සම්බන්ධ ප්‍රජාවන්ගේ මනාපයන් සහ උත්සුකයන්ගේ සාරාංශය, ව්‍යාපෘති ප්‍රතිලාභ සඳහා ප්‍රවේශය සහ සංස්කෘතික යෝග්‍යතාවය, අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විධිවිධාන.

6. විශේෂ අවශ්‍යතා

ආදිවාසීන් විශේෂයෙන් උපව්‍යාපෘති තත්ත්වයන්ගෙන් බලපෑම් ලැබිය හැකි බැවින්, සාම්ප්‍රදායික හා වාරිත්‍රානුකූල ඉඩම්වලට ඇතිවන බලපෑම් ආමන්ත්‍රණය කිරීම, ආදිවාසීන් නැවත පදිංචි කිරීම සහ සංස්කෘතික සම්පත් වැනි සුදුසු අවශ්‍යතා අවශ්‍ය වේ. මෙම විශේෂ අවස්ථා කිසිවක් අදාළ වන විට, සමාජ තක්සේරුව සිදු කිරීමට සහ IPP හෝ ප්‍රජා සංවර්ධන සැලැස්මට ඔවුන් ප්‍රමාණවත් ලෙස ඇතුළත් කර ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා වැඩසටහන එහි තාක්ෂණික සහාය (TA) හරහා සුදුසුකම් ලත් බාහිර විශේෂඥයින් සම්බන්ධ කර ගනු ඇත.

a) සාම්ප්‍රදායික හෝ වාරිත වාරිත කෙරෙහි බලපෑම්

ආදිවාසීන් ඔවුන්ගේ වාරිතානුකූල ඉඩම් හා භූමියේ ඇති ස්වාභාවික හා සංස්කෘතික සම්පත් සමඟ දැඩි ලෙස සම්බන්ධකම් පවත්වති. ආදිවාසීන් සහ ප්‍රජාවන්, ඔවුන්ගේ ජීවනෝපායන් සඳහා හෝ ඔවුන්ගේ අනන්‍යතාවය සහ ප්‍රජාව නිර්වචනය කරන, සංස්කෘතික, වාරිතානුකූල හෝ අධ්‍යාත්මික අරමුණු සඳහා කාලයට අනුකූල හෝ වක්‍රීය භාවිතයන් ඇතුළුව භූමිය භාවිතා කිරීම සනාථ කළ හැකි අතර ඒවා නිසි ලෙස ලේඛනගත කළ යුතුය. උප ව්‍යාපෘති එකී, සාම්ප්‍රදායික හෝ වාරිතානුකූල භූමියක පිහිටන්නේ නම්, සහ ආදිවාසීන්ගේ අනන්‍යතාවය සහ ප්‍රජාව නිර්වචනය කරන ජීවනෝපායන් හෝ සංස්කෘතික, වාරිතානුකූල හෝ අධ්‍යාත්මික භාවිතයන් කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් සිදු කරන ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ඔවුන්ගේ භූමියට ගරු කරමින් සිදුකළ යුතුය. පහත සඳහන් පියවර ගැනීමෙන් ඔවුන් මෙය සිදු කරනු ඇත:

- උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් විසින් යෝජිත උප ව්‍යාපෘති සලකුණු වළක්වා ගැනීමට හෝ අවම වශයෙන් අවම කිරීමට දරන උත්සාහයන් ලේඛනගත කළ යුතුය;
- විශේෂඥයින් විසින් බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසී ජනතා ප්‍රජාවන් සමඟ එක්ව ඉඩම් පරිහරණය ලේඛනගත කිරීම සඳහා නිරත වනු ඇත.
- බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසී ප්‍රජාවන්ට ජාතික නීති යටතේ ඔවුන්ගේ ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව දැනුම් දෙනු ලබීම.
- බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසී ප්‍රජාවන්ට සාධාරණ වන්දි සහ ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණ වැනි, නිසි ක්‍රියාදාමයන් උප ව්‍යාපෘති මගින් ලබා දිය හැකිය; සහ / හෝ හැකි තාක් දුරට මුදල් වන්දි වෙනුවට ඉඩම් පදනම් කරගත් සහ / හෝ කාරුණික වන්දි ලබා දීම ;
- උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් පිඩාවට පත් ආදිවාසී ප්‍රජාවන් සමඟ හොඳ විශ්වාසයකින් යුත් සාකච්ඡාවකට එළඹෙන අතර, ඔවුන්ගේ දැනුවත් සහභාගීත්වය සහ උපදේශනවල ප්‍රතිඵල ලේඛනගත කරයි.

b) ආදිවාසීන් නැවත ස්ථානගත කිරීම

ආදිවාසීන් ඔවුන්ගේ වාර්ගික හෝ සාම්ප්‍රදායික භූමියෙන් වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා උප ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයින් සහ IE විසින් විකල්ප උප ව්‍යාපෘති සැලසුම් සලකා බැලිය යුතුය. එවැනි නැවත ස්ථානගත කිරීම වැළැක්විය නොහැකි නම්, සාකච්ඡාවේ ප්‍රති come ලයක් ලෙස නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුම් සම්මුතිය (FPIC) පිළිබඳ සාක්ෂි ලේඛනගත කිරීම සහ IE විසින් සහ AFD විසින් වලංගු කරන ලද, සාකච්ඡාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුම් සම්මුතිය (FPIC) පිළිබඳ සාක්ෂි ලේඛනගත කිරීම මගින් බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසී ප්‍රජාවන් සමඟ හොඳ විශ්වාසයක් ඇති කර ගැනීමක් සිදු කර ඇත්නම් පමණක් මිස උප ව්‍යාපෘති ඉදිරියට වත්වාගෙන නොයනු ඇත. ආදිවාසීන් නැවත පදිංචි කිරීම ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ස්වේච්ඡාවෙන් නැවත පදිංචි කිරීම පිළිබඳ AFD සහ GCF ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය. නැවත පදිංචි කරවන ආදිවාසීන්ට ඔවුන්ගේ සාම්ප්‍රදායික හෝ වාරිතානුකූල භූමිය වෙත ආපසු යාම සඳහා ඇති විකල්පය, ඔවුන්ගේ නැවත පදිංචිවීම නතර වීමට හේතුවක් ලෙස ව්‍යාපෘති වක්‍රය පුරා පැවතිය යුතුය.

c) සංස්කෘතික සම්පත්

ආදිවාසීන්ගේ සංස්කෘතික සම්පත්, දැනුම හෝ භාවිතයන් වාණිජ අරමුණු සඳහා යොදා ගැනීමට උප ව්‍යාපෘතියක් යෝජනා කරන විට, උප ව්‍යාපෘති මගින් ආදිවාසීන් සහ ප්‍රජාවන් ලේඛනගත කර පහත තොරතුරු දැනුම් දෙනු ලැබේ: (i) ජාතික නීති යටතේ ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම්; (ii) යෝජිත වාණිජ සංවර්ධනයේ විෂය පථය හා ස්වභාවය කවෙර්ද; හා (iii) එම සංවර්ධනයේ ඇති විය හැකි ප්‍රතිවිපාක.

(i) බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසී ප්‍රජාවන් සමඟ හොඳ විශ්වාස සාකච්ඡාවකට එළඹීම; (ii) සාකච්ඡාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නිදහස්, පූර්ව සහ දැනුම් සම්මුතිය සහ IE and AFD විසින් වලංගු කිරීමට ඇති කැමැත්ත; (iii) සාධාරණ හා සමානව ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීම සිදු නොවන්නේ නම් එවැනි වානිජකරණය වූ උප ව්‍යාපෘති ඉදිරියට පවත්වාගෙන නොයනු ලැබේ.

ඇමුණුම 9 - ආදිවාසී මහජන සැලැස්මේ (IPP) දර්ශක දළ සටහන

- A. ආදිවාසී මහජන සැලැස්මේ විධායක සාරාංශය: තීරණාත්මක කරුණු, සැලකිය යුතු සොයාගැනීම් සහ නිර්දේශිත ක්‍රියාමාර්ග සංක්ෂිප්තව විස්තර කරයි.
- B. ව්‍යාපෘතියේ විස්තරය: ව්‍යාපෘතියේ සාමාන්‍ය විස්තරය, ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සහ ආදිවාසීන්ට බලපෑම් ඇති කළ හැකි සංරචක / ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු සපයයි.
- C. ආදිවාසීන් පිළිබඳ විස්තරය: බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් (ය) සහ ඔවුන්ගේ ස්ථාන පිළිබඳ විස්තරයක්, වයට පහත තොරතුරු ඇතුළත් වේ.
 - i. බලපෑමට ලක් වූ ජනතාවගෙන් සමන්විත ප්‍රජාව හෝ ප්‍රජාවන්ගේ විස්තරය (උදා: නම්, ජනවාර්ගික, උපභාෂා, ඇස්තමේන්තුගත සංඛ්‍යාව ආදිය);
 - ii. බලපෑමට ලක්විය හැකි සම්පත්, ඉඩම් සහ බලප්‍රදේශ විස්තර කිරීම සහ බලපෑමට ලක්වූ ජනතාව හා එම සම්පත්, ඉඩම් සහ භූමි ප්‍රදේශ සමඟ ඇති සම්බන්ධතාවය / සම්බන්ධතාවය; හා
 - iii. බලපෑමට ලක්වූ ජනතාව තුළ අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් හඳුනා ගැනීම. (උදා: අනවසරයෙන් හා ස්වේච්ඡාවෙන් හුදෙකලා වූ පුද්ගලයින්, කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමයින්, ආබාධිතයන් සහ වැඩිහිටියන්, වෙනත් අය).
- D. ස්වාධීන අයිතිවාසිකම් සහ නෛතික රාමුවේ සාරාංශය: ආදිවාසීන්ගේ ස්වාධීන අයිතිවාසිකම් සහ අදාළ නීතිමය රාමුව පිළිබඳ විස්තරයක්, ඇතුළුව,
 - i. ආදිවාසීන්ගේ අයිතිවාසිකම් තහවුරු කරන සහ ආරක්ෂා කරන අදාළ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර නීති විශ්ලේෂණය කිරීම. (රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සාමාන්‍ය තක්සේරුව ද ඇතුළත් වේ).
 - ii. සාම්ප්‍රදායිකව ආදිවාසීන් විසින් අයිති කර ගෙන ඇති, වාඩිලාගෙන සිටින හෝ වෙනත් ආකාරයකින් භාවිතා කරන ලද හෝ අත්පත් කර ගෙන ඇති ඉඩම්, එවැනි අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින විට සම්පත් හෝ භූමි ප්‍රදේශ සඳහා නිත්‍යානුකූලව පිළිගත් අයිතිවාසිකම් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම් මෙම ව්‍යාපෘතියට ඇතුළත් වේද යන්න විශ්ලේෂණය කිරීම. (සම්මත 6 මාර්ගෝපදේශ සටහන, 6 සහ 7 වගන්ති බලන්න) ඒ යටතට;
 - a) සම්ප්‍රදායන්, සම්මතයන්, සාරධර්ම, ඉඩම් වලට ගරු කළ යුතු ආකාරය ඇතුළුව අදාළ අධිකාරියේ සභාය ඇතිව එවැනි හිමිකාරිත්වය, රැකියාව හෝ භාවිතය පිළිබඳ නෛතික පිළිගැනීමක් ලබා ගැනීම සඳහා පියවර සහ ඊට අදාළ කාල රාමුව හඳුනා ගැනීම සහ බලපෑමට ලක්වූ ජනතාවගේ පූර්ණ, නිදහස් පූර්ව සහ දැනුවත් කැමැත්ත ඇතිව මාතෘකා සඳහා නෛතික පිළිගැනීමක් සහිතව, බලපෑමට ලක්වූ ජනතාවගේ එලදායි හා අර්ථවත් සහභාගීත්වය; හා
 - b) සීමා නිර්ණය, මායිම් කිරීම සහ නම් කිරීම අවසන් වන තුරු තහනම් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් ලැයිස්තුව අයත් වේ.
 - iii. බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන්ගේ අධිකරණමය පිළිගැනීම මත අඛණ්ඩව සිදුවන ක්‍රියාකාරකම් ව්‍යාපෘතියට ඇතුළත් වේද යන්න විශ්ලේෂණය කිරීම. එවැනි අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින විට;
 - a) බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන්ගේ පූර්ණ හා එලදායි සහභාගීත්වය හා කැමැත්ත ඇතිව අදාළ අධිකාරියේ සභාය ඇතිව එවැනි පිළිගැනීමක් ලබා ගැනීම සඳහා වන පියවර සහ ඒ හා සම්බන්ධ කාලරාමුව හඳුනා ගැනීම; හා
 - b) පිළිගැනීම ලබා ගන්නා තෙක් තහනම් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් ලැයිස්තුගත කිරීම සිදුවේ .
- E. සමාජ හා පාරිසරික තක්සේරුකරණ සහ අවම කිරීමේ මිනුම්වල සාරාංශය
 - i. අවශ්‍ය ආදිවාසීන්, ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම්, ඉඩම්, සම්පත් සහ භූමි ප්‍රදේශවලට අදාළ පූර්ව සමාජ හා පාරිසරික බලපෑම් (උදා: සීමිත තක්සේරුව, ESIA, SESA, අදාළ වන පරිදි) අධ්‍යයනයන්හි සොයා ගැනීම් සහ නිර්දේශයන්ගේ සාරාංශයකි. බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් එවැනි අධ්‍යයනයට සහභාගී වූ ආකාරය සහ සහභාගීත්ව යාන්ත්‍රණයන්, සොයා ගැනීම් සහ නිර්දේශ පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අදහස් මෙයට ඇතුළත් විය යුතුය.
 - ii. ආදිවාසීන්ට ඇති විය හැකි අවදානම් සහ අහිතකර බලපෑම් හඳුනාගෙන ඇති විට සහ ඔවුන්ගේ ඉඩම්, සම්පත් සහ භූමි ප්‍රදේශ හඳුනාගෙන ඇති විට, මෙම අහිතකර බලපෑම් වළක්වා ගැනීම, අවම කිරීම, අවම කිරීම හෝ වන්දි ගෙවීම සඳහා සැලසුම් සහගත ක්‍රියාමාර්ග සඳහා විස්තර සහ ආශ්‍රිත කාල නියමයන් සලකා බැලීම. බලපෑමට ලක්වූ ජනතාවගේ අභ්‍යන්තර සම්මතයන් හා සිරිත් විරිත් වලට අනුකූල වීම ඇතුළුව ආදිවාසීන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ අවශ්‍යතා ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විශේෂ ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම සිදු කරයි.

- iii. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ආදිවාසීන් ඔවුන්ගේ ඉඩම්වලින් සහ භූමි ප්‍රදේශවලින් වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යාමේ ප්‍රතිඵලයක් වන්නේ නම්, උපදේශනය සහ FPIC ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ විස්තරයක් එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නැවත ස්ථානගත කිරීම හා සාධාරණ හා සාධාරණ වන්දි ගෙවීම පිළිබඳ ගිවිසුමට මග පාදයි.
- iv. සාම්ප්‍රදායික දැනුම හා සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ විස්තරයක් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රලේඛනය සහ / හෝ එසේ කිරීමට පෙර ආදිවාසීන්ගේ දැනුම හා උරුමය භාවිතා කිරීම සහ අත්පත් කර ගැනීම සහ FPIC සහතික කිරීම සඳහා වන පියවර.

F. සහභාගීත්වය, උපදේශනය සහ FPIC ක්‍රියාවලි

- i. සංස්කෘතිකමය වශයෙන් උචිත උපදේශනයේ ප්‍රතිඵලවල සාරාංශයක් සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී බලපෑමට ලක් වූ ජනතාව සමඟ FPIC ක්‍රියාවලීන් සිදු කරන ලද අතර, එමඟින් ආදිවාසීන් ව්‍යාපෘතියට සහයෝගය දැක්වීම.
- ii. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පුරාම සිදුකල යුතු පුනරාවර්තන උපදේශන සහ එකඟතා ක්‍රියාවලීන් පැවැත්වීමේ යාන්ත්‍රණයන් පිළිබඳ විස්තර සහ උපදේශනය සහ FPIC අවශ්‍ය වන විශේෂිත ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සහ තත්වයන් හඳුනා ගැනීම.

G. සුදුසු ප්‍රතිලාභ: නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බෙදාගැනීමේ විධිවිධානවලට තුඩු දෙන උපදේශන සහ එකඟතා ක්‍රියාවලීන් පිළිබඳ විස්තරයක් ඇතුළුව, ආදිවාසීන්ට සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු සමාජ හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සහතික කිරීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම.

H. ශක්‍යතා සහාය

- i. රජය සහ / හෝ බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් තුළ හැකියාවන් ඉහළ නැංවීම සහ හුවමාරු කර ගැනීම, දැනුවත් කිරීම සහ දෙදෙනා අතර සහයෝගීතාවයට පහසුකම් සැලසීම අරමුණු කරගත් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් විස්තර කිරීම.
- ii. බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් වඩාත් ඵලදායී ලෙස නියෝජනය කිරීමට හැකිවන පරිදි ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ආදිවාසී ජනතා සංවිධානවල සමාජ, නෛතික, තාක්ෂණික හැකියාවන්ට සහාය වීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග විස්තර කිරීම.
- iii. සුදුසු විට සහ ඉල්ලා සිටින විට, ආදිවාසීන්ගේ අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් රටේ යුතුකම් සහ ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ ඇති බැඳීම් වලට අනුකූල වීම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අදාළ රාජ්‍ය ආයතනවල තාක්ෂණික හා නෛතික හැකියාවන්ට සහාය දැක්වීමේ පියවර විස්තර කිරීම.

I. දුක්ගැනවිලි විසඳීම: පවත්නා ප්‍රතිකර්ම, දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණයන් ආදිවාසීන්ගේ වාරිත්‍රානුකූල නීති සහ ආරවුල් විසඳීමේ ක්‍රියාවලීන් සැලකිල්ලට ගන්නා ආකාරය මෙන්ම, දේශීය අධිකරණවල සහ පරිපාලන ක්‍රියාවලීන්හි උල්ලංඝනයන් හෙළා දැකීම සහ ඒවාට පිළියම් යෙදීම සඳහා ජාතික නීති යටතේ ආදිවාසීන්ගේ ඵලදායී හැකියාව ද ඇතුළුව, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පැන නගින බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් විසින් ගෙන එන දුක්ගැනවිලි විසඳීම සඳහා පවතින ක්‍රියා පටිපාටි පිළිබඳ විස්තර කිරීම.

J. අධීක්ෂණය, වාර්තා කිරීම, ඇගයීම

- i. බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් සම්බන්ධ වන ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක් ඇතුළුව, විනිවිදභාවය සහිත, සහභාගීත්ව ඒකාබද්ධ අධීක්ෂණය, ඇගයීම සහ වාර්තා කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතියට සුදුසු යාන්ත්‍රණ සහ මිණුම් සලකුණු.
- ii. බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන් සමඟ සාකච්ඡා හා එකඟතා ක්‍රියාවලීන් හරහා, නව ව්‍යාපෘති තත්වයන් වෙනස් කිරීම අවශ්‍ය නම් IPP වරින් වර සමාලෝචනය කිරීමට සහ සංශෝධනය කිරීමට ඉඩ සලසන යාන්ත්‍රණ නිර්වචනය කිරීම.

K. ආයතනික විධිවිධාන: බලපෑමට ලක් වූ ආදිවාසීන්ගේ සහභාගීත්ව යාන්ත්‍රණයන් ඇතුළුව, IPP හි අඩංගු පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආයතනික විධිවිධාන වගකීම් සහ යාන්ත්‍රණ විස්තර කරයි. එමෙන්ම, විගණනය කිරීම, අවශ්‍ය පරිදි සමාජ හා පාරිසරික ඇගයීම් සිදු කිරීම සහ / හෝ ව්‍යාපෘතියේ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ස්වාධීන, අපක්ෂපාතී ආයතනවල කාර්යභාරය විස්තර කරයි.

L. අයවැය සහ මූල්‍යකරණය: විස්තර කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් සතුටුදායක ලෙස සිදු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි අයවැයගත කර ඇති සුදුසු වියදම් සහිත සැලැස්මක් මෙයට ඇතුළත් වේ.

ඇමුණුම 10 - ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ සම්බන්ධතාවයේ දර්ශක දළ සටහන

ලෝක බැංකු සමූහයේ E&S ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය පිළිබඳ කටයුතු සිදු කෙරේ:

<http://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework/brief/environmental-and-social-standards#ess10>

https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/938f1a0048855805beacfe6a6515bb18/IFC_StakeholderEngagement.pdf?MOD=AJPERES

1. හැඳින්වීම

- 1.1. ව්‍යාපෘති ඉදිරිපත් කිරීම
- 1.2. ව්‍යාපෘති සන්දර්භය
- 1.3. ව්‍යාපෘතියට අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සම්බන්ධතාවයේ මූලධර්ම

2. පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම හා සම්බන්ධ වන අදාළ නියාමනයන්

- 2.1. අදාළ වන ජාතික නියාමනයන් සහ ඒ හා සම්බන්ධ අවශ්‍යතා
- 2.2. අදාළ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සහ අදාළ අවශ්‍යතා
- 2.3. අදාළ වෙනත් ප්‍රමිතීන්

3. ව්‍යාපෘති ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ විශ්ලේෂණය

- 3.1. ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන් හඳුනා ගැනීම සඳහා ප්‍රවේශය
- 3.2. ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ කණ්ඩායම් සඳහා අර්ථ දැක්වීම සහ යෝජිත ප්‍රවේශය

4. පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්

- 4.1. ව්‍යාපෘතිය සහ ඒ ආශ්‍රිත අධ්‍යයන සඳහා සන්නිවේදනයන් සහ තොරතුරු අනාවරණය කිරීම
- 4.2. මේ දක්වා සිදුකරන උපදේශන කටයුතු
- 4.3. ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය සඳහා ක්‍රියාකාරකම් සහ අධීක්ෂණ දර්ශක

5. දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය

- 5.1. මූලධර්ම
- 5.2. ක්‍රියාපටිපාටිය

6. ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්ව ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය සහ වාර්තා කිරීම

- 6.1. අධීක්ෂණය
- 6.2. ක්‍රියාකාරකම් වාර්තා කිරීම
- 6.3. වාර්ෂික වාර්තාකරණය

ඇමුණුම 11 - පාරිසරික හා සමාජ බැඳීම් සැලැස්මෙහි (ESCP) ආකෘතිය

තේමාව	ක්‍රියාකාරකම	සම්පත් වගකීම් සහ	අරමුදල් සැපයීම	කාලානුක්‍රමය සහ නියමිත දින වකවානු	ජයග්‍රහණ දර්ශකය
1. E&S අවදානම් සහ බලපෑම් තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම					
2. කම්කරු හා සේවා කොන්දේසි					
3. සම්පත් කාර්යක්ෂමතාව සහ පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණය					
4. ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව					
5. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සහ ස්වේච්ඡාවෙන් තොරව නැවත පදිංචි වීම					
6. ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ ජීවමාන ස්වාභාවික සම්පත් තිරසාර කළමනාකරණය					
7. ආදිවාසී ජනතාව					
8. සංස්කෘතික උරුමය					
9. මූල්‍ය අතරමැදියන්					
10. තොරතුරු බෙදා හැරීම සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය					

ඇමුණුම 12 - පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ වාර්තාව සඳහා මාර්ගෝපදේශ

පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ වාර්තාව සඳහා මාර්ගෝපදේශ

ව්‍යාපෘතිවල පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ වාර්තාවට ඇතුළත් කළ යුතු අවම තොරතුරු පහත ලැයිස්තුවෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙම වාර්තාවේ පරමාර්ථය වන්නේ ව්‍යාපෘතිය ජාතික නියාමනයන් ඇතුළුව අදාළ වන සම්මත රාමුවට අනුකූල වීම සහතික කිරීමයි. (පාරිසරික බලපත්‍ර සහ අනුමැතිය, කම්කරු නීතිය)

සාමාන්‍ය තොරතුරු, ව්‍යාපෘතියේ තත්ත්වය සහ E&S බලපෑම්වල විකාශනය

- ව්‍යාපෘතියේ නම සහ ස්ථානය
- වාර්තා කිරීමේ කාලය
- වාර්තාවේ කතුවරුන් (ව්‍යාපෘති හිමිකරු / පරීක්ෂණ / උපදේශක) සහ ප්‍රභවයන්ගේ ස්වභාවය (අභ්‍යන්තර විගණනය, ස්ථාන පරීක්ෂණ , E&S ප්‍රලේඛනය, ඉදිකිරීම් අධීක්ෂණ වාර්තාව යනාදිය)
- ව්‍යාපෘතියේ තාක්ෂණික තත්ත්වය සහ ආරම්භක ව්‍යාපෘතියේ සිදුවියහැකි වෙනස්කම් (නව ක්‍රියාකාරකම්, බලපෑමේ ප්‍රදේශය පුළුල් කිරීම, නව ප්‍රදේශ, ප්‍රදේශ වැසීම)
- වාර්තා කරන කාල සීමාව තුළ සිටින සේවක සංඛ්‍යාව, විශේෂයෙන් ඔවුන් පුරුෂයින් / කාන්තාවන්, ස්ථිර / තාවකාලික, ව්‍යාපෘති හිමිකරු / උප කොන්ත්‍රාත්කරුද යන්න සඳහන් කළ යුතුවේ.
- හඳුනාගත් සෑම නව පාරිසරික හෝ සමාජ ගැටලු හා එය සමඟ කටයුතු කළ ආකාරය.

E&S බැඳීම් වලට අනුකූල වීම.

- කොන්දේසි පූර්වාදර්ශය හා E&S කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පහත දැක්වෙන පසු විපරම් වගුව භාවිතා කරමින් පාරිසරික හා සමාජ බැඳීම් සැලැස්ම (ESCP) ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- මෙම ලේඛනවල අර්ථ දක්වා ඇති අධීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටි අනුගමනය කරමින් පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්මේ (ESMP) සහ / හෝ නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ (RAP) ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පළාත් පාලන ආයතන විසින් කරන ලද පරීක්ෂණවල ප්‍රතිඵල, හෝ තෙවන පාර්ශවීය විගණනයක ප්‍රතිඵල.

හඳුනාගත් අනුකූලතාවයන් සහ ඊට අනුරූපව අවම කිරීම හෝ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දුෂ්කරතා හෝ ප්‍රමාදයන් වාර්තාව විසින් ඉදිරිපත් කරනු ඇත. එමෙන්ම අදාළ නම්, කලින් හඳුනාගත් පියවරයන්හි ප්‍රගතියද මෙයට අයත් වේ.

පාරිසරික හා සමාජ බැඳීම් සැලැස්මේ (ESCP) පසු විපරම් වගුව;

මූලික ESCP			අධීක්ෂණ කාලය		
ක්‍රියාකාරකම්	අවසාන දිනය සහ වගකීම	ජයග්‍රහණ දර්ශකය	ප්‍රගති තත්ත්වය / අදහස්	අනුකූල / අනුකූල නොවන	අනුපූරක ක්‍රියාමාර්ග (අවසාන දිනය සහ වගකීම)

පාරිසරික හා සමාජ කාර්ය සාධනය කළමනාකරණය කිරීම

- පාරිසරික හා සමාජීය කටයුතු සඳහා වියදම් කළ අයවැයෙහි විකාශනය සහ ලබන වසර සඳහා තාවකාලික අයවැය

- ව්‍යාපෘති හිමිකරු, උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සහ සමාගම්වල **E&S** මාතෘකා භාර කණ්ඩායම් (**EHS** කළමනාකරු, මානව සම්පත් කළමනාකරු; පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සම්බන්ධතා කළමනාකරු යනාදිය).
- පෙර වර්ෂවල / මාසවලදී තක්සේරු කරන ලද ප්‍රධාන පාරිසරික හා සමාජ දර්ශකවල විකාශනයන් තුලට පහත ඒවා අයත් වේ.;
 - අනුකූල නොවන සංඛ්‍යාව
 - ව්‍යාපෘති හිමිකරු සහ උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තුළ සිදුවන අනතුරු සංඛ්‍යා ලේඛන (ආසන්න අභිමිච්චි, ප්‍රථමාධාර අවස්ථා / සැහැල්ලු තුවාල, දින තුනකට වඩා නොපැමිණීමේ අනතුරු සිදුවීම්, මාරක අනතුරු)
 - පැමිණිලි ගණන සහ වර්ගය
 - **ESMP / RAP** හි හඳුනාගෙන ඇති දර්ශක; උදාහරණ
 - ගබ්දා ප්‍රමාණය මැනීම, වාතයේ ගුණාත්මකඛව විශ්ලේෂණය, අපජලය බැහැර කිරීම
 - පුරාවිද්‍යාත්මක සොයාගැනීම්
- ක්‍රියාත්මක කරන ලද ක්‍රියාමාර්ගවල කාර්යක්ෂමතාව, අවශේෂ සමාජ හා පාරිසරික බලපෑම් සහ ඒ හා සම්බන්ධ කළහැකි නිවැරදි කිරීමේ පියවර විශ්ලේෂණය කිරීම.
- අලුතින් හඳුන්වා දුන් සෑම **E&S** ප්‍රතිපත්ති හෝ පවත්නා ප්‍රතිපත්ති සහ / හෝ **E&S** වැඩිදියුණු කිරීමේ මූලපිරීම් (**ISO** සහතික කිරීම්, බාහිර විගණන ආදිය)

E&S ප්‍රධාන සිදුවීම්

සිදුවීම් වර්ගය	Yes	No
මාරක අනතුරු	☐	☐
වැඩ වර්ජන	☐	☐
අවට ප්‍රජාවන් සමඟ ඇතිවන ගැටුම්	☐	☐
දූෂණය (කාන්දු වීම, පිපිරීම්, පාලනය කළ නොහැකි විසර්ජන)	☐	☐
සෘණාත්මක මාධ්‍ය අවධානය	☐	☐
AFD හි නඩු / දුක්ගැන්වීම් කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටිය	☐	☐
වෙනත්	☐	☐

සිද්ධි / ප්‍රතිකර්ම ක්‍රියාමාර්ග

ඉහත සඳහන් කළ සෑම ප්‍රධාන සිදුවීමක් සඳහාම, තත්වයන් (ස්වභාවය, මූලික හේතු), ප්‍රතිවිපාක සහ ක්‍රියාත්මක කරන ලද හෝ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීමක් සපයන්න. (අනුරූප සම්පත් සහ වගකිවයුතු පුද්ගලයින් සමඟ ප්‍රතිකර්ම සහ වැළැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග).

ඇමුණුම්

ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග නිදර්ශනය කළ හැකි පින්තූර, අනුපූරක අධ්‍යයන හෝ වෙනත් ලේඛන ඇමුණුම සහ සහ ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු සහ ව්‍යාපෘතියේ E&S බලපෑමේ විකාශනය පිළිබඳ විස්තර සැපයීම.

